

Prima mea dezamăgire în dragoste

virtual-project.eu

EDITURA
ART

Prima mea dezamăgire în dragoste

Volum coordonat
de Laura Albulescu

Seria „Prima dată” este îngrijită de Laura Albulescu.

Redactor: Elvira Popescu

Tehnoredactor: Robert Antonescu

Design copertă: Ionuț Broșțianu

Ilustrații copertă și interior: Andrei Gamaș

Tipărit la **Radin Print**, prin reprezentantul pentru România **4 Colours Advertising**.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Prima mea dezamăgire în dragoste / coord. De

Laura Albulescu. – București: Art, 2009

ISBN 978-973-124-450-1

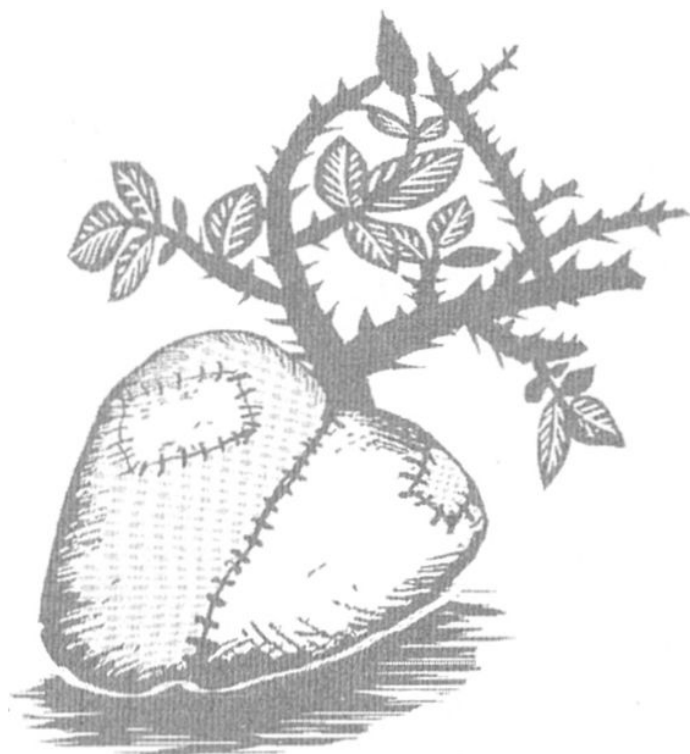
I. Albulescu, Laura (coord.)

82-32=135.1

© Grupul Editorial ART, 2009, pentru prezenta ediție

„La începuturile iubirilor, dezamăgirile prompte
obişnuiesc a fi cele mai eficace remedii.”

Miguel de Cervantes, *Don Quijote de la Mancha*

Doliul ne şade bine

Prefaţă

„Când ai inima frântă, toate punțile s-au rupt:

nimic nu mai contează.

Este sfârșitul fericirii și începutul păcii.”

George Bernard Shaw

Spaniolii se pot lăuda că au un cuvânt care închide toată complexitatea conceptuală a „dezamăgirii” și a „deziluziei” (și ceva în plus): *desengaño*. Am spus „și ceva în plus” pentru că nu degeaba *desengaño* figurează în *Dicționarul conceptelor intraductibile*^[4]. De altfel, spaniolul *desengaño* este pentru dezamăgire și deziluzie ceea ce este portughezul *saudade* – alt cuvânt intraductibil – pentru nostalgie și dorință. Meritul ambilor termeni constă în faptul că acoperă semantic ambivalența trăirilor pe care le descriu, că reunesc, altfel spus, suferința și plăcerea, plasându-se cumva dincolo de bine și de rău exact prin acel ceva-în-plus. *Saudade* nu se suprapune peste o stare de rău, peste o indispoziție a ființei, un *malaise*, ci înseamnă, deopotrivă, bucurie și angoasă. Dezamăgirea, așa cum se conjugă ea în *desengaño*, nu este numai amărăciune sau eșec, ci se transformă într-un elogi adus vieții. Ei bine, despre astfel de dezamăgiri este vorba în volumul de față.

Dezamăgirea în dragoste este bună. Mai mult, e un exercițiu aproape obligatoriu. Se spune că orice copil trebuie să învețe, în doze mici, ce înseamnă frustrarea, să simtă și să integreze gustul privării. Să înțeleagă că dorințele lui nu-i vor fi întotdeauna satisfăcute, că lumea în care s-a trezit aruncat nu se grăbește mereu, ca o mamă grijulie, să-i facă pe plac. Dacă nu asimilează această lecție vitală, copilul se va transforma într-un inadaptat veșnic frustrat și agresiv, într-o ființă amputată emoțional, intolerantă la frustrare, mult mai vulnerabilă și mai expusă decât cei care au trecut

examenul. Prin urmare, dezamăgirea în dragoste este un ingredient necesar în dezvoltarea inteligenței emoționale.

Știm cu toții că dezamăgirea subîntinde distanța – variabilă – dintre iluzie (sau proiecție) și realitate. De regulă, raportul ascultă de un determinism destul de mecanic: dezamăgirea este direct proporțională cu cantitatea de iluzie investită în obiectul dorinței. Până într-un punct. Excesul răstoarnă ecuația: cine își injectează o supradoză de iluzie – iar iluzia poate fi un drog – devine imun. Devine indezamăgibil pentru că iluzia proliferantă înghite realitatea, atrofiind-o până la dispariție, cele două capete ale axei ajungând să se întâlnească și să se unească într-un punct. De aceea, poate, prototipul livresc al celui imposibil de dezamăgit în dragoste este Don Quijote. Dar în viața reală – deși e foarte posibil ca fiecare dintre noi să fi avut Dulcineea lui – puțini pot fi Don Quijote până la capăt, după cum lasă să se înțeleagă rata divorțurilor, de pildă. Firește, la relativ același rezultat se poate ajunge și invers, prin răsturnarea raportului: unul dintre efectele cinismului îl reprezintă anularea iluziilor și, implicit, absența dezamăgirii (să fie Sade?).

Dar universalitatea unei experiențe ca dezamăgirea în dragoste rezidă tocmai în faptul că cei mai mulți dintre noi, neavând nici vocație autentică de Don Quijote, nefiind nici cinici de profesie, bântuie undeva pe intervalul dintre iluzie/amăgire și realitate. Și suntem, slavă Domnului, des amăgiți și dezamăgiți, căci distanța dintre iluzie și realitate se dovedește de multe ori mai mare decât ne-am fi închipuit.

Spre deosebire de dragoste, plasată îndeobște sub zodia inefabilului, care refuză cu obstinație să facă obiectul unei explicații, dezamăgirea în amor suportă un ochi clinic. Fenomenologie și explicație. Este momentul dezvrăjirii, al dezorbirii, al lucrurilor cu un contur precis. O frugală

anamneză scoate imediat la iveală motivul dezamăgirii și, de multe ori, gustul amar pompat de frustrarea cu care te trezești în brațe are tendința de a face tușele și mai apăsate. Dar, la fel cum există o *ars amandi*, putem concede că există și o artă de a trăi dezamăgirea amoroasă. Unii o consumă crud, alții gătit (dacă suntem de acord că putem vorbi și de o antropologie a dezamăgirii). Unii o trăiesc ca *amorfati*, alții se revoltă, unii ca doliu, alții ca melancolie (cum ar spune cei care citează din Freud ca din Pagini Aurii).

Pe scurt, unii o fac cu stil, iar doliul le șade foarte bine.

ANEXĂ

Studiu de caz

Un prieten se întreba recent care o fi media de vârstă caracteristică pentru experiențe ca: prima beție, arborarea primilor blugi, prima dezamăgire în dragoste.

Problematizarea m-a entuziasmat spontan. Am lansat ipoteza că dezamăgirea în dragoste are media cea mai mică dintre cele trei, iar beția, media cea mai ridicată. Mi s-a părut amuzant să-mi verific bănuiala a doua zi. Așa că m-am apucat să cercetez și am recitit textele din antologia de față cu un ochi de contabil. Am făcut fișe. Nu a fost ușor peste tot. Unii autori dădeau ani concreți, așa că aveam nevoie de anul nașterii. Aș fi putut să-i întreb, firește, dar se ducea naibii tot farmecul investigației. Așa că am abuzat de statutul meu de editor și, recunosc, am făcut ceva reprobabil: am scormonit după CNP-urile împricinaților în contractele încheiate pentru publicarea volumului.

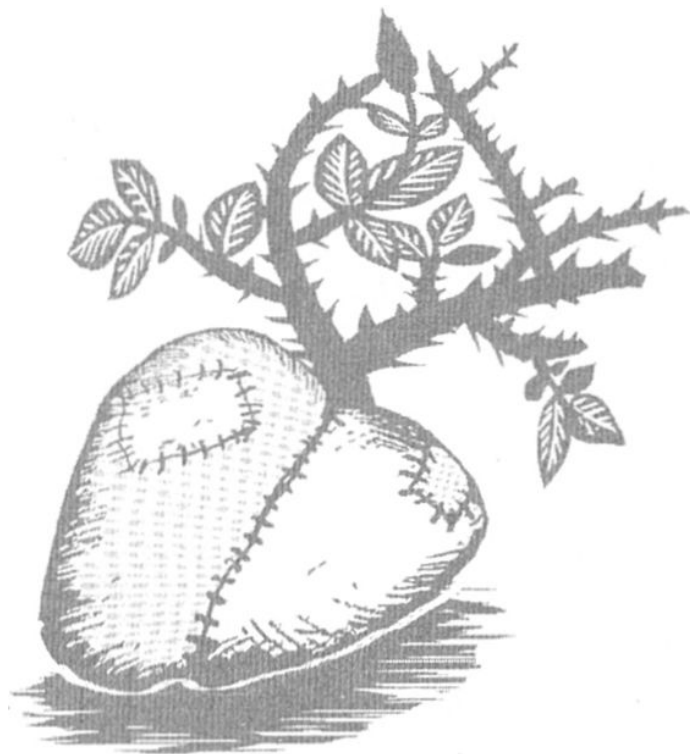
Rezultatul cercetării mele arăta, într-o primă fază, ca o listă de cumpărături: nume – cifră (gen: Matei Pleșu – 3!!!). Mă distram, dar mi s-a părut că ar fi cazul să mă dedic unui demers mai complex, să îmbin cantitativul cu calitativul. Prin urmare, am încropit un tabel:

Subiect	Vârsta la care a avut loc experiența	Crud sau gătit/ Doliu sau melancolie	Observații/ Comentarii
Marius Chivu	18 ani	gătit/doliu	a dat dedicații la Radio Metronom
Raluca Dincă	15 ani	gătit/melancolie	știe multe șlagăre
Șerban Foartă	(împlinea) 14 ani	gătit/melancolie	este el
Bogdan Ghiu	nu vrea să spună	gătit până la carbonizare/ melancolie	tendențe accentuate spre masochism, tare citatul din Lacan

Adela Greceanu	12 ani	gătit/melancolie	nu mi-aș fi imaginat că a jucat handbal
Mugur Grosu	incertă	crud (deși nu bag mâna-n foc)	practică antropofagia cu talent
Augustin Ioan	7-8	gătit/doliu	cumpătat
Luminița Marcu	18 ani	gătit/doliu	face poze șui – am suspectat-o că e gemeni
Mitoș Micleușanu	4 ani	gătit/doliu	pare un bun cunoscător al psihologiei feminine
Ada Milea	indecidabil	crud/melancolie	registru sfâșietor bine controlat
Matei Pleșu	3 ani!!!	indubitabil crud/doliu	naturalist, talent de scriitor
Antoaneta Ralian	10 ani	bine gătit /doliu	înduioșător impecabil documentată
Johnny Răducănu	18 ani	crud/doliu	interesantă filozofie <i>sui-generis</i> a glandelor, am râs
Ionuț Sociu	24 ani	și-și /melancolie	e microbist iubita lui se culcă devreme
Cecilia Ștefănescu	12 ani	gătit/doliu	un pletos + un pitic + ochi verzi = un blond ciolănos
Iulian Tănase	7 ani (deși pare a fi „nu știu, nu sunt din localitate”)	nu-mi dau seama	n-a fost niciodată dezamăgit hm... dubios
Stelian Țurlea	24-25?	gătit/ doliu	iasomia are un efect devastator
Constantin Vică	14 ani	gătit/doliu	tendințe autoflagelante mascate de autoironie

Vârsta medie la care subiecții^[2] au înțeles ce înseamnă sfârșitul fericirii și începutul păcii este, așadar, 13 ani. (Distribuția pe sexe este bună: 6/6.) Nu-mi dau seama dacă mi s-a confirmat sau nu ipoteza. Tind să cred că este mai puțin important. Pentru că am descoperit în timpul acestor calcule că aveam în față între 750-770^[3] de ani trăiți.

Laura Albulescu

Marius Chivu

Chivis (file de jurnal)

29 septembrie [1996]. Când am ajuns la chef, am căutat-o trecând prin toate camerele până am ajuns pe balcon. Când ne-am întâlnit, a zâmbit și am știut că era a mea. Trebuia să ajungă acasă până-n 12 și, cum verișoara lui B. îmi oferise o mie de lei să iau taxiul și să aduc de-acasă CD-ul cu Prodigy, i-am propus să mergă cu mine. Era ora 11, așa că am trecut mai întâi pe la ai ei să-i convingem să o mai lase la chef. După o jumătate de oră de tratative, am reușit să scoatem ora 2 și am plecat cu taxiul spre Ostroveni. I-am dat carnețelul. Era tare nerăbdătoare să citească. Când am ajuns la mine, am stins toate luminile și am dat drumul la televizor. Pe MTV era concert unplugged Tori Amos. Ea se așezase pe pat, iar eu m-am așezat pe jos, pe covor. I-am zis că asta e, a venit momentul, ea a zâmbit și a zis că pariul e pariu, și-a dat jos bluza (nu avea nimic pe sub ea) și avea o aluniță pe sânul drept, asortată la pantalonii ei de piele maro... Ne-am lăsat pe covor în fața televizorului, am povestit și am râs o oră întreagă (tocmai se dăduse ceasul înapoi). Când am ajuns la chef era ora 11:45, am dansat toate blues-urile cu ea, iar pe la 2 am dus-o acasă și am mai rămas în gang, nu ne puteam termina cu săruturile. Azi am avut în cap numai *Since I don't have you*.

10 octombrie. În pauza de după ora de mate, m-am apropiat de ea când ștergea tabla, m-am lipit de fundul ei și am întrebat-o dacă nu-și vrea înapoi dinții rămași în gâtul meu (mi-a rămas un mare semn pe gât). Ea a sărit într-o parte, mi-a pus mâna în gât, mi-a zis „nebunule, ne vede lumea!”, apoi m-a întrebat dacă sunt singur acasă. Am chiulit de la istorie și, când am ajuns acasă, surpriză, mama nu plecase încă la dentist. I-am dat caseta cu Simon & Garfunkel, mama ne-a adus niște prăjituri, am vorbit cu toții de toate, apoi mama a

plecat să se schimbe și am început să ne sărutăm în mare liniște cu urechile ciulite la ușa de la dormitor...

8 noiembrie. Trebuia să merg la spital să-mi schimb pansamentul și am luat-o cu mine. În autobuz, eu îmi vârâsem mâinile în buzunarele paltonului ei, ea și le băgase în buzunarele de la spatele blugilor mei. Între noi, bara de autobuz de care ne proptiserăm capetele. M-a întrebat dacă mai țin minte primul nostru sărut, cel din ianuarie de la ziua lui D., apoi mi-a povestit și cum era îmbrăcată. Uitasem, deși n-au trecut decât doi ani.

16 noiembrie. M-a invitat la botezul ei. În fața bisericii (i-am cumpărat niște garoafe roșii), mă aștepta tatăl ei. Când am intrat, nici n-am văzut-o; se botezau mai mulți, iar ea era undeva în spate. M-am așezat lângă frate-su. Am urmărit curios toată ceremonia botezului: ea, îmbrăcată într-o robă albă, băgată până la brâu în bazinul cu apă plasat sub amvon, pastorul care a scufundat-o lăsând-o pe spate și acoperindu-i nasul cu o batistă... Apoi mama ei așteptând-o cu un prosop. Toată ziua fusesem destul de speriat, îmi imaginam că va face cine știe ce legământ de castitate. Crezusem că am pierdut-o acum cu botezul. N-am vorbit toată ziua, dar pe seară am trecut pe la ea și ne-am dus la capela de pe dealul din spatele Episcopiei. Am zis ca de-aici înainte să fie locul nostru secret. Am stat o grămadă, am povestit despre copilărie, ne-am sărutat... Când am coborât de pe deal, mi-a rupt un trandafir alb din curtea Episcopiei. În fața blocului, tatăl ei repara mașina purtând o căciuliță colorată pe cap. Tocmai se ciocnise cu o căruță. La plecare, ne-am înțeles ca, atunci când o să-nflorească teiul, să vină la mine să dormim pe balcon.

19 noiembrie. A venit la mine, ne-am uitat pe MTV, pe pozele de la Voineasa (mi-a dăruit un album cu fotografii de când era ea mică), i-am citit

din scrisorile pe care mi le scria tata când era plecat în Irak...

22 noiembrie. Azi eram de serviciu pe școală și când m-am dus în clasă m-a întâmpinat Ilici cu „lasă-mă să te iubesc”. Nu m-am prins și am dat să trec de el, dar apoi a zis: „Chestia asta o citea Copilu dintr-un carnețel.” Eu am înghețat, iar el a început să râdă și să facă bâză. A apărut apoi și Copilu: „Bă, tu ești nebun! Dădeam paginile și numai poezii. Când naiba le-ai scris?” „Ce fraier ești, n-ai recunoscut nici măcar o poezie: sunt de Sorescu.” Mă simt îngrozitor de umilit, pentru prima dată îmi e rușine de poeziile mele, la școală mi-aș fi dorit să fie ale altcuiva... Toată vina e a ei. De ce naiba a venit cu carnețelul la școală și cum a ajuns în mâna lui Copilu? La sfârșitul orei, s-a proptit în ușă, îi lăsa pe toți să iasă, numai pe mine nu. Voia să-și ceară scuze, dar i-am spus doar „721671” și am plecat. Parcă dădea să plângă. M-a sunat pe seară, dar n-am fost acasă.

24 noiembrie. Și-a cerut iertare pentru carnețelul cu poezii ajuns în mâinile lui Copilu. „De ce l-ai luat cu tine la școală?” „Ca să nu-mi mai fie dor de tine în timpul orelor.” Off!

27 noiembrie. „O iubești mult?”, m-a întrebat azi maică-sa când m-am dus s-o iau la film. „Pe Dumnezeu ar trebui să-l iubești atâta. Când te vei căsători, va trebui să-L iubești pe Dumnezeu cel mai mult, apoi soții și copiii și pe urmă părinții.” I-am spus că eu o să-i iubesc pe toți la fel, că sunt iubiri diferite... Am plecat cu ea destul de târziu și, când am ajuns în stradă, m-a sărutat. Avea în gură vreo șase-șapte stafide.

29 noiembrie. Azi am făcut două luni și două zile de când suntem din nou împreună. A venit la mine după școală... Ne-am dezbrăcat pe covor (sutienul și chiloții ei aveau modelul cu pătrățele albe și bleumarin al uniformei de școală generală), i-am citit noile poezii și ea a început să plângă. După ce s-a liniștit, mi-a citit din *Cântarea*

Cântărilor. Avea în rucsac o Biblie micuță. Când s-a făcut întuneric, am aprins veioza... La radio erau The Cranberries cu *When you're gone*, am vorbit de căsătorie, să facem mulți copii, sex în fiecare zi... S-a plâns că la școală, când se apropie de mine, eu plec. „Tu vorbești – i-am zis –, nici nu ai curaj să te sărut în clasă?” „Ba am, dar ce vrei, să ne aprindem paie în cap?!” Tresar la fiecare telefon care sună, sper să fie ea. Doamne, cât o doresc!

2 decembrie. Azi, după teza la mate, aveam informatică și am chiulit. Ne-am dus în parc. Am plecat mai întâi eu, apoi a ieșit și ea. Copilu comenta: „Gata! Pleacă Chivis, pleci și tu!” Era pustiu în parc. Era și frig. Ea s-a urcat cu picioarele pe un leagăn și imediat au apărut niște gardieni să ne amendeze. N-aveam buletinele la noi și eu le-am dictat o adresă greșită. Am râs tot drumul până la școală, când în curte a apărut V., și eu am vrut să-i dau drumul la mână, dar ea m-a ținut strâns și așa am intrat în clasă: ținându-ne de mână. Îmi transpirase mâna. Cred că deja se prinsese toată lumea, numai noi doi chiuliserăm la informatică, oricum toți băieții (Bici, Cracker, Senatoru, Lebădă, Ungurianu, toți) au sărit pe mine că de când suntem combinați, fetele o înconjuraseră pe ea... La oră, profa de merceologie ne-a corectat tezele, iar ea a venit la noi în bancă. C. s-a mutat, la fel și V. (L. l-a luat pe sus), și, după ce am rămas singuri, ne-am luat de mână și am pus amândoi capul pe bancă uitându-ne unul la altul. Toată clasa ne privea pe furiș. E cool să nu mai trebuiască să ne ascundem... Pe seară m-a sunat și am aiurit la telefon vreo două ore. Îl auzeam pe tatăl ei cum strigă la ea să mai închidă telefonul ăla...

3 decembrie. Când m-am întors din pauză, am găsit pe penar scris cu pixul: „te iubesc”.

6 decembrie. Azi a fost Moș Nicolae. După ore, am fost în parc și i-am înnodat dintr-un fir de iarbă un inel. Mi-a făcut și ea unul. Cum am ajuns

acasă, m-a sunat și mi-a citit la telefon câteva poezii de dragoste dintr-o antologie străină. De Crăciun o să-i spun că o iubesc. Până seara inelul s-a uscat, dar a rămas frumos.

8 decembrie. De dimineață m-a sunat unchiu-meu să-mi spună că ai mei nu vin până luni de la țară și că, dacă vreau să măncă ceva gătit, să trec pe la ei. Am chemat-o. Trebuia să se ducă la cursul de engleză de la biserică, dar a sunat o colegă s-o acopere. Am mâncat ciocolată, i-am citit poeziile mele cele noi (ieri-noapte a murit Marin Sorescu), și ea m-a întrebat câtă metaforă e în versurile mele și cât adevăr. I-am spus că metaforele *sunt* adevăr. Apoi mi-a vorbit din nou despre complexe ei. Dar e atât de bună, atât de frumoasă, cum de nu se vede!? I-am dat cățelușul de sticlă pe care trebuia să i-l dau de Moș Nicolae. L-a botezat Suflețel.

10 decembrie. Azi la ora de istorie (am stat cu ea în banca fetelor), mi-am strecurat mâna pe sub bluza ei și am ținut-o toată ora acolo, pe piele.

14 decembrie. Am așteptat-o douăzeci și două de minute lângă brad, în tot acest timp ea așteptându-mă la ceas. Am plecat spre casă enervat și m-am întâlnit cu ea lângă telefonul public de la Romarta: mă suna acasă. Ne-am certat reciproc, apoi ne-am împăcat, am băut o cola la Calypso și am răs tot drumul spre casă. Mama ei n-a vrut s-o lase să vină la mine să facem bradul, a zis că e un ritual păgân etc.

18 decembrie. Ai ei au plecat la țară și a venit la mine să facem bradul. În timp ce puneam vată pe crengi, la MTV era *Unbreak my heart* (Tony Braxton). Ne-am sărutat, am răs, mama ne-a adus sendvișuri, iar pe la patru am dus-o la cursul de engleză. Ne-a ieșit un brad frumos. La un moment dat, noi ne sărutam, și ea numai ce s-a desprins de mine și a prins bradul în ultima clipă înainte să cadă. L-am legat de calorifer cu cordonul de la capotul mamei.

24 decembrie. Pentru că azi e Sfânta Eugenia, i-am dat o dedicație la Radio Metronom: Rod Stewart, *Baby Jane* (eu cerusem *Someone like you*, deh...). Pe seară ne-am întâlnit în centru după ce iar am așteptat-o douăzeci de minute. Ningea grămadă. Ne-am dus la poștă și-am sunat toți colegii al căror număr de telefon ni-l aminteam, apoi am mers în Parcul Zăvoi (parcul gol și zăpada neatinsă), m-am luptat cu ea s-o arunc în lac de pe pod!, ne-am scuturat brazi în cap, i-am recitat din Shakespeare, am îngenunchat, i-am spus c-o iubesc (pentru prima oară de când suntem din nou împreună) și am scos orhideea înghețată din geacă. Cinci minute n-a zis nimic, apoi a adăugat că mă iubește și ea. Ne-am bătut cu zăpadă, ne-am tăvălit, apoi ne-am culcat pe pereții bazinului. I-am dăruit gorila de pluș, a început să râdă și să mă sărute. A botezat-o Mî. Când am ajuns la Union, nu veniseră decât D., Ș., V. și P.; apoi ne-am dus cu toții la o bătaie cu zăpadă în Parcul „Mircea cel Bătrân”. Mi-am rupt geaca de fâș sărind peste un gard viu în timp ce mă alergau cu toții, eram flească și roșii la față... Obosită, și-a rezemat capul de un panou, și atunci toată zăpada de deasupra i-a căzut pe față. Am râs de ne-au lăsat picioarele. Când am ajuns acasă, am sunat-o. Azi totul a fost așa cool!

5 ianuarie [1997]. Zilele petrecute la țară, să mor de dor, nu alta. Ne-am revăzut la capelă. Abia am ajuns din cauza zăpezii. „Hai să ne rugăm”, a zis, și ne-am rugat pentru tot ce ne-a trecut prin cap. „O să te sature vreodată de mine?” „Ntz, niciodată!” Mi-a zis că e cea mai fericită perioadă din viața ei. „Am un sentiment de veșnicie”, a mai zis.

7 ianuarie. Am stat împreună la școală. Nici n-am făcut ore, ne-am sărutat tot timpul. Mi-a dat șapca și am purtat-o eu câteva zile. Ne-am redeclarat iubirea etc. Pe la 11, m-a sunat: „Te iubesc, te iubesc, te iubesc, te iubesc.”

17 ianuarie. Înainte de ora de română, intraseră cu toții în clasă, doar noi rămăseserăm afară pe culoar, rezemați de ușă. Ne sărutam și când mai deschidea câte unul ușa îi ziceam: „Băi, nu ne mai deranjați, bateți la ușă când ieșiți!”... Nu se vedea nici un profesor venind de la cancelarie și, în timp ce ne sărutam, apare din stânga, dinspre scările elevilor, profa. Ne-am fâstâcit: „Vă rugăm să ne scuzați, n-o să se mai întâmple!” „Nu face nimic, mie îmi plac îndrăgostiții. Am mai avut cupluri și în alte clase și i-am încurajat... Numai să fie dragoste mare și frumoasă.” „Păi, este!”, a zis ea, iar eu am adăugat: „Și de mult.” „A, este bine așa!”, a zis profa și ne-a deschis ușa. Când am intrat, toată clasa a-nceput să râdă. În pauză, ne-a zis D.: „Băi, avea profa un aer complice!...”

20 ianuarie. Azi mi-a zis că ai ei au decis să se mute cu toții în Canada peste o jumătate de an. Parcă am murit. Sunt un tip realist și rațional, dar și aureolat de un vis... Cam atât cu visul despre veșnicia noastră.

24 ianuarie. Zilele astea am ignorat-o, m-am simțit mizerabil, la școală nu ne-am sărutat, n-am privit-o, n-am vorbit prea mult, iar când am sunat-o mi-a spus că s-a simțit dată la o parte. M-am făcut că nu înțeleg și ne-am împăcat rece. După școală, am vorbit cu L. și am ajuns la o grămadă de concluzii. Poate o să le scriu aici.

26 ianuarie. Duminică am ieșit iar în parc și, pentru că-și prinsese ecusonul cu „Liceul Economic” pe picior, jos, lângă gleznă, am făcut-o snoabă, fără să vreau. Mi-a părut rău, dar ce să mai fac? S-a supărat. O s-o sun mai încolo.

3 februarie. De ce simt oare că nu discutăm îndeajuns? Când vorbim, spunem numai banalități, copilării, prostii, drăgălășenii, „stupizenii”, cum zice ea... Aș vrea să avem și momente de tristețe împreună, sunt sigur că ne-am da seama mai bine de cei care suntem, de ceea ce avem. Ar trebui s-o

iubesc pur și simplu? Dar nu pot să nu analizez. Sunt chiar atât de critic încât nu mai văd adevărul?

7 februarie. E perfect când te întreabă o dată și încă o dată dacă o iubești, căci știi că e preocupată de iubire, ai certitudinea temerii ei că tu n-ai mai iubi-o, dar e dureros s-o vezi cum se îndoiește de iubirea ta. Credeai că te cunoaște atât de bine! S-ar putea să nu fii pe deplin înțeles sau chiar înțeles greșit. Pentru că ești altfel... De unde atâta incertitudine într-o coexistență perfectă cu o imensă pasiune!? Zilele astea am simțit că poate nu suntem chiar făcuți unul pentru celălalt. Că există multe deosebiri. Dar o iubești? Da, o iubesc.

10 februarie. Aș vrea să pot discuta mai mult cu ea. Când reușim să fim singuri, fie n-avem prea mult timp, fie nu ne putem abține de la tăvăleală. Nici nu știu ce visează ea mai departe, ce vrea de la ea, cum vede relația noastră, ce crede că e.

13 februarie. Am căutat prin tot orașul un inel de argint pentru Valentine's Day. M-am împrumutat de bani la D., V. și L., dar fie nu găseam mărimea potrivită, fie nu-mi plăceau modelele. Până la urmă, i-am luat o brățară superbă.

17 februarie. Poate mâine ne întâlnim. Mi-e dor de ea. Am sunat-o și a rămas să ne vedem la 5:30. Am așteptat-o până pe la 6, apoi am plecat, iar când am ajuns acasă, vorbise deja la telefon cu tata. Apoi a mai sunat o dată, și-a cerut scuze că n-a putut pleca din cauza alor ei care s-au apucat să facă măștișoare. I-am spus că am ajuns să construiesc dialoguri imaginare cu ea, că vreau și eu o zi întreagă numai cu ea... Mi-a zis că o să se revanșeze bla bla...

29 februarie. E plecată să vândă măștișoare cu ai ei pe la Horezu, Călimănești... Am vorbit la telefon, era obosită și am avut o conversație sterilă. Am mai aflat și că luasem la olimpiadă doar 8:25, am fost supărat toată ziua.

4 martie. Aseară m-a sunat și m-a întrebat dacă merg la banchet, ca să-și facă rochie. I-am spus că nu merg, că ai mei nu prea au bani. Azi la școală am stat împreună, am glumit, ne-am sărutat, mi-a spus că e geloasă tot timpul când nu suntem împreună. Când suntem însă, nu face mai nimic. N-o mai înțeleg. În weekend pleacă iar.

8 martie. Azi iar n-a venit la școală, iar la telefon n-am dat de ea, a fost toată ziua la biserică.

14 martie. Săptămâna asta a trecut greu. A fost arțăgoasă, supărată tot timpul, s-a scuzat spunând că are probleme acasă, mi-a fost imposibil să-i intru pe sub piele, mi-a răspuns în doi peri, când voiam s-o ating, se retrăgea sau pretindea că o gâdil...

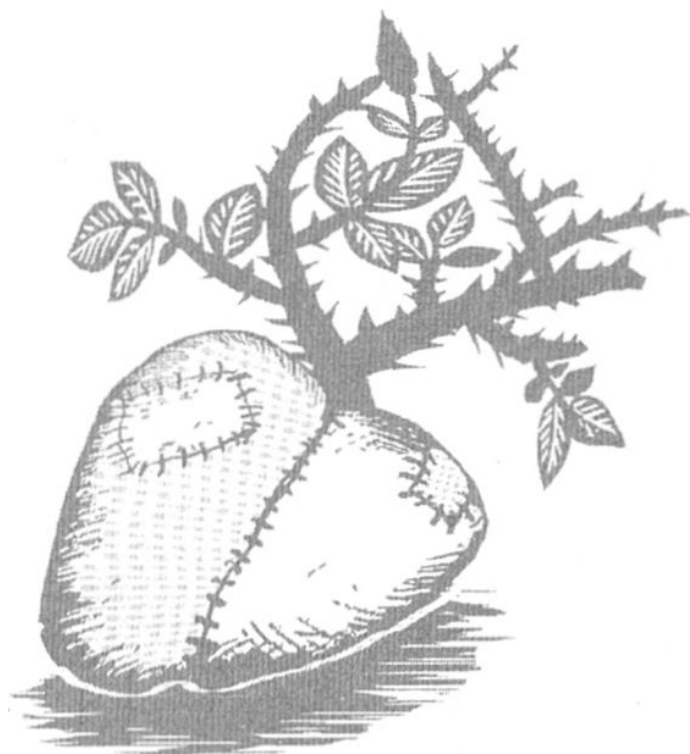
16 martie. M-a sunat, era veselă, mi-a spus că i-au trecut toate supărările, s-o iert, m-a rugat îndelung, apoi s-a lăsat păgubașă... „Mi se pare mie sau se întâmplă ceva cu tine?”, a zis. M-am simțit bine că m-a sunat și că starea mea o îngrijora.

20 martie. M-a sunat să-mi spună că merge la banchet, că a convins-o U., că merg și V., D., Copilu, că va dormi acasă la A. etc.: „Am zis că, dacă se duc ăștia, să merg și eu...” „Pentru ei te duci, dar pentru mine nu poți să rămâi!” „Dacă vrei, nu mă duc.” Nu puteam să-i spun să nu se ducă. Dar nici nu mi s-a părut corect să mă pună să aleg eu. Ca să petrecem o zi împreună nu are timp: sâmbăta merge la biserică, duminica face mărtișoare sau gătește, în celelalte zile n-o lasă ai ei, dar pentru un rahat de banchet poate lipsi trei zile! Aș vrea să mă sune și să mă întrebe dacă chiar credeam că s-ar fi dus la banchet fără mine, să mă facă prost și să râdem.

27 martie. N-au lăsat-o ai ei să plece la banchet. Într-un fel, ne-am împăcat. După încă o discuție în contradictoriu. M-a certat că n-am mai sunat-o de mult...

29 martie. Am ieșit și am urcat pe Capela. Am râs ca altădată. Mi-a povestit despre filmul educativ pe care o să-l facă la biserică, eu i-am povestit despre recrutare și despre faptul că vreau să dau la Litere la București... A zis că, da, Literele mi se potrivesc cel mai bine, apoi i-am cerut să-mi împrumute *Istoria...* lui Călinescu, dar a zis că mama ei sigur n-o să fie de acord.

7 aprilie. Prima zi de școală. Nu ne-am văzut de două săptămâni. M-am apropiat de ea rapid și am sărutat-o fără nici un cuvânt. „Mă mai iubești?” Mi-a răspuns teatral cu un „da” intonat ca și cum ar avea la sfârșit semnul întrebării. După ora de franceză, m-am dus la profă s-o întreb ceva și atunci a trecut ea cu A. pe lângă catedră prostindu-se și râzând pe nas. „Zăpăcită fată!”, a zis profa...

Raluca Dincă

Marile speranțe

N-ai înțeles nimic din frământările mele

Sunt o curcă plouată. Mă uit la mine și mi-e târșă, vorba poetei. Visez la feți-frumoși și la cai verzi pe pereți. De când mă știu, mi-am închipuit, am visat și cu ochii deschiși, și cu ei închiși, mi-am făcut scenarii peste scenarii, am interpretat, am făcut hermeneutica fiecărei replici spuse într-o doară. Da, voiam o poveste, de fapt, Marea Poveste. Asta am și făcut: am strâns dovezi, am scris, am păstrat ce mi s-a scris, am teaurizat fiecare bilețel lăsat pe bancă, trimis prin colege, fiecare mail, fiecare sms, fiecare lucru-aducător-aminte, tocmai pentru a-mi țese povestea. Voiam să fie perfectă și să dureze toată viața. Dar durează toată viața sau doare toată viața?

Firește că îndrăgostelile de fată cu nasul lung și demodat își proiectau pe ecranul odăii mobilate în care-a stat un magistrat, printre frunze uscate, iluziile care se transformau după un timp în marile deziluzii care durau ani. Suspinam ani în șir după o himeră, după o neîmplinire, după o plăsmuire a mea despre mine și despre *el*.

Nu m-a dezamăgit nimeni. M-am dezamăgit singură prin propriile amăgiri despre dragoste & co. Pe de o parte, cele „mari”, idealul. Amăgirea că o să fie un *coup de foudre*, că durează de la batista parfumată („pusă la o fată”) de la grădiniță până la surâsul ridat în lentele plimbări ca doi bătrâni simpatici încă înamorați prin parc. Amăgirea dragostei fericite (pentru că nu mai suportam în cărți, în filme, în spusele altora „suferința dureros de dulce” a iubirii nefericite). Amăgirea că iubești o dată-n în viață. Amăgirea că o să fiu fata unui singur băiat, femeia unui singur bărbat...

Pe de altă parte, cele „mici”, ocazionale și concrete. Scenariul era simplu: declicul se

producea, apoi veneau valuri-valuri zbaterile și
dezbaterele interioare și, mai ales, exterioare:

„mă gândesc că de-aia a venit la mine
altfel nu cred, căci se uita așa
da, știu, m-am fâstâcit
Iubire, bibelou de porțelan
nu trebuia să-i spun asta
totuși, vedeam pe fața lui că vrea să rămân
am fost doi fluturi trăind doar pentru o zi,
care-n zborul

lor s-au atins, când aripile și-au deschis
nu l-am mai văzut
dar nu mi-l pot scoate din cap
cum era, cum se uita, cum ținea țigara
dar dacă... mai bine nu, lasă
cum ar fi să mă întâlnesc cu el acum, ar fi
prea de tot...

îmi vine să vomit, am emoții, așa fac
aseară l-am cunoscut pe V.
avea o privire, nu-ți poți imagina
am dansat, eram atât de aproape
am vorbit toată noaptea
cum ar fi dacă ar fi *el*
cred în tine, dulce și senină fericire
l-am visat, să știi, și era, mă... Îl... ar fi prea

frumos

aș iubi o lume lângă tine
cred că am înnebunit
nu, nu m-a sunat, aștept, deși
da, știu, și mie mi se părea că vrea
și cum mi-a scris el atunci... ți-am arătat

mesajul

tu ce-nțelegi când îmi spune că îi e dor
și eu cred la fel
iar asta chiar mi s-a părut un pretext
mi-a trecut, dar l-am văzut din nou
știu, trebuie să mă potolesc
dacă ai ști ce mi s-a întâmplat azi...
eram la metrou, citeam
un tip se uita la mine, și mă uitam

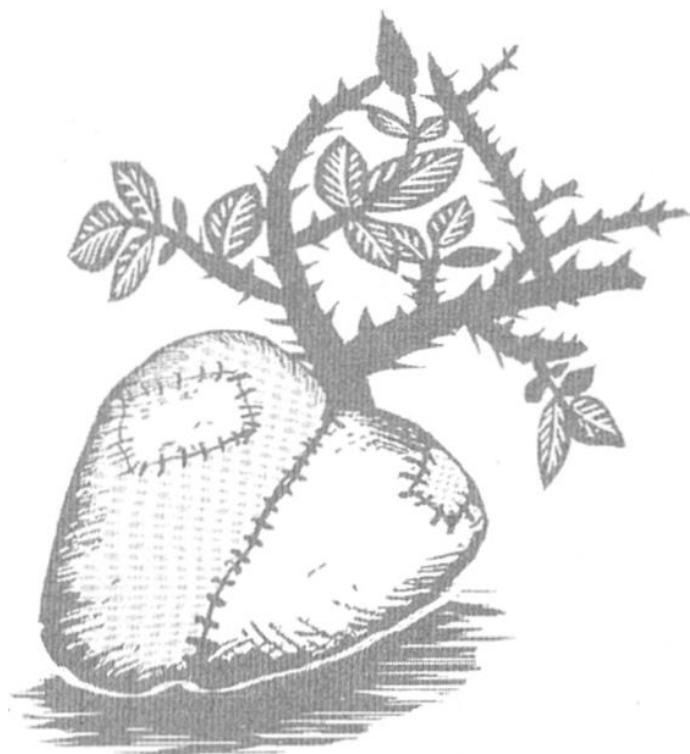
nici nu mai puteam să citesc
și-apoi s-a așezat pe locul meu
îți dai seama, nu știu, mă rog
am crezut că nu coboară, dar era în spatele
meu
ne-am privit, îți închipui
ne întâlnim duminică”
Ș.a.m.d.

B.

Erai într-a noua. Semestrul al doilea. Atunci a venit. „Acesta este noul vostru coleg.” (Toată lumea știe – motivul *noului coleg / noii colege* –, toți au simțit cum timpul clasei se împarte între „până acum” și „de-acum înainte”. Se destabilizează totul.) Și pe tine te-a destabilizat. Te-a dat peste cap. Venea el și-ți lua poziția, notele, aprecierile, simpatiile. Mai era și băiat într-o clasă majoritar feminină. Îl detestai. Era un lungan care semăna cu Bunny. Un nesuferit! Nu voiai decât să-l întreci. Prea se dădea mare și tare. Și era, recunoaște. L-a lăudat și profa de română. Era vedetă. Toată lumea îl cunoștea. Îi știa pe-ăia de la G, numa’ celebrități. Erai o rustică. Nu știai nimic și te enervau toți. Nu-l mai suportai. Și se mai și uita la tine cu ochii lui de un albastru infinit. La vremea aia, spuneai că-s spălăciți. Și se uita. Stătea în prima bancă, la fel ca tine. Dar tu stăteai în mijloc, iar el la perete. Culmea, scotea și limba la tine în timpul orei. Iar în pauze se alerga cu M. Tu stăteai cuminte în bancă. Și el venea, din alergăturile printre bănci, și-ți înghiontea talia cu vârful degetelor, scoțând sunetul nesuferit al lui Road Runner din celebrul desen animat. Îți sărea inima. Erai atinsă. Îl făceai nemintos. Și el râdea. Iar ți-a făcut-o. Apoi ai vrut să-l joci în picioare: ți-a aruncat cu gumă în părul tău ca o căpiță. Ți-ai scos-o după ce ai rupt o mână de păr. Și el se înroșise. Parcă-parcă regreta. Și-a cerut scuze în

pauză. Dar tu aveai la îndemână o sticlă de plastic goală și, în furia-ți debordantă din acea clipă, l-ai lovit peste degete. Și vedeai cum imediat s-a înroșit locul. Iar tu, ca o curcă, ai început să plângi. De față cu el. Și ai fugit pe coridor. Într-a zecea, în iarnă, deja erai îndrăgostită. Așa credeai tu. Și le-ai spus doar E. și F. Dar mai că bănuia toată clasa. Stăteai în bancă în timpul orelor și te uitai să vezi dacă se uită. Și mereu îți cădeau ochii în jos, sub bancă la șosetele lui albe, impecabile, ce se șteau din adidașii de firmă. Și a culminat totul când colegul tău de bancă a zis în gura mare, la ora de mate, că tu îl placi pe B. Te făcuseși mică, simțeai cum urci pe bancă și te bagi în penar. Începuseși să te potolești. Însă continuai să analizezi și să faci comentarii pe text cu prietenele tale. Începeau iluziile. Și cu fiecare zi iluziile primeau un „dez” în față. Și le alimentai din ce în ce mai mult. Ai vrut să faci meditații la română. Și profa a făcut o grupă cu tine și cu el. Îl vedeai de-acum și duminica dimineața. Nu mai puteai să mănânci. Aveai emoții. Erai cât mai aplicată, lucrai în plus, doar-doar să nu te faci de râs în fața lui. Și plecați împreună. Simțeai cum plutești. Și te-ai dus la petrecerea colegului vostru, la faimosul majorat. A venit și el. Iar tu erai agitată, 'nușce aveai. Și te-ai închis într-o cameră. Stăteai pe întuneric. Iar ceilalți l-au trimis pe el după tine. Și scena era perfectă. Amândoi pe canapea. Lângă o sobă rece (era vară). Și ați vorbit despre nimicuri. Dar tu ai avut curaj și ai început să-i mărturisești. Așa și pe dincolo. Și el te-a luat de mână. Mâinile voastre s-au împreunat și fiecare deget al lui și-a luat locul cuvenit între degetele tale deschise. Și vă strângeați unul pe celălalt. În același timp, ți-era frică: știai că împreunarea mâinilor în acest fel înseamnă despărțire. Și voiai să te desprinzi, dar cum să faci asta când era prima dată când te lua de mână?! Dă-le-ncolo de superstiții! Și te-a adus acasă. Și ați urcat pe scări, să dureze mai mult.

Timp în care ți-a spus că bunica lui a proiectat blocul în care stai. Și te-a lăsat la ușă. Tu l-ai pupat pe obraz. Iar în casa scării a răsunat întrebarea: „Ce se va întâmpla?” Și i-ai surprins doar privirea albastră. Zâmbea. Nu știa. V-ați mai întâlnit în drumul de la școală spre casă. Și-ți plăcea. Și credeai... Și ți se părea... Dar școala s-a terminat. Și a venit balul, care încununa cei patru ani petrecuți într-o clasă. Ați plecat la mare. Te-ai gătit ca un pom de Crăciun, coborai pe treptele hotelului, pe lângă colegele tale, în rochia ta de un albastru-indigo. Te simțeai ca-ntr-un palat de lumini înconjurat. Îți doreai să dansezi cu el, să vadă cât ești de minunată. Dar el n-a venit. Erai dezamăgită. Te așteptai. Și te-ai dus în cameră. Te-ai trezit pe la două jumate. Adormiseși îmbrăcată. Rimel întins, fard căzut și rochii șifonate... Dar n-ai plâns. Doar că te-ai mai gândit la el vreo trei ani după...

Șerban Foarță

Cu inima în copci

Dezamăgirea (în amor, în prietenie, în unele activități de ordin necuantificabil, – care implică o *vocație* mai mult decât *perseverență*) este direct proporțională cu cantitatea de iluzie pe care vei fi investit-o în „celălalt”: iubit/iubită, camarad sau vreun obiect al unei aspirații de, finalmente, neatins.

Este, pesemne, un truism, – la care dacă fac apel e ca să pun în evidență acest fapt: dezamăgirea nu depinde cu mult mai mult de un obiect anume decât de eul, de subiectul, nu foarte greu iluzionabil.

E, pe de altă parte, lucru clar că, fără o câțime de iluzie, de himerism cvasibenign, de magică transfigurare, nici o iubire nu e cu putință.

Dezamăgirile din dragoste, altminteri, le suferă nu doar „îndrăgitorul”, ci (dar de asta nu prea ținem seamă, din egoism sau din orbire) și, nu o dată, „îndrăgitul”.

Dezamăgirile acestea pot fi, în rest, biunivoce, – încât prima (sau a *n-a*) *mea* dezamăgire poate fi prima (sau a *n-a*) *ei* dezamăgire.

Apoi, plusând și replusând, jucând, mereu, la maringală, în acest joc, ca de ruletă, al dragostelor neîmpărtășite, când amorul se preschimbă în amoc, e firesc ca falimentul, ca bancruta să se convertească în derută, – iar aceasta, –n suicid sau în blazare, în frigiditate sau cinism.

Am trecut și eu, ca toată lumea (sau ca *aproape* toată lumea) prin nu știu cât de zadarnicele chinuri ale dragostei: *Love's Labour's Lost* (majusculele vor să sublinieze că e vorba de o piesă a lui Shakespeare, din care m-am ales cu, baremi, titlul unei bucoavne de-ale mele, anume: *Honorificabilitudinitatibus*), – de la „suferințele tânărului Werther” (fără, însă, pocnetul final) la

(luând-o în amonte, ca somonii) durerile (pre)pubescente „ohne Worte”.

E vorba de un anotimp când, încă, nu depinde de tine mai nimic, iar dezamăgirile, și ele, țin de situații obiective (și stupide): localitățile ne-, vai, aceleași în care vă e domiciliul, sfârșitul fără noimă al vacanței, penibilul reînceput al școlii, familiile ce, uneori, sunt *contra*, ca în *Romeo și Julieta*...

E vorba, bineînțeles, de tulburele (pre)sezon erotic, când totul e presentiment, teamă obscură și înfrigurare (așteptare, vreau să spun, înfrigurată), timiditate, stângăcie și fantasmă; când „Te iubesc!” e un cuvânt aproape imposibil de rostit, – pe care eu, oricum, l-am spus, descetluindu-mi gura anevoie, pe limba lui... Don Juan: „Te quiero!”, pentru că văzusem *amândoi* un film spaniol după o veche istorie de amor fatal, anume *Phedra*.

Eram în parcul școlii (alei mele, – pentru că ea era din alt oraș, într-o vacanță mare, la bunici, cu care-ai mei erau un fel de rubedenii); era prin iulie '56; locul era pustiu la ceasu-acela, vreo patru după-masă, însuflețit de, numai, „freamătul de codru” al unor arbori seculari, la umbra cărora stăteam, pe marginea unui bazin secat.

Parcul, de dimensiunile și felurimea de specii ale unei grădini botanice reale, cu etichete pe mai toate scoarțele rugoase sau netede ca un obraz iubit, mai cenușii, mai brune sau mai albe, ale trunchiurilor de copac, era chiar baudelairianul „vert paradis des amours enfantins”, – de nu cumva acest „paradis verde” fusese, pentru mine, patul pe care-l împărțeam, pentru o dată, cu o verișoară de aiurea, mai mare, ea, cu vreo doi ani, eu având nouă (sau aproape).

Ea a adormit numaidecât (spre, totuși, nedezamăgirea mea!); eu, după mai multe tentative de intrare în împărăția lui Morfeu, am început, cu inima în copci, să-i ating în treacăt și să-i mângâi

umerii catifelați și „fragii fragezi” ai sânilor abia înmuguriți, apropiindu-mă cu teamă și o ambiguă speranță, tot mai mult, de tulburătorul triumghi de „mai la vale”. Eu eram glabru, încă; ea, proaspăt pubescentă.

Inenarabilă emoția de atunci, când, în negurile subcuverturale, mă rătăcisem în dedalul voluptății; ca și irepetabilă, pesemne.

Parcul liceului (ca, într-o altă zi, suavitatea petalelor de trandafir sălbatic din jurul criptei familiale, – în care tatăl ei, fost medic, mort, tânăr, pe motocicletă, sub roțile unui camion, își dormea, de câteva luni, somnul) ar fi putut să fie, însă, prologul unei idile gen *Daphnis & Chloe*...

Avea cosițe împletite-n cozi, bălaie, o fustă de pichet albastru, scurtă, lăsându-i la vedere genunchii băiețești și luminoși, pulpele cu mușchii reliefați, de elevă la o școală de balet, și coapsele de care nu prea părea conștientă, exhibate cu naturalețea și impudoarea castă a gimnastelor de orice fel.

I-am sărutat, după „Te quiero!”, buzele reci și vag crăpate.

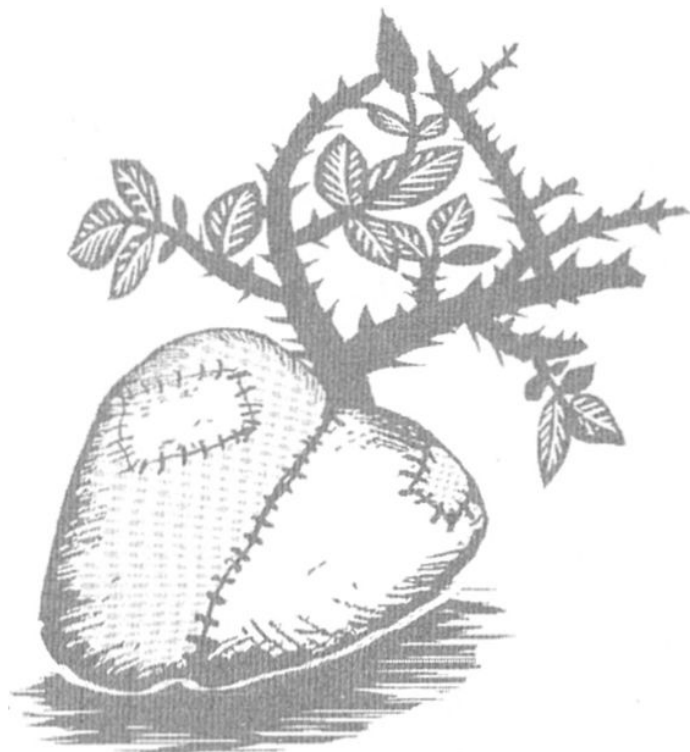
*

Ne-am despărțit după vreo patru zile, conducând-o singur, *media nocte*, la gara „luminată și pustie”, – de unde m-am întors acasă cu, în piept, o dureroasă scorbură adâncă.

Sufeream și n-aveam cui mă plânge; sufeream, adică, *înde mine*, – nu, însă, din dezamăgire...

Iar dacă eram de-acord cu Eminescu că fusesem săgetat, în piept, de către „zeul cerului albastru”, n-aș mai fi fost de-acord cu el că zeul era odrasla și– „a iluziei deșerte”!

Restul e tăcere, chiar discreție.

Bogdan Ghiu

*Nu am făcut niciodată decât să(-ți)
scriu*

Aș putea să rezum totul printr-un singur cuvânt, printr-un joc de cuvinte, și să scap: DESAMĂGIRE. Dar dacă aș face așa ceva ar însemna să mă port urât, sălbatic, contractul social de autor presupune, azi mai mult ca oricând, să produci povestioare haioase, să fii zemos, spumos, lichid, cursiv cu bule, ce mai, șampanizat... Datoria, unică și universală, de *entertainer*, bla-bla, distrează, ține de vorbă, atrage/distrage atenția, relaxează... Obosiți de mici... Epuizat, caut relaxare, „poveste”.

Nu este chiar atât de ușor să între-ții, să prinzi atenția din zbor. De-aia, poate, celor mai mulți dintre noi le și pute. Strugurii acri...

Pe de altă parte, cine își mai poate permite să-și facă iluzii că mai caută cineva relaxare prin citit, care prin el însuși este un act cult, intelectual, obositor, de încordare?... Cititul numai pentru asta mai pare a fi, pentru învățătură, adică nasol. Aproape nimeni nu mai pare a citi de plăcere. Pentru plăcere, nu mai trebuie să faci chiar nimic, trebuie să te relaxezi chiar total, văzul trebuie curățat de rahatul de muște al literelor. Citim doar ca să învățăm, ca să ne învățăm minte, și n-o facem decât atunci când trebuie, când ni se promite ceva în schimb, o diplomă, de exemplu, un rând aparent prestigios într-un CV (noul act social de identitate). Litera, textul scris impun un fals respect, o distanță ipocrită.

Trebuie să mă dau inteligent, așadar. Cu distracția nu salvezi investiția când e vorba de scris. O povestioară cu miez, succulentă, iată ce se așteaptă de la mine.

Pulp Memory! Ceva de citit în metrou, eventual gratis. Obligatoriu gratis! Atunci se citește. Cum naiba să produc o *știre mondenă* despre mine / cu mine însumi? Ar fi un exercițiu, limitat, desigur, dar interesant să-ți rescrii viața în

acest „format”: ca știre de doi bani, cine-cu-cine-se-mai-culcă, în cazul de față: cine-pe-cine-mai-dezamăgește.

Vai, ce sărăcie! „Aseară Cilibi Moise a pățit o mare rușine. L-au călcat hoții pe Cilibi Moise și n-au avut ce să fure.”

Cam în aceeași situație mă aflu și eu acum. M-am străduit, o vreme, să mă transform în acest erou al vremurilor noastre – personajul de știre *pulp* – și cred că, la un moment dat, aproape am reușit, că am fost foarte aproape. M-am plictisit însă când mi-am dat seama că aș mai fi avut nevoie de ceva ingrediente esențiale și că, asemenea *dandy*-ului lui Baudelaire, ar trebui să-mi dedic mult mai mult timp, tot timpul... Aici am renunțat. Dar era cât pe ce să devin și eu *pulp* și să-mi placă. Unii chiar numai atât își mai amintesc despre mine.

Să spun totuși adevărul: sunt mult prea serios, prea grav, prea tradiționalist ca să pot juca un astfel de rol. Eu m-am visat întotdeauna un erou *literar*, sau cel mult de *film*, al iubirii, nu unul de *ziar*, din hârtie de ziar. Un mare mutilat din amor, un demn muribund al amorului târându-și ultimele resturi, cele din urmă zdrențe, demne, de ființă...

Hait! Am spus deja prea mult. Dar nu mai retrag, nu mai dau înapoi. *Îmi place să sufăr!* Dacă nu sufăr, nu simt, nu simt că simt. Iubire fără suferință e ceva ce nu există, ce nu se poate. Nu simți iubirea propriu-zisă dacă nu suferi din dragoste. Dragostea e ucigătoare prin caracterul ei *concentrat siropos*, și tocmai de aceea zăhărelul trebuie îndoit, tăiat cu ceva amăreală, cu oarece tărie. Iubirea nu devine, nu este resimțită ca sentiment, nici nu se vede, nu se face remarcată dacă nu este încadrată, pigmentată, subliniată de suferință.

Și, pe de altă parte, singura suferință pe care ne-o permitem, pe care o tolerăm, pe care o căutăm, pe care o practicăm este tocmai aceea din

dragoste. Orice suferință alta decât cea din iubire este durere pur și simplu, nefericire fără contrast, brută, intolerabilă: chin propriu-zis, la propriu, fără aură, animalic.

Poate că ne jucăm de-a suferința, extrem de serioasă, de gravă, din iubire tocmai pentru a domestici dimensiunea ucigătoare, dar cu totul bovină (cum ar spune Llosa), a tragicului. Tragicul e brut și brutal. Abia prin iubire, pe fond de amor ni-l apropiem, poate, cât de cât, îl umanizăm, îl civilizăm, îl de-bestializăm.

Îl facem, deja, proză, literatură, hârtie de ziar, literatura e deja presă mondenă despre lume (!) și viață, despre „sine”: literatura ca presă monden-mundană, corect? Că doar nu era să rămânem la inumanitatea scrâșnitoare a mitului!

Și abia prin îndulcirea, prin umanizarea, prin „degradarea” suferinței cu amor lucrurile devin, la nivelul propriu-zis al omului, serioase, eroice. Intrăm în mecanica umană deci. Mecanică, dar umană, nu bestială.

„Mecanica femeilor” (Calaferte, eu l-am tradus), dar și mecanica bărbaților. Mecanica sentimentelor și mai ales, de fapt, *plăcerea mecanicii*. Nu *De ce iubim femeile?* e întrebarea ultimă, cu adevărat importantă, ci *De ce iubim mașinile?*, *De ce iubim mecanica?*, *De ce iubim mecanic?*.

Și în amor, și în dezamăgire, ceea ce iubim în primul rând este *repetiția*. Iar combinația amor-suferință pare anume făcută pentru a asigura reluarea, repetarea, identicul. Nimic nu se schimbă, dar emoția se reîncarcă.

Mai departe.

Mai departe, misterul nu face decât să crească și să se adâncească, iar banalitatea, trivialitatea (în sens filozofic), devine esența însăși, tocmai de aceea, deci *uman-tragică*.

Chestia e că suntem duplicitari, dar cu toții în cunoștință de cauză. Nimeni, de fapt, nu-l trage

propriu-zis pe sfoară pe altul decât, ca să spun așa, prin contract, cu acte în regulă.

Căci ce Dumnezeu ne-am face dacă nu ne-am dezamăgi unii pe alții? Ce ne-ar mai atrage pe unii la alții? N-am putea să ne repetăm, n-am putea să iubim. E chiar creștinește să fii dezamăgit, deci să te amăgești.

Și uite-așa se profilează rezolvarea, cel puțin lingvistică, a problemei: DESAMĂGIREA.

Nu există o *primă* dezamăgire, care ar presupune și o *ultimă* dezamăgire, un șir, o serie. Există chiar cazuri, situații în care – inconștient, deci automat, firește –, văzând că partenerul nu se grăbește să ne dezamăgească, o facem noi, îl dezamăgim noi pe el, provocăm noi „drama” mult așteptată, pentru care, poate, cel puțin pe jumătate (*corsi e ricorsi*), eram împreună.

Dezamăgirea este substanța de contrast a iubirii, care, în esența ei ultimă, greu de acceptat, este *repetiție*. Cum s-ar mai relua pe sine iubirea, cum s-ar putea asigura mișcarea spiritual, metafizic mecanică, marele Pendul Cosmic de *du-te-vino*, de *intră-ieși*, de *scoal'-te-culcă-te*, dacă n-ar interveni, la timp, ritmic, dezamăgirea?

Ah, cât pe ce să mă iau în serios! Noroc că am re-dat, de curând, de Céline, pe românește (*Guignol's Band*), și că, în combinație „rumorală” cu alde Lacan, singurul care îmi vine automat, adică spontan în minte, ca voce și bolboroseală, se poate vorbi, cât de cât, șchiopătând, gâfâind, despre ritmul cosmic iubire-dezamăgire! Noroc cu Céline și Lacan, deci, maeștri ai dusului pythic-literar cu vorba, ca și cum altceva în afara statului de vorbă ar fi literatura, umanitatea...

Ne apucăm de iubit ca să fim dezamăgiți sau ca să dezamăgim, pe rând. De iubit, iubim câte doi, dar numai unul dezamăgește și numai unul este dezamăgit. De fapt, cel care dezamăgește este primul dezamăgit: că nu mai vine odată dezamăgirea!

Fără dezamăgire, am muri înecați în iubire,
fără ritm. Dragostea – dezamăgire asistată.

*

Abia acum însă vine ceea ce aş avea eu
anume de spus, de „povestit”. Căci am. Şi este
vorba de o uimire, una în plus.

Am zis că dezamăgirea asigură, în amor,
ritmul, schimbarea. Şi că, astfel privind lucrurile,
iubirea înseamnă dezamăgire, că iubim, de fapt,
dezamăgirea, momentul când celălalt se
înstrăinează, devine altul, un fel de terţ, o persoană
diferită faţă de necunoscutul (eventual) atractiv de
la început şi de geamănul, de *suportul* din
momentele fuzionale. Prin/ca dezamăgire, iubirea,
chiar şi fără procreaţie, indiferent de procreaţie, ne
înmulţeşte.

Revin, reiau, repet: iubitul care dezamăgeşte
devine altul, un străin, un necunoscut. O persoană
în plus. De care abia acum, după acest circuit scurt
al devenirii, te poţi îndrăgosti cu adevărat.
Dragostea începe abia *după dezamăgire*. Iar
dezamăgirea pare a fi un truc imanent de
înstrăinare, de transformare a deja-cunoscutului, a
deja-asimilatului, a gata-posedatului în *altul*: de
re-îndrăgostire.

La infinit dezamăgit de aceeaşi persoană!
După treizeci de ani de la dezamăgirea
„educaţională”, formatoare, din tinereţe, urmată de
o nonrelaţie aproape totală de, ce mai, aproape o
viaţă, cineva a revenit, a reapărut în viaţa mea pur
şi simplu pentru a mă mai dezamăgi o dată! Atât şi
nimic mai mult!

Fusese prima iubire. Şi a revenit în forţă. M-a
căutat de departe. Pentru a mă dezamăgi din nou.

Nu aşteptaţi nume şi amănunte. Dar credeţi-
mă pe cuvânt.

Numai tu mă poţi dezamăgi cu adevărat,
draga mea!

Nu trădează nimeni ca tine, dragul meu!

Mi-era dor de dezamăgirea ta, iubito! O aşteptam de o viaţă. Credeam că nu va mai veni. Eram trist. Era cât pe ce să mă dezamăgeşti cu uitarea, cu indiferenţa ta.

Îl pomenisem pe Lacan. Mă gândeam probabil, fără să-mi dau seama, la o extraordinară vorbă de duh a lui, o definiţie foarte serioasă de fapt. Ce e iubirea, ce înseamnă a iubi? „A da un lucru care nu-ţi aparţine cuiva care nu are nevoie de el.” Nu-i corect!

De fapt, nu am de ce să mă plâng şi nici nu o fac. Întotdeauna, în ceea ce se cheamă amor, cât o fi asta, aşa ceva, şi nu altceva, am fost pasiv, un obiect. Dar un obiect care, respectându-şi logica, din posedat devine posesiv. Nu-i aşa că obiectele ne posedă? Ei bine, eu aşa am fost, aşa sunt: nu subiect posesor, ci obiect posesiv.

Mi-a plăcut să fiu dezamăgit, trebuie să recunosc. De cele mai multe ori, am aşteptat aşazisa dezamăgire amoroasă, când n-am provocat-o de-a dreptul: alibi, acţiune în locul meu, iniţiativă pasivă. Nu puţine (fiinţe) au căzut în capcana aceasta inconştientă a mea. Cât de inconştientă totuşi? La cât de posesiv deveneam, ca urmare legitimă, nu-i aşa?, a faptului că fusesem posedat, nu avem cum să nu împing la „dezamăgire”, să nu forţez „dezamăgirea”, ca apoi să moralizez tocând mărunţ, demn.

Mi-e groază de momentul când s-ar putea să devin serios, când aş putea ajunge să nu mai amăgesc-dezamăgesc pe nimeni şi să nu mă mai las amăgit-dezamăgit de nimeni. Căci este clar că ne amăgim-dezamăgim singuri, dar unii cu alţii, prilej pentru a putea să ne „legăm” unii de alţii cu „motiv”.

Dar n-aş vrea să rămân cu adevărat singur în acest joc. Căci nu ştiu dacă aş putea să-l joc de unul singur.

Căci chiar și acum ce fac? Nu sper, oare, fie și în subsidiarul cel mai exterior al minții, să amănesc pe cineva cu scrisul meu? O, nu să cuceresc, nu sunt, am spus deja, un cuceritor. Ci, expunându-mă, ca obiect, să captez și să captivez.

Prin scris am amăgit cel mai bine, tocmai, întotdeauna. De la distanță și în necunoscut, fără nici o obligație, impersonal. Aș mai scrie oare – trebuie să mă întreb asta – dacă aș fi absolut sigur că nu mai există nici o posibilitate ca, prin lectură, cineva să se simtă atras de prezumtivul autor al respectivelor rânduri și, *în contul altcuiva*, al unei ființe, poate, inexistente, dar întotdeauna posibile, *de creat*, să se îndrăgostească de *mine*?

Nu scriu, oare, nu scriem, oare (și când nu scriem, și cine nu scrie?), nu desfășurăm, în general, plase obiective de lucruri, de „realizări” și de „performanțe”, tocmai pentru a *cuceri în efigie*, în absență, pentru a crea aparențe ademenitoare, scuturi care să ia ochii în soare, care să profite de lumina soarelui, deviind-o pentru a străluci, de la adăpostul cărora, spectatori, obiecte pasive și exterioare ale propriilor pasiuni, să putem să ne pasionăm, să ne menținem *in love* față de jocul lumi(ni) și al vieții, creator de realitate din nimic?

Scriu ca să cuceresc, este clar, ca să amănesc. Știu asta. Scutindu-mă, în același timp, de penibilul unor acțiuni propriu-zise de cucerire.

Aș mai scrie, oare, fie și un singur cuvânt, dacă n-aș ști că, în felul acesta, este foarte posibil să genereze marile iluzii, marile speranțe *obiective* în care abia aștept să intru eu însumi, dar care nu pot fi trăite decât împreună, pe care trebuie să le primești, de-a gata parcă, de la altul?

Există altă bogăție decât cea a iluziei? „Je est un autre” (Rimbaud), scriu ca să-mi pierd fața, chipul, ca să nu mai am o figură anume (Foucault), pentru a deveni jocul însuși, abisul concentric de oglinzi al iluziei. Din autoamăgire ne-am creat ca specie și am făcut „istorie”.

Adio, draga mea! Numai tu puteai să mă dezamăgești astfel. Numai ție îți voi acorda pentru totdeauna puterea supremă de a mă dezamăgi, dragostea mea! Numai în dezamăgirea ta am încredere. Mai mult ca oriunde, amatorii sunt, aici, cei mai periculoși.

Voi aștepta întotdeauna iluzia ta! Iluzionează-mă, iar și iar, cu iluzia ta despre mine. Și, când va veni momentul, când, în sfârșit, nici măcar iluzia, nu ne va mai putea salva, nu uita să-mi spui cât sunt de viu și de minunat.

Dacă mă iubești, minte-mă, căci orice minciună – știu, sunt rapace – e despre mine însumi.

Din neant întotdeauna vei putea să mă scoți cu o simplă imagine.

Îți scriu eu, uite, cuvintele, tu doar spune-le. Nu contează ce spui.

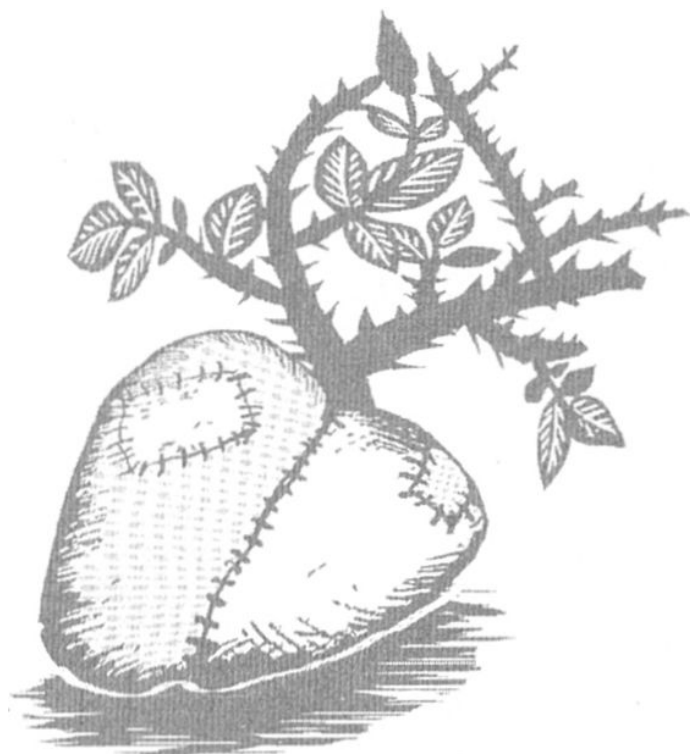
Rămâne scrisul singur să producă iluzia. Totul n-a fost decât scris. N-a fost niciodată neapărat nevoie de noi, ăștia. Amăgirea cheamă oricum la ființă, creează din nimic ființă.

Nu am făcut niciodată decât să scriu. Să mă prefac că mă *adresez*, să creez o absență fierbinte, să chem mincinos la ființă, la ocuparea unui loc și la exercitarea unei funcții cosmice inexistente altfel decât prin cuvinte, prin nimic.

I-am zis sec, fără s-o scriu niciodată, „teoria fetișului lingvistic”: ceea ce spun despre tine este al tău, (ca) de la tine, și te creează prin simplă adresare, prin atribuire de „persoană”. Tu îmi dai ce spun despre tine, ce-ți scriu.

Întotdeauna te-am abuzat, știu, chemându-te la ființă, făcându-te să te simți obligată să fii. Am organizat o situație-capcană, am întins plasa de cuvinte, după care am zis că plec să îmi văd de treabă, dar niciodată nu m-am gândit decât la asta, niciodată nu am visat decât să mă dedic în exclusivitate eventualei prăzi: să găsesc plasa plină. Și, uneori, asta am și făcut. Și visez să mai

fac. Plasa este în continuare întinsă, iar eu mă prefac, în continuare, că mă adresez cuiva, că există cineva. Nu vrei să fii tu urechea mea, labirintul meu, Ariadna? Să-mi rătăcești-rostogolești tu cuvintele fără sfârșit?

Adela Greceanu

Mers de rață

Dintr-a cincea până-ntr-a opta am fost portarul echipei de handbal a clasei. Foloseam mănușile de piele ale mamei. Niște mănuși negre care îmi erau cam mari, așa cum se și cuvine de altfel, văzusem, doar, la televizor că portarul avea întotdeauna o pereche de mănuși uriașe. După ce și le potrivea, își plesnea palmele așa, înmănușate, una de alta. Gest care mi se părea că exprimă forță și siguranță de sine. Firește, la vremea aceea, nu aveam atâta capital de limbaj, încât să folosesc cuvinte și expresii precum „forță” și „siguranță de sine”. Nu foloseam, de altfel, nici un cuvânt în legătură cu acel gest. Pur și simplu îmi plăcea și îl copiam. Însă era suficient să mă simt ca portarii de la televizor. Portari de fotbal, dar ce mai conta. Mama își luase gândul să mai poarte vreodată mănușile negre de piele. Le-am rupt de la primul antrenament. Ceea ce pe mine mă umplea de mândrie. Pe lângă mănușile astea rupte, mai era ceva care mă făcea să simt forță și siguranță de sine: pantalonii de trening ruși în genunchi în timpul unei ore de sport, când noi, fetele din echipa de handbal a clasei, aveam voie să ne antrenăm pentru campionatul școlii și scăpăm de exercițiile acelea de gimnastică pe care le disprețuiam fiindcă erau prea pentru fete. În plus, mai primeam și nota 10 la sport în ultimul trimestru, cel cu campionatul, doar pentru că făceam parte din echipă. Am fost foarte supărată pe mama că mi-a peticit pantalonii în genunchi. Și sub nici o formă nu am acceptat să port, nici măcar la antrenamente, darămite la meciuri, treningul pe care mi l-au făcut cadou părinții de ziua mea.

De multe ori, în pauza mare mergeam împreună cu cea mai bună prietenă la chioșcul de lângă școală să ne cumpărăm gogoși cu gem. S-a nimerit o dată să mă duc până acolo în trening. M-am așezat la coadă după Rus Dorin, care n-avea

stare. Tot fâțându-se, a dat cu ochii de mine. Din acel moment m-am liniștit în privința peticelor. Da, mi-am rupt pantalonii la antrenamente, apărând poarta clasei a șasea C, ți-ai dat seama și tu, nu-i așa? Cam asta trebuie să-mi fi trecut prin cap când Rus Dorin, dintr-a șaptea B, s-a holbat la genunchii mei. De atunci, înainte de ora de sport, mă schimbam repede în trening și ieșeam așa în pauză. Când prietena mea cea mai bună m-a chemat într-o pauză dintr-asta să ne luăm gogoși, i-am spus că nu vin, că vreau să repet la istorie, ora de după ora de sport. Bineînțeles că s-a supărat pe mine și, drept răzbunare, s-a dus la gogoșerie cu colega ei de bancă, o fată slăbuță la învățătură, dar cu care începuse să se împrietenească, știam eu ce știam, fiindcă locuiau pe aceeași stradă, și tatăl fetei le ducea pe amândouă la bazin.

Eu am ieșit într-adevăr cu cartea de istorie în pauză și m-am așezat pe bordura gardului școlii, în imediata apropiere a unui grup de băieți dintr-a șaptea B, din care făcea parte și Rus Dorin. Îi știam pe băieții ăștia, toată lumea îi știa. Erau șmecherașii. Singurii care îndrăzneau să le frece pe față cu zăpadă și pe fetele din alte clase, nu doar pe cele din clasa lor. În iarna care trecuse, o frecaseră cu zăpadă chiar și pe Dragomir Andreea care, nu doar că era cu un an mai mare decât ei, dar era și comandanta de unitate. M-am mirat că șmecherașii n-au pățit nimic în urma acestui act de curaj. Sau poate au pățit, dar n-am aflat eu. În orice caz, Rus Dorin a rămas loțiitor de comandant de unitate, cu șnur bleu la costumul de pionier, funcție pe care o deținea din clasa a șasea. Noi, ceilalți, îi priveam pe șmecherași cu un soi de respect amestecat cu teamă, invidie și admirație. Pentru năzbâția lor, sentimentul ăsta incert al nostru, al celorlalți, s-a amplificat.

Cuvântul „năzbâtie” era deja în vocabularul meu de ani buni, chit că îl foloseam doar în gând, mai precis mă gândeam uneori la el. Nici prin cap

nu-mi trecea să-l rostesc. Chiar dacă nu conștientizam asta, era un fel de secret al meu. Nu eram încă la școală când verișoara mea, mai mare cu câțiva ani, mi-a promis o dată că, dacă dorm după-amiază, când mă trezesc, facem năzbâtii. M-am supus cuminte, am stat cât am stat sub pătură, oi fi dormit, n-oi fi dormit, iar când m-am dat jos din pat i-am cerut verișoarei mele să facem năzbâtiile promise. Numai că verișoara mea s-a luat cu treburi, și adio năzbâtii. A fost una dintre primele dezamăgiri din viața mea. Ani de zile după aceea am încărcat cuvântul ăsta cu te miri ce. Mai întâi am crezut că „năzbâtii” înseamnă să tai cu foarfeca omuleți din hârtie colorată care se țin de mână. Dar nu putea fi doar atât, asta făceam și la grădiniță. De câte ori o rugam pe verișoara mea să facem năzbâtii, ea dădea din umeri. Am ajuns să cred că „năzbâtii” sunt un fel de vrăji, pe care știu să le facă doar anumite fete și că mie mi se refuzase, din nu se știe ce motive – poate fiindcă eram prea mică? – accesul la o asemenea îndeletnicire. (De unde se vede că de mic copil am avut o problemă cu cuvintele. În adolescență și ani de zile după aceea, am așteptat ceva ce în sinea mea numeam „marea bucurie”. În loc să mă bucur pur și simplu, eu mă împiedicam de cuvintele astea două, „marea bucurie”.)

Când am auzit că șmecherașii au frecat-o cu zăpadă pe Dragomir Andreea, cuvântul „năzbâtie” a răsarit în mintea mea cu tot cu misterul de altădată. Deși nu-ți prea doreai să ți se întâmple și ție, fetele pe care le frecau ei deveneau pentru o vreme un fel de victime-eroine, aproape la fel de respectate ca șmecherașii.

La scurt timp după ce am ieșit în pauză cu cartea de istorie și m-am așezat pe bordura gardului școlii în preajma grupului de băieți din care făcea parte și Rus Dorin, m-am surprins, făcându-mi tema la română, că mă străduiesc să scriu cuvântul „dorință” cât mai aproape de

marginea din dreapta a foii, ca să-l pot despărți în silabe așa: „dorin-ță”. După care, la altă temă, am făcut în așa fel încât să pot folosi iar acest cuvânt, tot la marginea din dreapta, dar, de data asta, la început de propoziție, ca să-mi iasă chiar „Dorin-ță”.

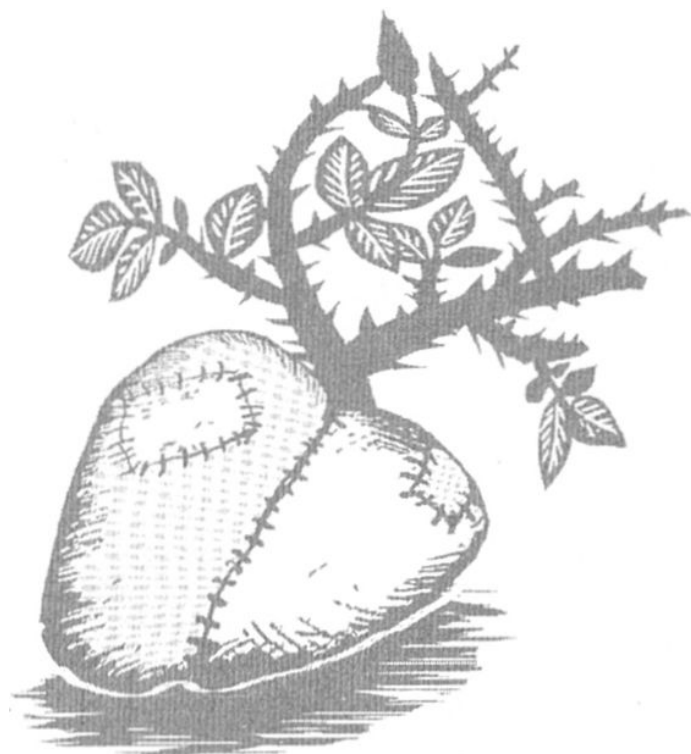
Între timp, mă împăcasem cu prietena mea cea mai bună, astfel că iar ieșeam împreună în pauze. Datorită ei, cuvântul „năzbâtie” a răsărit din nou în mintea mea, mai misterios ca oricând, atunci când m-a întrebat: „Da’ de ce vorbești mai tare când trecem pe lângă Rus Dorin?”

În tot acest timp, eu îmi vedeam și de antrenamentele cu echipa, și nu-mi doream nimic mai mult decât să ajungem în finala pe școală. Ceea ce s-a și întâmplat. Înainte de acest eveniment, avuseseră loc balurile de sfârșit de an, pe generații. Astfel că, într-o frumoasă zi de sâmbătă, ne-am adunat toți elevii claselor a șasea în sala de sport – era a doua oară când nu veneam la școală în uniformă, prima oară fusese la balul dintr-a cincea –, am adus sucuri și prăjituri și am dansat. Fete cu fete, băieți cu băieți. La bal au fost invitați – surpriză! – comandanta de unitate și locțiitorul de comandant de unitate. Adică Rus Dorin. Rus Dorin purta un tricou bleu și blugi, echipament care-i confirma, o dată în plus, calitatea de șmecheraș. Când m-am trezit cu Rus Dorin întrebându-mă cu vocea lui pițigăiată și răgușită „Dansezi?” chiar când BZN începuse să cânte din magnetofonul adus de Dragomir Andreea *Blue eyes*, am fost atât de fericită cum nu mai fusesem nici măcar când ne-am dus cu școala la concertul lui Mihai Constantinescu. Bine, atunci eram mult mai mică, și, de fapt, nu era tocmai o fericire că mâna mea dreaptă era în mâna stângă a lui Rus Dorin și palma mea stângă aluneca ușor de pe umărul drept al lui Rus Dorin și mi-era rușine să o așez la loc, și melodia asta nu se mai termina și mă gândeam cumva cu groază că până la urmă o

să mi se scurgă palma până dincolo de mâneca bleu a lui Rus Dorin, până la cotul lui Rus Dorin și în același timp mă bucuram cumva că e considerată o mare îndrăzneală, o nerușinare de-a dreptul, să-ți pui ambele palme pe ambii umeri ai unui băiat atunci când dansezi, că, altminteri, mi-ar fi alunecat ambele palme de pe ambii umeri ai lui Rus Dorin fiindcă mi-ar fi fost de două ori mai rușine să le așez la loc, numai că mâna dreaptă a lui Rus Dorin s-a desprins de pe talia mea ca să-mi așeze palma stângă la loc pe umărul lui, moment în care s-a și terminat piesa. Când prietena mea cea mai bună mi-a zis, spre sfârșitul balului, că a auzit-o pe tovarășa directoare spunându-i lui Rus Dorin că trebuie să le invite la dans pe toate fetele comandante de detașament și, fiindcă a șasea C avea un băiat în funcția asta, că trebuie să danseze cu locțiitorul de comandant de detașament, cu mine adică, am fost atât de dezamăgită cum nu mai fusesem nici măcar când, ducându-ne cu școala la concertul lui Mihai Constantinescu, am fost anunțați că Mihai Constantinescu nu mai vine, că nu știu ce a pățit, în schimb, o să cânte și o să ne încânte elevii de la cercul de muzică de la Casa pionierilor, în repertoriul cărora se află și piese ale lui Mihai Constantinescu. Bine, atunci eram mult mai mică, și de fapt nu era tocmai o dezamăgire că Rus Dorin a dansat cu mine la comandă, asta nu însemna nimic, fiindcă – am dezvoltat eu pe loc o teorie –, dacă Rus Dorin nu mă urăște, că nu m-a frecat niciodată cu zăpadă, uite, cu Dragomir Andreea, pe care a frecat-o astă iarnă, n-a dansat, dar ea nu-i comandantă de detașament, e de unitate, deci nu trebuia să danseze cu Dragomir Andreea, mi-a zis prietena mea cea mai bună, deci dacă îi sunt indiferentă lui Rus Dorin, continuiam eu să-i explic prietenei mele, fără să țin seama de observațiile ei, înseamnă că mai am o șansă... N-aș fi putut spune ce fel de șansă, dar știu sigur că am

folosit acest cuvânt și eram mândră că-l știam. Îmi dădea încredere în mine.

Lovitura a venit însă peste o săptămână, când s-au jucat finalele pe școală la handbal, tot pe generații, ca și balurile. Eu – în poarta echipei clasei a șasea C, cu mănușile de piele rupte și pantalonii peticiți în genunchi, detalii care, asemenea cuvântului „șansă”, îmi dădeau încredere –, finalistă contra echipei clasei a șasea B. Comandantul și loțiitorul de comandant de unitate, adică Rus Dorin, asistau la toate finalele și înmânau cupele – niște vase de sticlă albastre – și medaliile câștigătorilor. Mai era, poate, un minut din meci, scorul era egal, când, pentru un fault în apărare, s-a dictat lovitură de la șapte metri pentru a șasea B. Am apărut-o. Numai că, de bucurie, am ieșit din poartă și am sărit în brațele colegelor, timp în care cineva de la echipa adversă a înscris în poarta goală. Atunci l-am văzut pe Rus Dorin țâșnind de pe banca lui cu mâinile în sus, țipând de bucurie împreună cu mai mult de jumătate dintre cei prezenți în sala de sport, aceeași sală de sport unde în urmă cu o săptămână dansasem cu Rus Dorin, iar acum n-aș fi putut spune ce mă durea mai tare: că ratasem titlul de campioană a școlii la handbal sau că Rus Dorin ținuse cu a șasea B. „Lasă, viața merge înainte!”, m-a consolată prietena mea cea mai bună după meci. „Așa i-a zis tata lui mama când a murit bunica”, mi-a explicat ea văzând că m-am încruntat. După câteva zile, intrând în școală, i-am zărit în celălalt capăt al holului întunecos pe Rus Dorin și pe unul dintre șmecherași cum se forțau să meargă crăcănat, că așa era moda atunci, cel puțin la noi în școală, ca băieții să meargă crăcănat, și m-aș fi putut gândi, dacă, printr-o năzbâtie, aș fi avut brusc măcar cu zece ani mai mult, că viața, când merge înainte, are mers de rață.

Mugur Grosu

Tortul

Stăteam în cameră cu Starla, mâncam un tort și vorbeam despre moarte. Era atât de întuneric în cameră, încât lucrurile se confundau unele cu altele. Puteam, la fel de bine, să cred că stăteam în cameră cu moartea, vorbeam despre tort și mâncam din Starla. Dar asta e, mai degrabă expresia structurii mele morbide, care a prins glas de cum am început să avem probleme cu lumina. La început, am crezut că e doar o iluzie, pereții căpătaseră o culoare oranj și culoarea continua să pălească. Mi-am zis că, firește, senzația era provocată de sentimentele mele pentru Starla, care căpătase o aură stranie a cărei căldură îmi mângâia fruntea. Era prima oară când ne întâlneam doar noi doi, lumina de pe scara blocului s-a stins chiar când suna la ușă, iar când intra, surpriza mă copleși. Credeam că sunt împreună, mereu soseau și plecau împreună și, din cauza asta, eram într-o ușoară încurcătură, nu se comportau ca un cuplu, nu aduceau vorba despre asta, făceam eforturi să mă adresez în așa fel încât, dacă erau un cuplu, să vadă că găsesc asta firesc, iar, dacă nu erau, să sune ca o chestie de la gazdă la oaspeți: evitam o abordare individuală, preferam formulări de genul „nu vi se pare că...”, „ați reflectat vreodată la...” și așa mai departe. Era cam obositor pentru că nu mă mai concentram asupra discuțiilor, epuizându-mă în delicatețea frazelor. Nici ei nu mă prea ajutau, stăteau pe canapea, cu palmele-n poale și mă priveau; uneori clătinau din cap sau răspundeau monosilabic, aproape că vorbeam numai eu. Când începuseră să mă viziteze, credeam că era vorba de timiditate și încercam să-i relaxez cu tot felul de povestioare. Apoi mi-am spus că, de fapt, erau atât de tăcuți pentru că istorioarele mele îi captivau și le plăcea să mă asculte. Așa că vorbeam aproape tot timpul. Doar spre finalul serii, când scoteam tortul, se făcea liniște pe deplin. Mâncam tăcuți

cele trei felioare și, cum terminam, se ridicau, își luau rămas-bun și plecau. Era așa, un soi de tradiție, ei aduceau tortul, eu povesteam, apoi tăiam cele trei felioare pe care le mestecam în liniște, și cu asta se încheia seara.

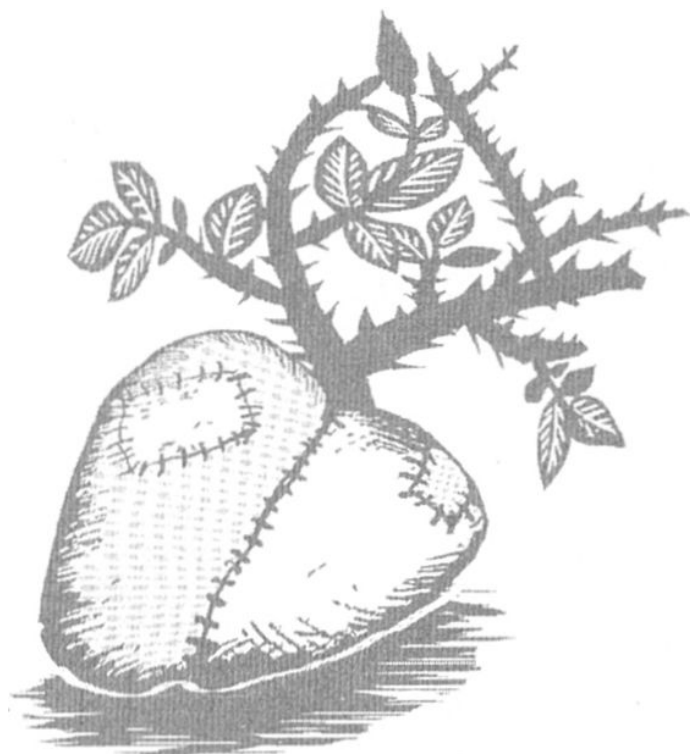
La început, îmi pregăteam cu grijă întâlnirea, îmi periam hainele, lustruiam cuțitașul de tort, netezeam canapeaua și stabileam ce istorioare le voi mai spune în seara aia. Încercam să ghicesc ce anume le va stârni buna-dispoziție și rememoram serile anterioare. Cred că așa am descoperit preferința mea pentru Starla. De câte ori mă pregăteam pentru întâlnire, vedeam tot mai vie expresia sa din seara trecută, în timp ce chipul lui Martin se estompa, își pierdea trăsăturile într-un oval întunecat din memorie. Începusem să-mi construiesc povestirile doar pentru Starla, căutam noi scheme narrative doar pentru o licărire mai specială în ochii săi, născoceam istorioare tot mai fantastice și eram din ce în ce mai nesigur de mine. Nervozitatea mea crescuse și mai mult la gândul că Martin ar fi putut să observe schimbarea. Atunci am început să mă concentrez mai mult la ținuta frazelor și, ca să nu-mi trădez preferința secretă, încercam să-mi rețin chiar și înclinația corpului, fixând, cu privirea, o linie mediană între cei doi. Din cauza asta, întâlnirile deveniseră, fără să-mi dau seama, chinuitoare.

Când m-am văzut singur cu Starla, am trăit, simultan, sentimentele de fericire supremă și de angoasă: sigur Martin mă incomoda cu figura sa plată, inexpresivă, dar absența lui mă luase pe nepregătite. Am bâiguit doar prostii, impersonal și distant, ocolindu-i privirea, ca și cum Martin ar fi fost lângă noi ori ca și cum n-ar fi venit niciodată acolo. Cred că lumina deja pălise când veni ora tortului, dar nu băgasem de seamă. Era un moment delicat, pentru că Martin era cel care aducea tortul, iar acum nu venise. Am deschis frigiderul cu un aer firesc și-am scos tortul început în seara trecută.

Am adus, din greșeală, tot trei farfurii. Mi s-a părut atunci că Starla are ochii mai umezi decât de obicei, dar nici o mișcare nu mi-a trădat stânjenirea. Am pus a treia farfurioară în dreptul lui Martin, am scos cuțitul și, chiar când am început să tai prima felie, am simțit o ușoară înțepătură în inimă. De tradiția noastră comună ținea și faptul că tortul pe care îl aduceau era mereu de același tip, o roată mare, de frișcă și ciocolată, ornată cu un soi de bomboane colorate așezate în cerc. Era prima oară când tăiam un tort început și, din cauza asta, am ezitat ușor, gândindu-mă în care parte să înfig cuțitul. Înainte făceam gestul ăsta la întâmplare, aveam un cerc pe care trebuia să-l ciobesc. Și chiar în clipa în care m-am decis, am simțit înțepătura aia în inimă: felia care urma avea deasupra o bomboană albastră și, nu știu de ce, am regretat imediat ce-am tăiat-o și-am pus-o în farfurie. Urmau iar o bomboană albastră, apoi trei portocalii, trei verzi, trei galbene, trei violete și așa mai departe. În partea cealaltă a tăieturii, urma o bomboană roșie. M-am jucat cu cuțitul în locul acela gol, când la stânga, când la dreapta, făcând pe spiritualul: „albastru? roșu? care să fie?”. De data asta, am tăiat felia cu bomboana roșie, apoi, maimuțărind un dezastru, am început să strig: „o să murim! am greșit! tortul va exploda, să fugim!” Starla n-a scos un sunet, mă fixa cu ochii săi lacrimoși, fără să clipească, fără să respire, și, nu știu de ce, mi-am ferit privirea. Am apucat farfurioara și-am început să mănânc. De cum am dus lingurița la gură, m-am trezit vorbind, ceea ce nu se mai întâmplase. Pentru prima oară de când ne întâlneam, vorbeam direct, fără nici un efort, îmi auzeam glasul fluturând în penumbra camerei și mă miram eu însumi de ce spuneam. Vorbeam despre Martin și mă încălzeam pe măsură ce-mi ascultam gândurile: descopeream, povestind, ce mult ținusem la el, eram convins că murise și, înviorat la gândul că

Starla mă asculta, îi povesteam că moartea nu e decât un transfer dintr-un organism în altul: „Imaginează-ți că fiecare dintre noi e o bomboană pe un tort uriaș care este lumea. Din când în când, un zeu se apleacă spre noi și taie câte-o felie micuță, să-și îndulcească sufletul. Fără să știe, Martin era la margine. Când lama a coborât, l-a luat și pe el, l-a pus în farfurioară și, după câteva clipe, s-a dus în burta blândului zeu. Imaginează-ți, Starla, călătoria abia atunci începe!” Mă încălzisem atât de mult, încât povestea mea căpăta carne, devenea vie, cuvintele se materializau și luminau încăperea ca niște fluturi de fosfor. Abia când am tăcut, am simțit întunericul. Am ridicat ochii și am văzut, dureros de clar, filamentul becului, o linie galbenă, zdrențuită, sub burta tavanului. Am băjbăit cu mâinile pe lângă pereți, am ajuns la comutator și, când l-am atins, lumina a tresărit ca și cum era vie, o undă galbenă a spălat tavanul, a coborât până în mijlocul încăperii, unde a încremenit și-a început să pălească. Am smucit de câteva ori comutatorul și fenomenul s-a repetat, însă de fiecare dată unda gălbuie era tot mai slabă și cobora din ce în ce mai puțin. În cele din urmă, am renunțat, m-am întins pe covor și-am început să vorbesc, fixând filamentul acela, care abia se mai desena pe tavan. Nu știu de ce, eram convins că Starla e încă acolo, că s-a întins pe canapea și ascultă, cu ochii închiși, așa că vorbeam, cu voce întretăiată, vorbeam întruna, despre mine, despre sentimentele mele, despre dragoste și trădare, despre moarte și singurătate. Îmi aduceam aminte cum veniseră prima oară la mine, cum mă făcuseră, cu viclenie, să mă îndrăgostesc, cum jucam seară de seară ruleta aceea, fără să știu că, la fiecare felie pe care-o tăiam, cineva, dincolo de pereții aceia, murea din cauza mea. Apoi mâna mea hotărâse că-i rândul lui Martin să plece, bomboana albastră, prima bomboană albastră, și nici el nu știa, el, care aducea tortul, nu știa că-i

venise rândul. Și, pe când mă gândeam la Starla, pe când încercam să mă conving, cu o duioșie amară, că e încă acolo și că mă ascultă, am simțit o arsură puternică în stomac, și ceva, ca un fulger, m-a străbătut pe dinăuntru: Martin și Starla erau acolo, în mine. Și făceau dragoste. Am stat nemișcat, în beznă, până au adormit. Apoi m-am târât spre baie și am băut două pahare cu apă.

Augustin Ioan

Un amator avizat...

Haideți să deșirăm sensurile. Pentru a fi dezamăgiți în amor, fie și prima oară, musai să fi fost, mai înainte, amăgiți. Primul răspuns care ne vine în minte va fi fiind, poate, cel că, în amor, întâiași dată și pentru prima oară am fost dezamăgiți atunci când ne-am trezit din prima iubire. Așa ar fi logic. Apoi există un alt mod de a răspunde la această anchetă, ocolind răspunsul: cutare coleg(ă) de la grădiniță, care ne-a lăsat mofluji, întorcându-ne cu țâfnă dindărătul uniformei. Privesc fotografia în care eu și C. ne ținem de mână, în cealaltă ținând cutiile de tablă pentru mâncare. A mea era albastră (mă rog, în fotografie e sepia de-acum), cu desene colorate pe ea și în formă de inimioară. Dacă e să fiu sincer, cutia mi-o amintesc perfect, inclusiv mirosul ei când o deschideam: sendviș cu email galben. De C. nu mai știu mare lucru, a făcut o facultate oarecare și s-a îmbolnăvit, acum umblă pe stradă, vorbindu-și doar sieși. Am văzut-o de câteva ori, cu rujul întins mult dincolo de conturul buzelor. Am întrebat-o ce face, dar nu s-a oprit din vorbitul cu sinele-i rătăcit. Ochii ei erau ficși, fără limpezime, ca ai peștilor scoși din apă. Oricum, ne „despărțiserăm” de prin clasele primare, unde ne băteam pentru premiul I cu coroniță: ai ei, apoi și ai mei, au plecat din sat. Părinții, acum, văd că încurajează aceste juvenile inflamări ale umorilor din progenitura privată: mai înainte de a începe să scriu, am schimbat mesaje cu o prietenă, care cocea dovleac și castane odraslei și... prințului acesteia, amorul infatigabil de la grădiniță; în engleză se cheamă *containment*: mai bine să se petreacă lucrurile la mine acasă decât *underground*, „ca pe vremea noastră”, când acasă nu aduceai decât viitoarea consoartă.

O a treia formă de a răspunde este de a enumera toate formele de dezamăgire, mici și

mari: unora le va ieși un roman-fluviu, altora nici de-un haiku. Numai că, feții moșului, cantitatea de dezamăgire nu e neapărat o performanță în sine, care să se pună în panoplie, ca trofee cinegetice, motiv de laudă, așa cum fac unii masculi de doi bani care ne lasă să știm cu câte ipostazieri ale eternului feminin s-au cunoscut d-lor în chip biblic. Dimpotrivă, nu-i de laudă nici absența dezamăgirii, carele-i efectul secundar al unui cinism de joasă extracție. Prietenia mea cu L., care a durat dintr-a șaptea până într-a opta, a constatat în principal în căratul ghiozdanului ei de la școală acasă, unde stăteam de vorbă ore întregi seara, înainte ca ea să plece spre blocul din centru, unde locuia, iar eu să-mi continui drumul în sus, spre str. Libertății 76, unde, la Școala generală 7, am stat cu părinții într-un soi de locuință a directorului până în 1982. Asta e o poveste în sine, despre care am scris în *Armata Poporului* și, mult după aceea, în cartea mea *Poverism*. Pe L. am „pierdut-o” în liceu și o revăd doar la un deceniu o dată, când facem acele din ce în ce mai patetice aniversări de la absolvirea liceului: doctoriță, copil, soț, tot echipamentul de scenă merit să-i camufleze, ca tuturor nouă, groaza de chipul sălbatic al vieții ce ne-a fost dată. Or, dacă dezamăgire a fost, cu siguranță mi-o amintesc cu duioșie.

Și de ce să nu fi scris despre relațiile în care intrăm dezamăgiți gata, cele fără de perspectivă, în care intră doar aflații în treabă cu viețuitul, în trecere fiind? Alea ce-au? Din alea ies romane și filme, nu din cele gospodărești, care eșuează pe câte o plajă a cotidianității redusă la algoritmi repetitivi și poate niciodată pusă la teasc. Sau despre cele în care-am dezamăgit noi, în care am trișat știind că o facem, dar amânând deznodăminte neconvenabile, până la momentul optim pentru o retragere, care îl lasă pe celălalt fără plan B? Nu am nici o scuză acum, nu aveam nici atunci, pentru câteva *exit-uri* „strategice”, de

care îmi este rușine. Iartă-mă, S.: din relația aceea trebuia să plec, trebuia.

Mai există un nivel al dezamăgirii despre care ar merita scris (poate la ediția a doua a cărții de față). Este vorba despre relațiile care ar fi putut să fie, dar nu au trecut niciodată din potență în act. Nu e vorba despre „aventuri”, ci despre momente din trecut asupra cărora, uneori, medităm: „Ce-ar fi fost dacă...?” în timp, unele minți pot construi potențiale scenarii, în care mugurele inițial – supraevaluat *a posteriori* – este transformat în drame întregi. Mamu mi-a povestit că și-a imaginat de câteva ori ce s-ar fi întâmplat dacă, din povestea de liceu ar fi ieșit mult mai mult decât o prietenie, cum e acum. Și CC crede, în mintea ei tulbure, că au fost piedici externe în calea căsătoriei noastre (și nu pregetă să mi le expună, pe rând, în SMS-uri stranii), când, de fapt, nu am trecut niciodată dincolo de câteva scrisori... O, și-apoi toată corespondența pe care o păstrez și-acum, din adolescență, spre amuzamentul soției (reîncărcat la fiecare mutare...). Ce-ar fi putut să fie de-acolo, ce arboret de improbabile iubiri, niciodată în pârg. De ce le păstrez? Pentru că am rămas cu obsesia corespondenței din adolescență: visam nopți la rând cutia poștală din Libertății 76, în care câțiva ani după ce ne-am mutat, în 1982, la bloc, mai găseam scrisori trimise de către vreo copilă care încă nu aflase asta, pentru că, precum despre Aliette, uitasem și că există; or, dacă tot nu mai am scrisorile pe care eu le-am trimis, măcar să păstrez dintre cele pe care destinatarele mi le-au dăruit, la rândul-le. LM îmi scria și câte patru-cinci scrisori pe zi, vreme de doi ani: or, când am venit la București, după armată, ca student, reîntâlnirea noastră fu insuportabilă: am căutat o seară întreagă diferitele sedii ale Institutului Grigorescu, unde ea studia moda și, când am găsit-o, părea o străină. Nu am mai căutat-o de-atunci.

Cred însă câteva lucruri. Iubirile nu pot fi, pe termen lung, decât „dezamăgitoare”. Dacă se sfârșesc repede, ele dezamăgesc chiar din acest motiv. Dacă ele continuă, „dezamăgesc” prin instituționalizare – nici o iubire nu rezistă în durată lungă dacă nu-și federează și altele: bază economică (bunuri și, la vreme de criză, credite în comun); prietenie sigilată de compromisurile nonsacrificiale care, oricât de blânde ar fi, reduc din statura ființei iubite, o „domesticesc”; dar, mai ales, „hard extern”, un martor al existenței tale. Ea, iubita-ți, e singurul tău martor, pentru că nimeni altcineva nu ne mai știe ca procese, nu ca ipostaze, secvențe și corpuri. Ca procese plauzibile, așa cum suntem, în chipul în care ne oferim spre experiență, pentru a fi cunoscut, nu în cel mascat, în care stăm pentru poză.

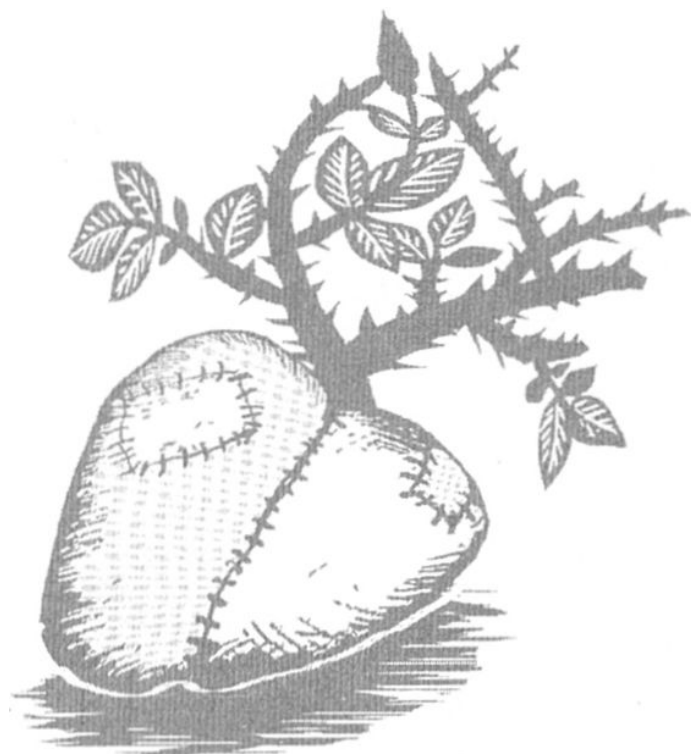
„Îți mai aduci aminte?”, o întrebăm. Pe ea, pe Celălalt, care-i martorul. E străină, așa o alegem când ne însoțim, și totuși ei ne încredințăm în cea mai completă ipostază, cea mereu schimbătoare, cea care mai rămâne puțin după ce toate celelalte se vor fi epuizat, după ce corpurile care am fost nu vor rămâne decât imprimate și șterse apoi. Memoria devenirii noastre, străinătatea cea mai apropiată, femeie e cea care, cum spunea Lévinas, „pune blândețe pe fața lucrurilor”. Corpul ponderator al cuplului. Latura lui „conservatoare”, de vreme ce-adună, păstrează, amână, așteaptă. Din acest punct de vedere, amorurile nu pot fi decât dezamăgitoare, dacă asta vreți să auziți – dar e bine așa.

Altceva vine să se adauge, cu timpul, ca vinului bun. E „aerul comun” al cuplului. Pre-cunoștința a ceea ce urmează să fie, să se spună; nu este doar rutină, deși poate eșua acolo complet. E mai degrabă o formă de domesticire a viitorului imediat. Mai prețioasă decât orice, senzația că te poți odihni (fără a exagera) pe această temelie, care nu te va lăsa, la o adică. Prietenul nostru

nonagenar, dl E., își îngrijește soția imobilizată la pat de ceva vreme și nu-și dorește nimic altceva de la viață decât să o poată face până la capăt. Pe coperta noii sale cărți a pus o fotografie cu ei doi undeva, într-un peisaj montan: „Așa am fost – mi-a zis, dându-mi manuscrisul la citit – toată viața, umăr la umăr. Mai bine de șaizeci de ani...”

Nu sunt un expert nici în relații „normale”, după în „stări alterate de conștiință”, de felul amorului. Știu și eu ce știe toată lumea: iubirea, ca fenomen fizico-chimic, nu durează mai mult de, se spune, optsprezece luni și, în acest timp, are ca efect secundar o scădere semnificativă a nivelului de inteligență a persoanei îndrăgostite (altfel, cine s-ar mai căsători?). Învăț însă tot timpul, „volens-nevolens”, vorba profesorului nostru Alexandru Cișmigiu, binecuvântată fie-i amintirea. „Cu vârsta”, cum se spune după patruzeci de ani, descopăr că, dezamăgind tot timpul, e o artă să știi cum să dezamăgești mai puțin decât, poate, s-ar fi așteptat de la tine. După cum, dacă ai o brumă de notorietate, e mai ușor dacă confirmi nespectaculos, dar constant, decât dacă dai, rar, tunuri. Apoi, e un talent să te sustragi completei previzibilități. Să știi cum să rămâi surprinzător. Nu trebuie să provoci partenerului de relație leșinuri consecutive, dar e bine ca, din vreme în vreme, să reamintești unele dintre motivele (bune) pentru care, la început, ai fost cel ales.

Nu sunt, așadar, un specialist în amor; dar sunt, cu siguranță, un amator. Aici e un cuvânt de laudă. Mai ales dacă reușești să devii unul, vorba lui Vianu, avizat...

Luminița Marcu

*Fotografii cu un Olympus de
unică folosință*

1. Nu știu prea bine ce să fac cu mâinile și nici cum să stau. Așa că mă așez pe bordură, pozițiile nonconformiste te salvează întotdeauna. Nu știu nici lângă cine o să-mi găsesc locul în autocar și nici măcar cu cine să vorbesc. Fețe în general necunoscute și mai degrabă de tocilari. Sunt fără prietena mea Roxana, așa că lumea este enervant de impară. Pe deasupra, sunt și cea mai bătrână de acolo, trec deja în clasa a douăsprezecea. Toțiăștia sunt mai mici decât mine, cu câțiva ani lungi și iremediabili, așa cum sunt anii dintre 16 și 18. Într-un grup mare, cu părinți, frați și bunici, așteptăm autocarul care ne va duce în Grecia. Suntem în 1995 și mi-e frică că o să mă plictisesc groaznic în excursia asta care ar trebui să fie un premiu pentru meritele deosebite ale elevilor olimpici. Îmi fac de lucru cu un mic aparat de fotografiat Olympus, de unică folosință, pe care mi l-a cumpărat tata special pentru această ocazie. În prima fotografie pe care o fac, în timp ce așteptăm autocarul care întârzie – figuri nefocalizate, încadrate aiurea. O fată care a mâncat pepene și care mă tot roagă să mă duc cu ea să facă pipi. Doamna general, inspectoarea generală, grasă și fardată gros, e mama unui fiu tălâmb, coleg de clasă cu mine. Nu merge cu noi, pentru că nefericitul n-a călcat în viața lui pe la vreo olimpiadă. Dar o conduce la autocar. E înalt și are aerul funerar al băieților pieptănați cu grijă de mamele lor. Doamna general avea să devină deputat; am revăzut-o de curând în București, cu pantofi albi și geantă albă, cu același nemuritor haz de Mizil, la fel de grasă și de convinsă că lumea e de partea ei, cu același fiu tălâmb, ajuns între timp prezentator la televiziunea națională. O altă profesoară, de biologie, cu părul roșu-Apaca și fără trei dinți frontali. Gura cu dinții lipsă nu se vede în poză, dar mi-o amintesc bine, pentru că s-a

căscat de multe ori înspre mine, arțăgoasă, de-a lungul acelei excursii. Un grup de băieți, olimpici la matematică și informatică. Un băiat înalt, blond, cu ceva acnee și unul brunet, cu niște sandale în care stau neliniștite două picioare negricioase. La mâna dinspre obiectiv are o cicatrice, probabil și-a rupt-o cândva și a avut o fractură deschisă, altfel, încheietura e perfectă, subțiratică, osul antebrațului se termină rotunjit, ca o castană catifelată sub pielea ciocolatie; palmele îi sunt mai mari decât te-ai aștepta, ca la un pui de setter irlandez.

2. Fotografia la care mă uit acum e cețoasă, pentru că e noapte, iar blițul era și el de unică folosință. E o compoziție adormită, de vis industrial, cu niște bare de fier ruginite, cu o gheretă dărăpănată și un bec mare deasupra ei. E granița cu Bulgaria și e cinci dimineața. Putem să coborâm să facem pipi. Unei femei de la minister, o persoană oficială care însoțește grupul de olimpici, pe numele ei Fabiana, îi e rău. A condus ăsta ca un apucat, parcă ne mână turcii. Îi vine să vomite, dar nu poate. Are ochii galbeni, cearcăne și pielea lucioasă, de parcă a căzut cu fața într-o baltă de ulei. Nu-mi vine să fac pipi, dar fac, văd că toată lumea face, poate e un ritual de vamă. Doamna profesoară de biologie se spală pudică, fără să-și dea bluza jos, pe sub sâni. Îi admir dexteritatea, o secundă mai mult decât s-ar cuveni. Exact între cele două granițe, când autocarul se încordează din toate încheieturile lui bătrâne să se urce pe bacul care traversează Dunărea, ceva i se sparge acolo înăuntru. Trecem cu bacul ca pietonii, tot grupul de olimpici înfrigurați și nedumeriți, nu ne explică nimeni prea multe, doamnele profesoare au mutre acre, șoferii înjură, ghidul se interesează ce și cum la botul mașinii. Dunărea e răcoroasă și neagră.

— Bă ce chestie și cu autocarul ăsta, să vezi cât stăm pe aici. S-a făcut varză, e spart tot, trebuie

să schimbe baia de ulei. Am înțeles că o să-l ducă până pe mal și dup-aia o să caute un mecanic, unu' bulgar, îți dai seama cum o să se înțeleagă cu el...

— Lasă, că ăștia aici la graniță vorbesc toți românește...

— Poate să se ducă profa de biologie să vrăjească ea vreun bulgar, că, sexy cum e, ne repară ăla autocarul gratis...

Nu știu cum au ajuns Bogdan și Alexandru lângă mine. Bogdan e cel cu acneea, Alexandru e băiatul brunet. Turuim înainte cu autocarul și baia lui de ulei și cretina de inspectoare și aia de la minister care borăște... Mi-e foarte frig, dar nu atât cât zic eu că mi-e. La haine nu se poate ajunge, sunt încuiate în cală. Sunt în pantaloni scurți și într-un maieu negru... Și Alexandru zice ceva nemaivăzut și nemaiauzit, care mă face praf:

— Îți dau blugii mei, vrei?

Adică blugii de pe el, blugii negri cu care e îmbrăcat, pentru că a fost prevăzător și i-a tras pe el din autocar, că s-a gândit că se face noapte, dar acum nu-i e așa frig și mi-i dă mie. Adică se dezbracă și mi-i dă mie.

— Și io îți dau geaca, dacă vrei, sare și Bogdan.

Păi, mi-ar fi ajuns geaca. Dar Bogdan e deșirat și blond și are urmele alea de coșuri pe față, pe când Alexandru are pielea netedă și măslinie și un fel de puf pe obraji. Mi se pare că, dacă i-aș atinge, ar fi ca o catifea găsită printre vechituri, moale și plină de povești șterse. Se joacă nervos cu degetele de la mâna dreaptă. Poate că a exagerat, cum dracu' să-mi dea blugii de pe el...

— Păi, dacă zici că nu ți-e așa de frig, dă-mi-i, îi iau peste pantalonii ăștia și dup-aia, când ne deschid cala, ți-i dau înapoi.

— Nici o problemă, chiar nu mi-e frig...

Ne așezăm pe o bordură, Alexandru își desface nasturele de metal, apoi se aude sunetul fermoarului, susurat și zvâcnit, nu mă uit, și-i trage

în jos peste sandale și rămâne în pantalonii scurți albi din prima poză, se ridică în picioare și mi-i întinde. Îi trag pe mine repede, peste sandale, puteam să mi le dau jos, dar nu știu de ce mi se pare că descăltatul ar fi fost ceva prea intim, blugii îmi sunt mari, deși eu sunt într-a douăsprezecea, totuși stau pe mine, îmi sunt lungi, dar nu cât să mă împiedic, materialul are o căldură pe dinăuntru, căldura lui, că doar au fost pe el, îi simt moi și învăluitoare cum n-am mai simțit niciodată o pereche de blugi. Lângă mine, pe bordură, pielea de pe picioarele lui s-a încrețit de la frig, dar el vorbește în continuare tare și gesticulează.

— Ce-ar fi să mergem să vedem ce e mai încolo, zice Alexandru.

— Păi, e granița, e Bulgaria, ce să fie, io nu merg, ne prind ăștia că umblăm pe aici, poa' să fie nasol, răspunde repede Bogdan, cu un aer matur și preocupat.

— Io m-aș duce, poate găsim și ceva de băut, bem o vodcă, ne mai încălzim...

— Da, să ne vadă handicapata de biologie și să urle la noi din prima zi...

Nu știu unde, nu știu de ce, plec cu Alexandru încolo, înspre Bulgaria, poate găsim ceva de băut, bem o vodcă, ne mai încălzim...

— Vă duceți degeaba, nu e nimic pe acolo și-o să vină ăștia după voi, se aude Bogdan din spate.

Niște cutii de ambalaje, un fel de magazin luminat care se vede mai departe și probabil un veceu din alte timpuri, cu o ușă de lemn care să bălângănește. Acum știu: niște bare de fier ruginite, cu o gheretă dărăpănată și un bec mare deasupra ei. Aerul e parcă acid și ceva zbârnâie continuu, ca un stâlp de înaltă tensiune. Un câine mare iese din spatele gheretei și un nene într-o uniformă descheiată și foarte somnoros urlă ceva la noi cu niște sunete rusești. Dar n-am făcut nimic...

— Zona de frontiera, interzis, zice într-o românească stricată.

Profa de biologie apare de undeva și începe să țipe și ea la noi.

— Suntem în zona de frontieră, stați în autocar sau lângă el până când se repară, n-aveți voie să umblați pe aici, e clar?

Îmi dau seama că de fapt mi-e somn, că sunt obosită, ne întoarcem amândoi spre autocar mânați din spate de profă și le spun tuturor că mă duc să mă culc puțin. Urc încet, autocarul e o burtă de mamifer în care olimpicii stau la adăpost, izolați, adormiți, cu fețele umede. Colega mea olimpică la engleză sforăie încet pe scaunul lungit, cu capul pe spate și gura puțin deschisă. Mă așez și eu alături și-mi lipesc obrazul de geam. Îi văd pe Alexandru și pe Bogdan și pe încă vreo doi cum stau pe bordură lângă autocar și gesticulează. În autocar e foarte cald, îmi dau geaca jos și-mi vine să râd. Alexandru are buzele cărnoase, de băiat care parcă tocmai a plâns, vinete de frig.

3. Ne așezăm pe o altă bordură cu o sticlă de Martini în mână. Un Martini roșu, cu mult înainte să știu cum se bea Martini de fapt, că se pun două măsline cu migdală în două scobitori și gheață și lămâie, neapărat în pahare triunghiulare, care se găsesc doar la Carrefour... Stăm, deci, amândoi cu această sticlă de Martini în mână, pe bordura dintre Bulgaria și Grecia. Am dat pe ea frățeste 9 dolari și 50 de cenți. Un pachet de Lucky Strike fără filtru și o brichetă doar ale mele. Îmi aprind o țigară. Niciodată un Lucky n-a mai avut gustul ăla perfect, uscat, de vară, un gust de fum aromat și tare, amestecat cu gazele de eșapament de la toate tirurile și autocarele care se preling pe acolo. El se uită cu poftă la țigara mea, stă cu picioarele strâmbate sub el, în pantaloni scurți albi, eu încerc să mă uit înspre autocar, peste capul lui, să văd dacă vin după noi, și el îmi cere o țigară. Fără să-l

îndemn, el îmi cere pur și simplu, zicând că a mai fumât și înainte. Scot pachetul din sac, îl deschid cu gesturi sigure de veche fumătoare, îmi scapă bricheta pe jos, el ia o țigară și o aprinde. Trage din ea cam tare și cam repede, cu buzele groase și roșii concentrate cu seriozitate în jurul ei, dar nu se înecă, nu tușește, doar pielea de pe obrazii cu puf i se colorează puțin. Pe deasupra părului moale, aproape negru, văd mișcare pe lângă autocar și profa de biologie venind ca într-un coșmar, cu pași apăsați și plini de ură, dar care parcă nu reușesc, în ciuda aplombului, să consume distanța dintre noi și ea.

— Ce faceți aici, veniți înapoi și urcați în autocar, nu vă mai răzlețiți așa mereu, Alexandru, se poate? Și tu, tu ești mai mare, mă aștept la mai mult din partea ta...

— Ne-a văzut, nu? Ne-a văzut că fumam, mă întreabă Alexandru șoptit. Lasă că n-o să ne zică nimic și oricum nu mă interesează, adaugă.

— I-am făcut o poză, zic, în timp ce mergem în spatele ei. I-am făcut o poză cum venea spre noi, aveam aparatul în sac. Seamănă cu un diafilm cu *Făt-Frumos din lacrimă*, nu știu dacă îl știi, ăla cu muma-pădurii care zboară închisă într-o piuă.

Începem să râdem isteric. În autocar, doamna general stă la ușa din față, demnă, grasă și otrăvită.

— Tot timpu' se răzlețesc ăștia doi, doamna general, zice profa de biologie, urcând scara autocarului în fața noastră. I se văd călcâiele crăpate într-o pereche de papuci pe care scrie XianGong.

4. Și ne-am tot răzlețit. Aproape că n-a fost nimic mai mult decât o continuă răzlețire, de grup, de colegi, de profe, de doamna general, de prietenii lăsați în urmă, de diferența de vârstă dintre noi, de comentariile tuturor legate de asta, care ne așteptau acasă. Am fugit de toate, ne-am răzlețit. Un timp. Atât cât am putut. Atât cât au

ținut cele 36 de poziții ale filmului de unică folosință. Mă gândesc acum, după destul de mulți ani, dacă nu cumva orice poveste de amor e o continuă și cam nepăsătoare răzlețire și că ea durează exact atâta timp cât cei doi rămân răzlețiți de restul lumii. Iar sfaturile dintotdeauna ale părinților, ale celor care îți vor binele, ale profesorilor, ale celor care trebuie să te aibă mereu sub ochi, sunt să nu te răzlețești, să nu te depărtezi de grup. Tot ce e adevărat se face în răzlețire, și, când începi să ieși prea des cu prietenii, cu grupul, ceva s-a pălit în amorul respectiv. Și sfârșitul e aproape.

Din stațiunea Olympic Beach unde am stat mai multe zile și care pe atunci nu era încă plină de români low-cost, se vedea muntele mitologic – tunete, Zeus, legendele prescurtate de Alexandru Mitru și rezumate stupid de ghidul semianalfabet. O biserică ortodoxă ca nuca în peretele muntelui antic. Olimp. Olympus. Nu prea aveai ce să faci pe acolo, dacă nu voiai să stai la plajă cu doamnele profesoare care schimbau rețete. Simțeam o continuă nevoie să plecăm. Să vedem ce e mai încolo – cred că e o boală, nu mi-a trecut nici azi și-i recunosc pe cei care o au și ei. Așa că într-o zi eu și Alexandru am închiriat două biciclete. Cam mici și cam incomode, ca Pegasurile de copii, ciudate pentru corpurile noastre deja mari. Dar convenabile, ieftine. Și cu aceste două biciclete am plecat, fără să-i spunem doamnei general, spre cel mai apropiat oraș. Nu știu câți kilometri erau, aș putea să mă uit acum pe google, dar nu e important. Important e că simt încă mirosul livezilor coapte de-o parte și de alta a șoselei, mașinile trec pe lângă noi susurând discret pe asfaltul fin, căldura e insuportabilă, eu am un maieu alb și îmi tot cad bretelele în timp ce pedalez și știu, pentru că am făcut sport, că nu trebuie să mă opresc. Alexandru e în față și îl văd

oprindu-se cu derapaj și trebuie să mă opresc și eu, obosită, transpirată, nervoasă.

— Mai e mult de mers și nu trebuia să ne oprim. N-avem apă, n-avem nimic, parcă suntem tâmpiți.

Regret deja că n-am rămas la plajă, că nu înot la nesfârșit în apa răcoroasă și sărată, la care, numai când mă gândesc, simt că nu mai pot pedala nici măcar un metru. Alexandru îmi arată o livadă de piersici în stânga, n-are gard, dar nu cred că putem să ne servim așa pur și simplu, el e deja printre pomii scunzi, foșnitori, și iese de acolo cu două piersici coapte și-mi întinde una. Mușc din ea fără măcar s-o șterg de puful înțepător și-mi explodează în gură, și râdem, nu prea știu de ce, și ne facem o poză cu mâna întinsă și cu capetele apropiate, mușcând din fructe, iar în spate se văd pomii foșnitori, și căldura aburoasă iese pur și simplu din hârtia fotografică veche de peste zece ani.

5. Rochia albă, înșelător inocentă, de bumbac simplu, lungă, dar nu de tot, mi-o cumpărasem de la un magazin ieftin, un fel de urmaș al subversivelor conșignații din comunism, un magazin în care se găseau de toate, dar de un prost gust teribil, turcesc, asta dacă nu știai să cauți. Pentru că întotdeauna în asemenea locuri stau ascunse mici minuni fără nici o legătură cu restul. Păstrasem rochia pentru Atena, cred că era o fantezie legată de femeile antice, ceva pe acolo. De fapt, cred că era și singurul lucru curat pe care-l mai aveam în bagaj. Și în picioare mi-am pus un fel de opinci cum se purtau atunci și se poartă acum iar, cu talpa din sfoară împletită și pânză, legate cu nojițe pe gleznă. Și sacul cu aparatul de fotografiat, în spate. A venit să mă ia din camera mea, a rămas în ușă, s-a uitat la mine și a zâmbit. Nu era nimic între noi, repet, doar fuga continuă de profe, de doamna general, de fata care mâncase

prea mult pepene. Și era mai ușor și mai *safe* să fugi în doi. Doamnele și copiii cuminți au plecat în grup să viziteze orașul, în seara albăstrie, ateniană, cu miros de gaze de eșapament, și noi cu ei, în șir indian, până la prima intersecție. Unde ne-am pierdut. Ne-am răzlețit iar. A fost o noapte lungă, imensă, interminabilă. Instantaneele sunt diverse și fiecare fotografie durea, pentru că filmul era pe ducă, și altul nu mai aveam. Străzi orbitoare și case albe, multe case albe și oameni care, deși vorbesc foarte tare, se mișcă ca într-un film mut. Niște băieți cu ciucuri la picioare mergând sacadat și noi hlizindu-ne la ei și făcându-le poze și așteptând să izbucnească și ei în râs și s-o lase naibii de schimbare a nu știu cărei gărzi. O tonetă cu sticle cu apă, reci, brumate, din care cumpărăm și care ni se par extraordinar de scumpe. Magazine înșirate în Plaka, unul după altul, și niște saboți unici într-unul din ele, care e închis. Mă lipesc cu fruntea de vitrină, și Alexandru îmi face o poză cum stau acolo, jelind frumusețea de neatins. Și apoi urcăm pe Acropole, când deja s-a făcut întuneric bine și nu ne lasă să trecem de gardul dincolo de care se plătește și unde urmează să mergem cu grupu' a doua zi dimineață. Ne așezăm pe o bancă și în față se vede un fel de deal luminat care se pare că se numește Lykavetus, Alexandru știe și îmi spune și mie.

— Și cum se poate ajunge acolo? întreb eu.

— Nu se poate, că e foarte departe, zice el, e un fel de alt oraș, chiar dacă pare aproape.

— Dar am putea să luăm metroul, zic eu, e metrou, am văzut stația lângă hotel.

Și el nu zice nimic. Și, cum stăm acolo pe bancă, eu sunt mai mare și mă aștept să se întâmple ceva. Dar nu fac nici o mișcare, sunt totuși fată, și el e mai înalt decât mine.

— Trebuie să fac pipi, zice el.

Și-mi place la nebunie că nu are jene din astea și încep să râd și râde și el și se ridică și zice:

— Pipi pe Acropole. Trebuie să-i povestim lu' doamna general.

Se duce doar puțin mai încolo, cu spatele, bineînțeles, are blugii lui negri și sandalele. Și eu mă uit, deși am zis că n-o s-o fac. Dar nu-i văd decât silueta neagră și, dincolo, poarta pe care vor intra grupurile de turiști conștiincioși mâine-dimineață și mai departe Lykavetus cel foarte luminat.

— Hai să căutăm metrul, zice el, să vedem dacă merge.

Și ultima fotografie din Atena e cu o piață plină de grămezi de ziare și reviste și bărbați care fumează și se pregătesc să-și deschidă chioșcurile, și se vede un stâlp pe care scrie „Athens Metro-Omonia”. Nu e încă ziuă, dar o să fie în curând.

6. Atunci când nimeni nu mai avea chef de nimic, nici bani și nici nimic de tocat doamnele profesoare, când o oboseală mițoasă se lăsase peste întregul grup, iar ghidul caraghios și cei doi șoferi lubrici își pierduseră verva lor de stadion, am ajuns în Salonic. Nu-mi amintesc nimic, și orice încercare de atmosferă ar fi o chestiune de documentare. Nu știu nici măcar o clădire din acest oraș istoric, nu am vizitat muzeul arheologic și nici turnul. E un turn faimos, se numește cumva. Autocarul a oprit în port. Apa care se lovește de cheiul de beton e uleioasă și în ea se văd legănându-se diverse forme moarte. Ne-a fost ușor să ne pierdem în parcul din imediata vecinătate, atunci când grupul l-a traversat în pas egal, cu resemnarea tuturor turiștilor aflați la ultimul obiectiv. Uite că nu aveam să-l bifăm nici pe asta, așa cum nu ne urcaserăm nici pe Acropole, pentru că în dimineața când s-au încolonat ei, noi dormeam buștean, fiecare în camera lui, eu cu fata cu pepenele, el cu băiatul cu coșuri. Nici nu s-au mai obosit să ne trezească, doamnele profesoare erau lămurite și scârbite. Își imaginau, probabil,

cele mai teribile orgii între fata mai mare și băiatul din clasa a zecea. Privirile lor cu ochi cețoși de bătrânețe și farduri scurse de căldură spuneau multe. Băiatul se trezise mai devreme și mai dăduse o raită prin Plaka, de unde îmi spusese că-și cumpărase o carte, cu cei zece dolari care îi mai rămăseseră pentru intrarea pe Acropole. Fetei i s-a părut o treabă de mare bun-gust.

Aici e un parc mic, de-abia o grădină, iar palmierii lipsesc.

— Salonicul e mai în nord, de aia, zice el.

— Hai să stăm în chioșcul ăsta, zic eu.

Ne așezăm pe jos, pe bârnele de lemn ale chioșcului, pline de frunze mari, poate din toamna trecută. Ne aprindem câte o țigară din pachetul pe care încă îl am în sac. Fumăm întinși pe jos, pe spate, trimițând fumul în sus, ca pe o ofrandă. Fac o poză aiurea, bânelor din acoperișul chioșcului, ca un fotograf acrobat la un shooting foarte nonconformist. Fumăm iar. Cred că eu mă întorc spre el, pentru că simt lemnul care-mi apasă dureros capul. Stau într-o poziție incomodă. Cât? O oră, poate două. Ne sărutăm firesc și aș zice că toate miturile despre inocența stânjenită a adolescenților sunt false. Toți băieții care povestesc făcând haz peste timp, autoironie, de propria stângăcie mint. Sau nu-și amintesc bine. Sau poate nu i-am cunoscut eu pe aceia, din fericire. Adolescenții știu tot ce trebuie să știe. Sunt niște jivine subțiratic, miniaturale, dar complete și funcționale și la fel de dornice să fie date pe *power on* ca un aparat electrocasnic nou, cu țipla abia dezlipită. Alexandru avea ceva mai mult de șaisprezece ani. Aproape șaptesprezece, poate. A fost un sărut lung și incomod, dulce și perfect, ca o amandină din copilărie, amară pe dinafară, ca gustul nostru de țigări abia fumate, dar pe care o spărgem apoi în dinți și dinăuntru ieșeau valuri de ciocolată lichidă, catifelată. Îi auzim apoi pe fraierii cu care suntem în excursie și

pe profesoare venind și plecăm spre autocar. Ne ținem de mână. E extraordinar de îndrăzneț de-acum. Ne așezăm împreună, fata cu pepelele face ochii mari, iar Alexandru a descoperit acest joc nou, de-a sărutatul, și îl experimentează aproape continuu, cu o nonșalanță care pe doamne le lasă fără cuvinte. Doar ochii mânjiți li se întorc din când în când curioși și poate cu invidie spre scaunele din spate unde stăm amândoi.

7. Săruturi mici și repetate și surprinzător de meșteșugite, în văzul lumii. Pe braț, acolo unde pielea e străvezie, moale. Dedesubt se văd venele. E un loc bun pentru tatuaje. Acolo mi-am făcut de curând o semnătură stilizată, cu litere arăbești de cerneală neagră. Toată lumea o remarcă, iar eu știu că e un fel de verighetă. Dar asta s-a întâmplat mult mai târziu și e un alt nume acolo. Acum suntem pe bacul de întoarcere, traversăm Dunărea la Calafat, profesoarele stau într-un pâlcloncănit și ne urmăresc cu coada ochiului. Când urcăm în autocar, privirile lor conțin toate reproșurile din lume, toate bătăile la palmă pe care le-am primit și eu, și el în mulții ani de școală de dinainte. Eu sunt mai mare, eu trebuie să dau un exemplu...

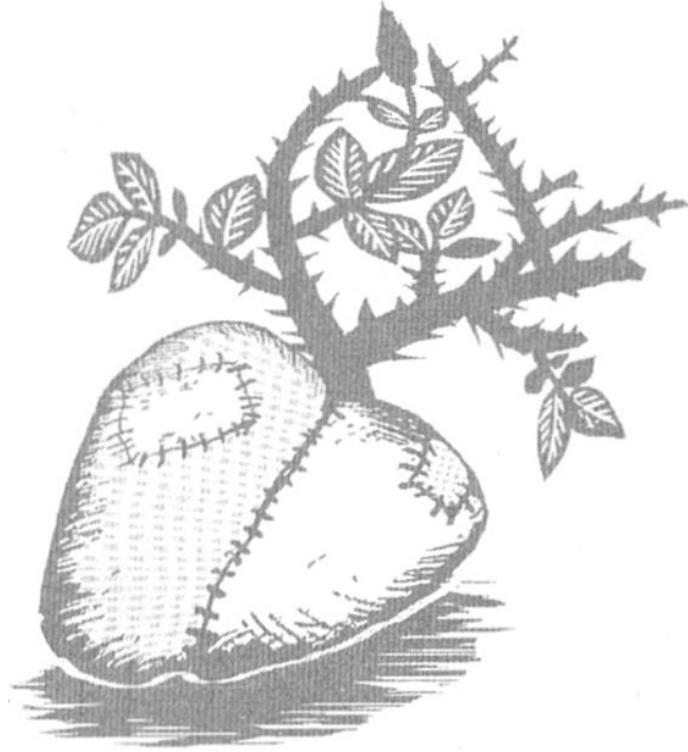
— Și acum? pun eu întrebarea tipic feminină, întrebarea unei fete cuminți și serioase, care nu se mulțumește niciodată cu o poveste de vară.

Niciodată ca în adolescență nu ai o mai mare nevoie de confirmări definitive și niciodată ele nu sunt mai imposibile ca în adolescență. Pe ferestrele autocarului se vede deja peisajul sordid al României, fără urmă de smochini, fără palmieri, fără albastrul limpede în care am fost înfășați zece zile. Frontiera împarte și cerul în bucăți curate, rămase înapoi, și bucăți mânjite în gri murdar, înainte. Un veceu dărăpănat, așa cum am uitat că există, ne așteaptă cu adâncurile lui pestilențiale imediat după graniță. Oprim și o văd pe geam pe

doamna general, oripilată, dar satisfăcută, încheindu-și fermoarul la fustă.

— Și acum o să fie la fel de bine, zice el, o să fim împreună, orice-o să zică ăștia sau ăia de acasă, nu mă interesează.

Pronunță cuvintele foarte calm, foarte sigur pe el. Răspunsul perfect. I-aș face o fotografie, ultima, așa cum stă pe scaunul dinspre geam, iar pe obraji i se vede în lumină un puf auriu, o piersică din Grecia, ca asta pe care o pun acum pe cântar și pe care lipesc o etichetă în supermarketul orbitor. Dar filmul de unică folosință s-a terminat. Continuă să-mi citească din cartea în franceză, un roman de Camus parcă, pe care și-a cumpărat-o, ca un băiat cititor și snob ce e, de la un anticar din Plaka. Are o voce joasă și caldă, citește bine, mama lui e profesoară de franceză. Dorm intermitent, obositor și ciudat, un somn dintr-un alt timp, cu capul pe umărul lui, și el tot citește. Suntem ca un cuplu statornic, vechi, liniștit. Și nici măcar nu suntem un cuplu. Dar începem să ne pregătim amândoi, temeinic, pentru asta, pentru multele repetiții generale, unele cu costume, care ne așteaptă. Era încă toamnă când ne-am despărțit, în parcul din fața liceului, dintr-o prostie pe care nu mi-o mai amintesc.

Mitoş Micluşanu

Porcule, purcelule, purceluşule!

Prima dezamăgire în dragoste a fost legată negreșit de prima experiență sexuală, fiindcă nici nu mi-am dat seama ce s-a întâmplat, iar, pe deasupra, tipa mușca tare, cu atât mai tare cu cât se apropia de orgasm. Astfel, eram prins într-o dilemă fără scăpare. Să accelerez cu riscul de a fi mușcat până la sânge sau să încetinesc exact când nu trebuie, ca să nu mă muște prea tare. Fiindcă mușca prea tare, insist, mușca fioros. Acum să nu credeți că la prima partidă de amor am fost în stare să controlez turațiile și să iau decizii, gen: mai lent, mai repede. Nici vorbă, totul s-a încheiat imediat ce-a început. Oricum, prima partidă de amor aduce mai degrabă a școală de șoferi. Când apeși prea tare pe accelerație sau, dimpotrivă, prea încet, motorul fie o ia razna, fie se oprește scuturat de o tuse mecanică îngrijorătoare. Cu alte cuvinte, prima dezamăgire în dragoste a fost strâns legată de prima zguduire precocă. Curios este faptul că în timp ajungi să-ți amintești cu nostalgie de perioada când culminația nu necesita nici un efort, fiindcă, înaintând în vârstă, depui din ce în ce mai mult efort, ce-i drept, înțelegând tot mai bine ce faci și cum trebuie să faci. Uneori, sexul pare extrem de rațional, alteori contemplativ, iar din când în când ai impresia că ești doar victima unui sistem precis de procreare mecanică, încununat cu un orgasm la desert, precum un cubuleț de zahăr pe care dresorul îl aruncă animaluțului ascultător. În timp, amorul capătă o dimensiune tragică, fiindcă te simți fentat, te simți ca un angrenaj în slujba viitorului genetic.

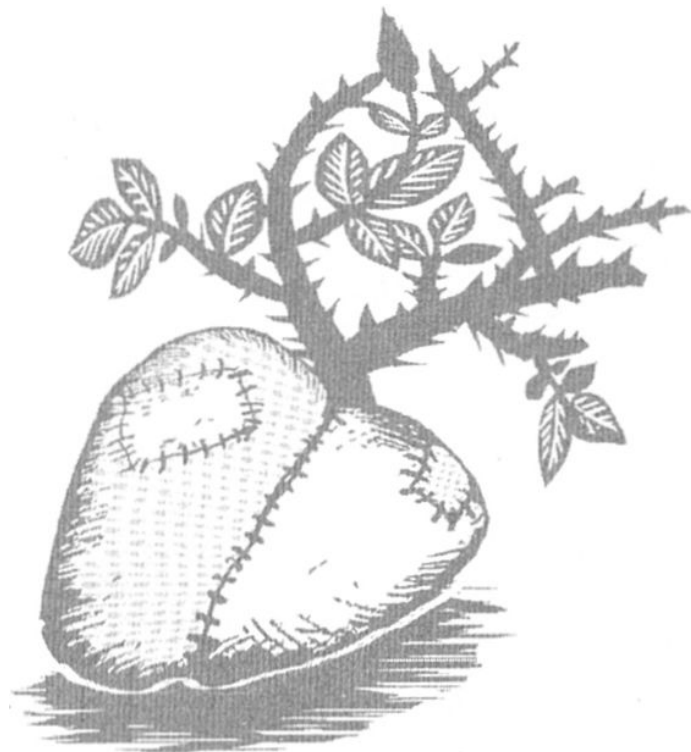
În studenție preferam plimbările meditative prin cimitir. Cripte, crucile, portretele ovale, toate aveau un efect liniștitor asupra mea. Nici astăzi nu cunosc un loc mai liniștitor decât cimitirul... ba nu, mint, mi-a scăpat din vedere pădurea. În pădure mă simt mai bine. Asociez

copacii cu niște înțelepți tăcuți și cumpătați. Dar să ne întoarcem în cimitir, unde obișnuiam să mă plimb singur sau împreună cu iubitele mele, atrase, probabil, de firea mea bacoviană din acea perioadă. Oricum, eu căutam un portret, o expresie anume, un arhetip, și nu mă lăsam copleșit de sexualitate, ci mai degrabă de senzualitate. Ca să mă exprim și mai patetic, mă interesa mai întâi omul din femeie și apoi femeia din om. La început, am sprijinit câteva cripte încolăcit cu câte o tipă de la Arte Plastice unde eram și eu student. Este o chestiune aparte, pe care n-am conștientizat-o până de curând. Un cuplu încolăcit, sprijinit de o criptă, iar în criptă un alt cuplu, odihnind fără suflare... și n-ar fi exclus ca acel cuplu din criptă să se fi încolăcit în tinerețe, sprijinind o criptă adăpostind un alt cuplu, și tot așa la nesfârșit. În fine, modelul acesta de păpușă rusească-sarcofag îmi răsare cu ușurință în minte, fiindcă noi suntem continuatorii iubirilor osificate de altădată.

Vreau să revin totuși la prima experiență sexuală alături de frumoasa mușcătoare. Poate dacă aș fi crescut într-un mediu sadomaso, aș fi rămas cu mușcăcioasa și astăzi; și aveam spatele plin de cicatrici, fiindcă ea și zgâria al dracului de adânc. În fine, e mult mai bine s-o am în memorie decât prin preajmă. Iar memoria mea e plină de lacune bizare. De exemplu, nu țin minte ce-am făcut acum patru zile, dar la patru ani eram îndrăgostit lulea de educatoarea mea de la grădinița rusă unde m-au dat părinții, fiindcă în '76 nu exista nici urmă de grădiniță românească la Chișinău, din cauza ingineriilor politice menite să ne îndepărteze de origini. Așadar, iubirea pe care i-o purtam educatoarei la patru ani a fost și ea o dezamăgire, fiindcă rusoaica bălaie și cârlionțată nu a reacționat la pasiunea mea și am suferit, până la groapa cu nisip. Asta e avantajul copilăriei, dezamăgirile nu durează. Asta în cazul unei copilării normale.

Dar aş vrea să vă mai povestesc ceva în legătură cu o mare dezamăgire în dragoste. Îmi amintesc prea bine momentul în care tatăl meu m-a surprins plângând, cu capul într-o pernă, închis în camera mea. Deşi m-am simţit extrem de nasol să fiu prins în acea ipostază – chiar am strigat la tata să mă lase în pace –, episodul mi-a fost mai mult decât folositor, fiindcă mi-a mai deschis ochii şi am trecut mai uşor peste acea suferinţă legată de o dragoste ruinată. Tata mi-a spus doar atât: „Din cauza unei pizde? Hai să fim serioşi! Vino cu mine până afară să vezi câte mai sunt, frumusele şi singurele!” Pe moment, am fost extrem de indignat, dar asta m-a ajutat să ies din depresie şi, mai mult decât atât, m-a ajutat în timp să nu mă mai fixez obsesiv şi idealist pe o singură relaţie. Practic, datorită tatălui meu, am devenit un afemeiat cu trăsături de „misogin tandru”, ceea ce, la urma urmelor, este vital pentru „generatorul de atracţie-respingere” care alimentează rezistenţa unui cuplu în timp. Staţi aşa, nu vă ofuscaţi yoghinilor! Să vă explic ceva. Dacă iubita, soţia, prietena sau amanta vă spune uneori „porcule!”, alteori „purcelule!”, iar din când în când „purceluşule!” e bine! Toate trei sunt incarnările din ce în ce mai sofisticate ale misogynului din voi. Dacă iubita se rezumă doar la „porcule!”, cel mai probabil sunteţi un misogin mârlan, grobian şi primitiv. Dacă se rezumă la „purcelule!” e mult mai bine, sunteţi un misogin mai rafinat, cu şanse mari să ajungeţi într-o zi la concluzia că femeia e om. Iar dacă iubita apelează doar la „purceluş!”, atunci v-aţi mai ales cu o mamă; şi, aveţi grijă, protecţia feminină excesivă s-ar putea să dăuneze grav potenţei decizionale şi asprimii de lup singuratic, trăsături extrem de importante pentru frângerea inimilor. Asta dacă sunteţi încă la faza infantilă de frângeri! În cazul în care aţi trecut la etapa următoare, adică la tămăduirea inimilor, e mai bine, iar dacă sunteţi deja la topirea-contopirea

inimilor, atunci nu pot decât să vă felicit, misoginismul dumneavoastră e transparent ca o ceață, delicat ca satinul și anemic precum o lebădă albastră pe cale de dispariție. Și nu mai dezamăgiți femeile explicându-le că nu sunteți chiar deloc misogin. Numai dacă nu sunteți homosexual, transsexual sau pustnic heterosexual. Atât am vrut să vă mai spun.

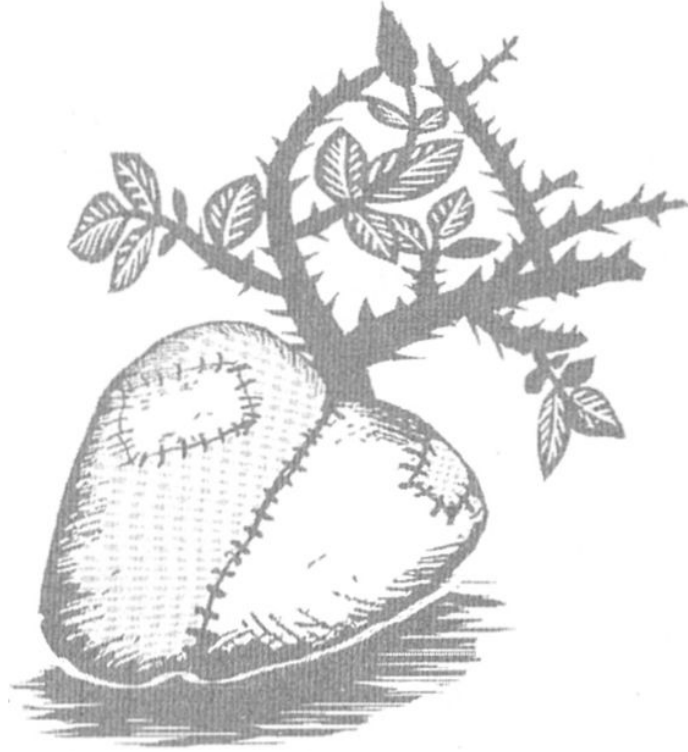

Ada Milea

„Ochii sunt orbi”

Știți, eu sunt una din alea cărora, când s-au văzut în oglindă, nici nu le-a mai venit ideea să folosească ruj. În mod normal, trebuia să mă nasc gata dezamăgită în iubire. De timpuriu am citit prioritățile estetice în ochii tuturor băieților, indiferent de aspectul și inteligența lor. Normal, absolut toți preferau o superbă.

Ce fericită am fost când am citit în *Micul Prinț* „ochii sunt orbi, cu inima trebuie să cauți!” Speram ca exact *el*-ul vieții mele să fi citit și să fi crezut ce am citit eu. Mai trebuia doar să ne găsim în toată îmbulzeala asta planetară. Care-o fi *el*? Cum o fi *el*? Nu conta. Importantă era decizia inimii, nu a ochiului. Mi-aș fi dorit să fiu frumoasă, doar ca să-l pot iubi pe eventualul urât minunat, să-l iubesc total și definitiv, iar eventualii lui rivali superbi să crape de invidie. Mda, realitatea a fost „drăguță” și *el* a apărut. Apoi a dispărut, pentru că i-au apărut lui altele... frumoase.

Matei Pleșu

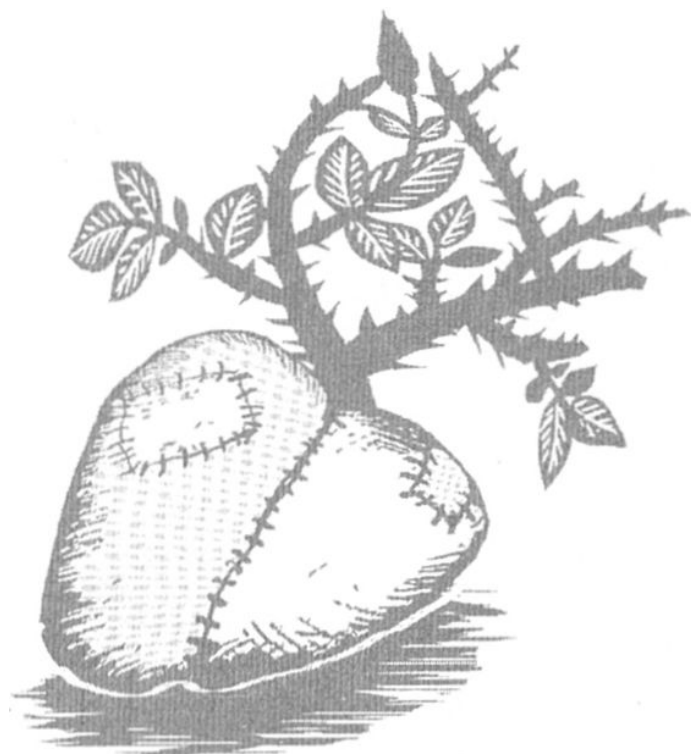
3,14

Aveam trei ani, ea, paisprezece. O chema Izabela. Pubera masivă, pieptoasă, cu ten gras-strălucitor, răspândea un iz iute de sudoare tânără și avea brațele, gambele și buza de sus acoperite cu o brumă de puf întunecat. Cred că era mai degrabă timidă cu cei de-o seamă cu ea, de vreme ce m-a ales, ca prieten apropiat, tocmai pe mine, vecinul inofensiv de la etaj. Ziua ne jucam prin curte, seara ne retrăgeam în casă, în camera mea cu glasvand, unde făceam vrute și nevrute: desenam, ne jucam cu ghinde, cu castane, cu vechituri, de-a v-ați ascunselea, piticot și, după o perioadă de tatonări, la inițiativa ei, de-a doctorul, de-a mama și de-a tata. Dialogurile scornite, afecțiunile și durerile închipuite au evoluat treptat spre ciupituri, înghionteli și pipăieli țintite tot mai jos, până sub centură. Ne-am dezbrăcat, până la urmă, de tot – eu de feși, ea de fuste. Suportam perplex și cu voluptate incertă tratamentele ei tot mai sofisticate. Mă întorcea pe toate fețele, ca pe o păpușă, mă frământa și mă apuca de toate cele, mă purica pe unde nu ajunsesem niciodată, mă pupa unde nici nu visasem. Am rămas cu amintiri fragmentare, dar persistente ale miresmelor ei axilare, ale întunecimilor inghinale și ale sânilor în care-mi cufunda, ținându-mă de urechi ca pentru botez, capul.

Când am vrut să-i cutreier, la rândul meu, faldurile și ascunzișurile, s-a ferit, ceea ce mi-a stârnit o anumită bănuială. Rugămințile mele gângave, dar fierbinți, au reușit, într-un târziu, să o înduplece. S-a ridicat în picioare. M-am apropiat până i-am simțit genunchii cu burta și stuful, drept în nas. Am căutat instinctiv acolo unde m-așteptam să găsesc bogăția de pe lume. Scotoceam avid după cadou, prin tufa de cârlionți, ca în umplutura de fulgi a unui pachet poștal. Pe fundul cutiei, sub smocul de păr am găsit doar o cută bleagă – din

punctul meu de vedere, nimic. Bănuiala fusese întemeiată: Izabela nu avea ce să-mi arate.

Nu știu nici până în ziua de azi dacă a fost sau nu vorba de dragoste, dar a fost, cu siguranță, o primă, mare dezamăgire.

Antoaneta Ralian

*O fată cu numele meu care nu
eram eu*

Uneori, rareori, nostalgice puseuri de *à la recherche du temps perdu* mă îmbie să mai scotocesc prin „cutia cu vestigii”. O rudă îndepărtată a cutiei Pandorei, dar din tabăra adversă, a binelui. Conține jucărele, bilețele, carnețele, pozele, scrisorele, poze, albume, suveniruri – urme de pași pe cărările timpului pierdut. Sau mai curând, pentru mine cea de azi, dovezi că am avut într-adevăr și eu o copilărie și o adolescență ale mele, proprii, și nu așa cum îmi apar de multe ori ca fiind ale altcuiva. O preistorie, o prerealitate, un eteric, fantomatic prolog la realitatea palpabilă a anilor pe care-i cunosc și recunosc.

Printre aceste vestigii – neparfumate, neîngălbenite, neofilite, ci doar talmeș-balmeșite –, am descoperit acum câțva timp un obiect amuzant, dacă n-ar fi înduioșător și, pentru mine, melancolic.

În copilăria mea, se tipăreau anual niște calendare miniaturale, sub formă de carnețele cu coperte vesel pictate și pagini mici pentru notițe. Avusesem o colecție întreagă de astfel de calendărașe (nu le pot descrie decât cu diminutive), care Dumnezeu știe pe unde s-or fi rătăcit, undeva prin timpul volatil, corect înregistrat, dar nefixat în foițele lor. Ei bine, am mai găsit un astfel de calendar din Anul Domnului 1934.

Are deci șaptezeci și cinci de ani, doi copilași îmbrățișați sub un copac cu două păsărele pe copertă și reclama inevitabilă (ah, sublima, eterna, nemuritoare publicitate): „SOCEC & CO – SOCIETATE ANONIMĂ, EDITURĂ PAPETĂRIE LIBRĂRIE – Ateliere de LITOGRAFIE TIPOGRAFIE LEGĂTORIE CARTONAGE CONFEȚIUNI DE HÂRTIE PLICURI”. (Editori și librari din toată țara, mai știți ce însemna pe vremuri anticul, polivalentul SOCEC?)

Și, pe o foiță din minicalendar, o însemnare scrisă cu o caligrafie școlărească, ordonată, care nu are nimic comun cu scrisul meu dezordonat de acum:

Vineri 24 iulie 1934 am avut o aventură la grădină cu Sandu R.

Mi-l place.

GLOSAR

Aventură = întâlnire față-n față cu Sandu R. (nu ne cunoșteam personal), care m-a privit, m-a salutat și, posibil, dar nu și probabil, mi-a zâmbit.

Sandu R. = elev în clasa întâi de liceu (eu eram în clasa a patra primară și tocmai împlinisem zece ani). Deloc frumos, dar având ceva – azi i-aș spune charismă – care mă fascina.

Grădină = Grădina Mare din orașelul Roman (exista și o Grădină Mică). În optica mea de atunci, Grădina Mare avea amploarea și splendoarea Grădinilor Luxembourg.

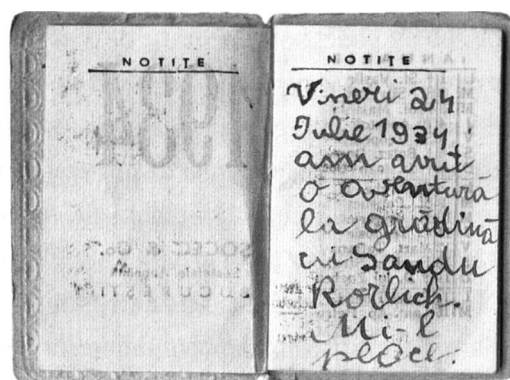
În fond, avea castani, salcâmi și platani bătrâni și înțelepți, ninși de flori albe primăvara și de un galben radios, electric, toamna; avea un pavilion în care, duminicile, cânta fanfara militară valsuri de Strauss, un deal pitic, bondoc, pe care-l escaladam cu mândrie de alpiniști, un lac cu bărci,

și treceai cu barca pe sub un podeț boltit, senzație de o straniețate pe care n-am mai încercat-o nici când am trecut cu gondola pe sub podul Rialto; și mai avea o alee de brazi, umbroasă și răcoroasă, care mi se părea încărcată de mister – îmi dădea fiori când o străbăteam. Scena multor momente emoționale, această Grădină Mare.

PARANTEZĂ: După ani și ani, când am revenit la Roman pentru o aniversare a liceului, am avut impresia că privesc totul prin partea inversă a unui binoclu: toate erau micșorate, diminuate, distanțate, intrate la apă. Grădina Mare, rahitică și ramolită, casele boierești, cândva cu alură de palate, arătau acum pipernicite, meschine, senilizate. *Sic transit...*

Dar să revin la vibranta confesiune erotică din micul calendar Socec. Când am recitit-o acum, cu ochelarii senectuții, m-au frapat două aspecte. Nu amintirea „aventurii”, care-i ca o fotografie obosită, decolorată, îndoită la colțuri, uitată într-un album de familie mușegăit. Ci nevoia mea prematură de comunicare prin scris, nevoia precoce de eternizare a clipei, de lamartiniană suspendare a timpului, de captare și fixare a emoției. Mereu am simțit nevoia comunicării scrise între mine și mine. În adolescență, am ținut un jurnal, pe care l-am întrerupt abrupt când am descoperit că mi-l citea mama pe furiș.

Și în al doilea rând, m-a amuzat topica răsucită a aceluia „Mi-l place”. N-aș mai folosi azi o asemenea întortocheată construcție dativo-acuzativă, deși o prefer de departe uzualei: „Îmi place de el.”

Și „mi l-a plăcut” ani de zile. Pe mine mă caracterizează trei însușiri: conștiinciozitatea, constanța și consecvența – con, con, con (a nu se citi pe franțuzește). În imaginația mea de jună romanțioasă, „mi-l place” s-a prefăcut treptat în „îl iubesc”. Nu am purtat niciodată o conversație cu el. Făceam parte din cercuri familiale diferite și, de altfel, liceul pe care-l urmam eu era de o severitate maladivă. Conducătorul al cărui soț se îndrăgostise și fugise cu o elevă de clasa a opta, drept care doamna părăsită ura și se răzbuna pe toate fetele tinere.

Nu aveam voie să ieșim pe stradă sau la grădină neînsoțite de părinți. Chiar și în vacanță. Împreună cu un cârd de colege, îl căram pe bietul tata în fiecare zi, la aceeași oră, la o plimbare pe Strada Mare, ca să schimbăm priviri cu băieții de liceu, ca să-l văd pe Sandu, cu firul lui de zâmbet ironic atârnat în colțul buzelor. Confruntări de emoții stradale. A sta de vorbă cu un băiat ar fi echivalat cu o infracțiune pedepsită cu exmatricularea.

Îl iubeam pe Sandu în tăcere și în suflet. Desigur că intervenea și autosugestia; îl iubeam pentru că toate colegele mele erau îndrăgostite de câte cineva (fie aceștia și Charles Boyer sau Yves Montand); îl iubeam și pentru că începusem să citesc romane de Rosamond Lehman, Somerset Maugham și Charles Morgan și ajunseseam la concluzia că iubirea e o funcție vitală,

indispensabilă, și că a nu iubi înseamnă o amputare sufletească.

Cert este că iubirea mea suavă nu era „reciprocă”. Se pare că Sandu R. nu vedea în mine decât o copiliță tâmpă, înamorată de el, ceea ce îl flata, probabil. Dar nu i-am plăcut niciodată. Și pe bună dreptate: eram o rățușcă urâțică, o blondă spălăcită (nu descoperisem încă magia fardurilor), îmbrăcată și în plină vară cu pulovere de lână („să nu răcească fetița mamei”) și de o timiditate patologică, paralizantă. Cred că, dacă mi s-ar fi adresat vreodată, n-aș fi fost în stare să leg două fraze. Desigur, răceala și inaccesibilitatea lui nu făceau decât să-mi întetească sentimentele. Micile calendare SOCEC ajunseseră pe la anii 1938-1939, și eu tot îl iubeam pe Sandu și sufeream wertherian. Cred că încercam o mică satisfacție masochistă a suferinței din amor.

O dată, o singură dată, o colegă a mea l-a întâlnit la o petrecere de familie și l-a întrebat ce să-mi transmită din partea lui. A răspuns: „O palmă și o sărutare.” E ciudat cum astfel de nimicuri, de platitudini triviale ți se înșurubează în minte și rămân acolo, fixate în raft, toată viața, în timp ce întâmplări memorabile, fraze marcante se dizolvă în uitare. Din fabuloasa lui replică mi-am hrănit sufletul luni de zile. Și am disecat-o logic, gnoseologic, epistemologic, morfologic, ontologic și talmudic. Prevala când palma, când sărutarea, în funcție de starea mea psihică și de starea meteorologică.

Și – o, crunt destin! – când eram în clasa a cincea de liceu a intervenit una dintre întâmplările acelea la care se aplică clișeul „Viața bate cartea” sau „Dac-ai citi-o într-un roman, ai spune că-i trasă de păr”. A venit în clasa noastră o colegă nouă, ai cărei părinți se mutaseră sau se refugiaseră din Bucovina la Roman. Și fata aceasta purta exact numele meu de familie (deși un nume nu foarte uzual). În catalog veneam întâi eu – Antoaneta – și

imediat după mine ea, Bronia. Unele profesoare ne confundau, deși diferențele dintre noi erau absolut inconfundabile. Eu eram eleva strălucită, premiantă, considerată inteligentă și citită, ea era o elevă mediocră, prostuță (cel puțin așa o voiam eu), superficială, dar... dar frumoasă de-ți lua ochii. Păr negru-lucios, ochi verzi, limpezi ca marea însoțită, obraji îmbujorați (prea îmbujorați pentru gustul meu). Și râdea întruna, cu o dantură eclatantă, de reclamă la pastă de dinți. Eu nu râdeam, eram clorotică, sobră și posomorâtă. Aș fi dat oricând toate premiile mele, inteligența și „cultura” mea pe o fărâmă din strălucirea ei. Și s-a întâmplat că idealizatul meu Sandu R. s-a îndrăgostit nebunește de fata cu numele meu de cum a văzut-o. O bombarda cu scrisori trimise pe furiș, sau chiar prin poștă, scrisori cu care ea se lăuda în clasă. Nu-l plăcea, „nu i-l plăcea”, dar era extrem de măgulită – mai ales că Sandu provenea dintr-o familie foarte bună. Și se lăuda în fața tuturor colegilor, iar eu trăiam un calvar care mi se părea uneori de neînțeles sau chiar grotesc. Sandu iubea o fată cu numele meu care nu eram eu. Mă simțeam frustrată, nedreptățită la culme: Bronia îmi uzurpase numele, îmi uzurpase romantica mea iubire mută, îmi uzurpase nobila mea suferință din amor, îmi uzurpase popularitatea printre colege. De ce? Vai, întrebările retorice, găunoase, aprioric fără răspuns!

Curând a venit războiul, și iubirile, iluziile, deziluziile, anii adolescenței, întrebările fără răspuns s-au spart țandări, bibelouri de porțelan cu existența efemeră.

După război, Sandu R., devenit medic, s-a căsătorit cu Bronia. S-a căsătorit oficial, în acte, cu o fată cu numele meu care nu eram eu.

Și au plecat împreună spre țări mai calde.

Dacă n-au murit, probabil că mai trăiesc și acum.

Iată un început de viață sentimentală ratat,
pornit cu stângul. Nu mi-l place.

Johnny Răducanu

Nu toate moldovencele sunt la fel

Dezamăgirea mea în dragoste mi-a adus mult balamuc. *Trouble*, vorba americanilor. Din cauză că eu sunt artist și, pe lângă asta, și mare iubăreț. În momentul în care mi-a plăcut o femeie, n-a mai existat nimic pentru mine, nici măcar muzica, deși muzica este mai importantă decât toate femeile la un loc. Dar nu prea știam chestia asta pe-atunci. Eram naiv ca toți naivii, cum sunt tinerii din ultima clasă de liceu, cărora le ies coșuri, le scade capacitatea de studiu, glandele conducând personajul. Și, când glandele dictează, nu mai e decât un pas până la dezastru. Totul se schimbă în mintea ta, femeia devine universul. Și culmea este că, în tâmpenia glandelor și-n tâmpenia vârstei, se pare că nici universul n-ajunge. Și-atunci umbli ca să completezi universul. E o nebunie! Cu cât iubești mai mult, cu atât decepția e mai mare. Cel mai bine e să-i lași pe tineri să treacă prin astfel de experiențe foarte intens și rapid, că, dacă stau toată ziua așa, ochi în ochi, și se scobesc în nas o lună de zile, se autolecuiesc. Se termină de la natură, așa cum a început. Glandele se potolesc.

Dar ce te faci când dai peste cineva pe care nu-l cunoști cu adevărat, devii iubăreț, iar afecțiunea nu e reciprocă? Persoana în cauză nu are probleme cu glandele și atunci ia totul de-a gata. Tu îi faci o serenadă la balcon, iar vanitatea ei e mare. Zice că doar ea are parte de așa adorație și măsoară totul după calitatea artei tale, nebăgând de seamă că ești doar un sclav. Or, măsurarea unui cuplu în iubire se face abia după douăzeci, după treizeci de ani.

Ei bine, un astfel de sclav am fost și eu. Femeia de care m-am îndrăgostit prima dată era moldoveancă (eu am parte numai de moldovence, și nu regret, că nu toate sunt la fel). Mergeam pe Lăpușneanu, locul de promenadă din Iași, unde se plimbau studenții, elevii din ultima clasă de liceu,

de la internat – lume bună, elită... Era în '49. Eu eram un mic pianist, lumea începea să mă cunoască. Și ea era lângă mine. Știa cam tot orașul, afară de un domn actor la Național, care s-a prezentat ocazional – cred că îl chema Pușcașu –, s-a bucurat că s-a întâlnit cu mine, ca să-mi spună ceva: „Auzi, Johnică, fii atent! La fata asta, pe care tu o iubești, mai venea un student cam în fiecare săptămână și dormeau la mine o noapte întreagă.” Iar eu credeam că e sută la sută virgină... Consideram că n-am voie să mă ating de ea, căci mama îmi spusese: dacă o atingi, o ieși de nevastă. Ca-n Sicilia. Mi-era o frică groaznică. Sinistră. Și, neatingând-o, uite ce s-a întâmplat... Asta a fost cea mai mare lovitură. Am suferit câțiva ani cumplit.

Pe urmă, am zis că or fi toate la fel – eram ca melcul, care, atunci când îl lovești puțin, se bagă în găoace –, multe fete au trecut pe lângă mine, care – mai târziu mi-am dat seama – chiar mă meritau. Am făcut poze împreună, pe la baluri, la petreceri. Dar eu aveam una în gând: să nu mai am de-a face cu femeile niciodată, și gata!

Și n-am mai avut, o vreme... Până când am dat peste alta, și aia a fost și mai tare decât prima. Am spus în familie că vreau să mă-nsor cu ea, am trimis-o acasă la Câmpulung Moldovenesc, unde erau părinții mei. A stat acolo vara, eu având turnee prin țară, căci trebuia să fac rost de bani, urmând să mă-nsor cu ea. Părinții mei au fost delicați, nu se băgau în chestia asta, dar, când m-am dus acasă, mama m-a luat deoparte – rareori vorbeam cu ea – și mi-a spus: „Uite-așa, așa și-așa!” A fost o decepție teribilă: ființa aia pe care o dusesem acasă se-ncurcase cu alții pe-acolo, prin oraș. Își făcuse din aceste aventuri un fel de serviciu, compromițându-mi familia, că îi știa toată lumea în oraș și îi stima. Și-atunci m-am revoltat în sinea mea: „Dom'le, ești cine ești – aici pe pământ ăștia spun că te numești Dumnezeu –, dar

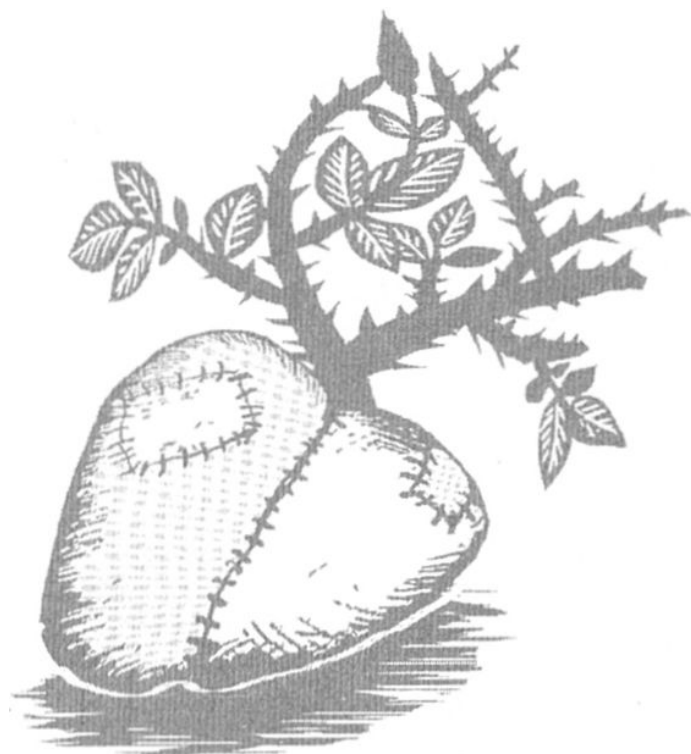
pesemne ești ocupat cu ceva, joci golf pe undeva, fotbal, tenis de masă... Nu ești atent la ce fac eu, la ce pătesc eu, că sunt furat?”

Apoi iar a venit o perioadă de abținere. Am avut timp de studiu, m-am concentrat foarte tare, am avut o revelație. Dar s-a întâmplat și a treia oară. Aveam vreo 26 de ani. M-am încurcat iar cu cineva care era la fel, un dezastru... Numai că asta era și cleptomană. Îmi furase bani de la CEC, căci îi dădusem drept de retragere. Fraier pentru a treia oară! Am avut iar discuții cu sufletul. Am zis să nu mai dau vina pe Dumnezeu, că o fi ocupat. Și l-am găsit pe Sfântul Gheorghe.

Pot să spun de-acum, la vârsta mea, cu ceva experiență la mijloc, că am văzut relațiile dintre bărbat și femeie cam pe toată planeta; că, în general, relația dintre iubit și iubită este foarte periculoasă, și de o parte, și de cealaltă. Întotdeauna iese unul mai păcălit decât celălalt. Așa că le spun tuturor că glandele nu trebuie să grăbească nici un fel de decizie, că pe primul plan trebuie să rămână cariera, studiile. Dacă lași în pace femeia, asta nu înseamnă că îi dai cu piciorul. Doar s-o lași în pace și să nu-i arăți mare amor sau mare atenție. Chiar s-o ignori, și ai câștigat. Mai bine așa.

Totuși, există și întâmplări fericite. Însă întâmplările fericite dintr-un cuplu sunt pasagere. Ele au avut consistență poate doar în generația bunicilor mei, oameni simpli, mai puțin spălați la minte, care au fost nevoiți să se însoare: puneau la căruță doi cai și căruța îi ducea până la capăt, fără prea multă școală, fără sofisticări. Legătura dintre ei era atât de profundă încât, dacă unul deceda, după o lună murea și celălalt. Acestea erau cupluri adevărate, nu cupluri emancipate, în care femeile își bagă nasul în treburile ce nu-s femeiești, iar bărbații își bagă nasul în treburile ce nu-s ale lor. Există totdeauna între bărbat și femeie o graniță pe care niciodată nu trebuie să o ataci, nici

dacă e deschisă. Fiecare om are un spațiu intim al lui. Poți să fii înamorat lulea, dar trebuie mereu să-ți păstrezi un colțișor al tău, care e numai și numai al tău. De ce? Ca să salvezi cuplul.

Ionuț Sociu

*unirea urziceni învingea glasgow
rangers*

În dimineața aia de august s-a schimbat tot îi auzeam vocea prin somn ușor stridentă un râs bărbătesc zgomotos care rupea definitiv liniștea tuturor dimineților de vară dimineți senine în care mă trezea sfârâitul ochiurilor mama robotind în bucătărie dan citind într-un cot abia ne pusesem cablu în fiecare dimineață butonam telecomanda încă nespălat pe ochi dar de data asta m-a trezit el am deschis ușa de la dormitor fără să fac zgomot și vocea lui m-a izbit de parcă am deschis ușa unui tren în mers i-am văzut șapca de ofițer m-am vârat sub cearșaf încercând să adorm la loc acum o auzeam și pe mama râzând un ofițer de armată un bărbat în uniformă la așa ceva visase ea toată viața am închis ochii soarele îmi bătea în față și încercam să-mi imaginez cum arată încercam să umplu acea șapcă care stătea țeapănă pe măsuta de sticlă din hol ce cap ar intra aici

mai târziu i-am povestit toate astea unui prieten care apela la freud ca la pagini aurii și el mi-a zis afectat acesta e momentul în care ai pierdut-o pe mama ta gândește-te la tatăl tău a murit când tu aveai șase ani mama ta e prima femeie din viața ta nu era nimeni care să stea între tine și ea până în dimineața aia de august când a apărut el eu râdeam dar el vorbea serios și discuția noastră s-a prelungit și el bătea câmpii și vorbea despre efectul domino despre un lung șir de despărțiri iar eu am râs de el așa cum râzi de cei care vorbesc despre masoni și despre teoria conspirației dar m-a luat cu frig și apoi i-am povestit cum m-o bătea pe mama și el a zis da avem de-a face cu o situație pe deplin dickensiană

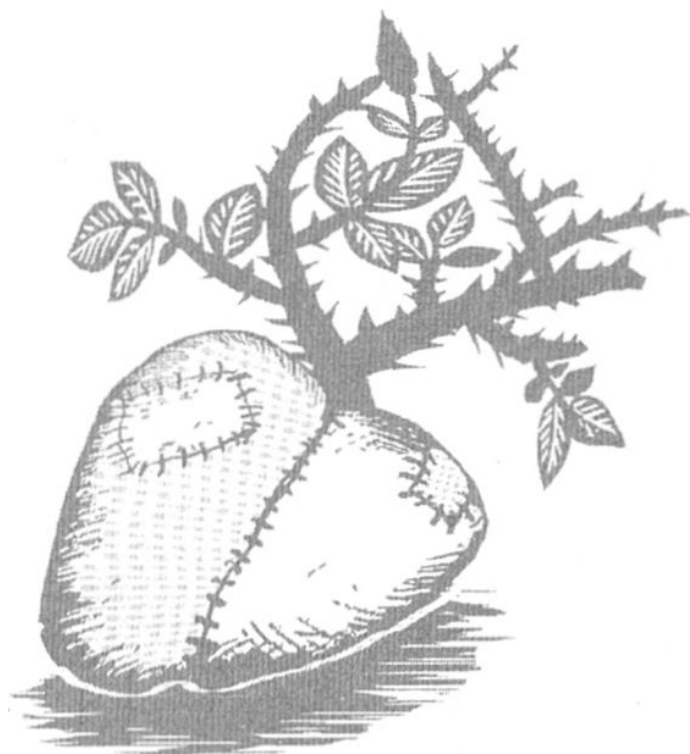
mă întorceam prin ploaie spre apartamentul meu închiriat de lângă cișmigiu când mi s-a pus un nod în gât știam că sunt ultimele noastre zile împreună și mi-am adus aminte de bunicul meu în '46 plecase în armată marusia iubita lui rămăsese

acasă și i-a scris scrisori timp de un an iar apoi într-o zi geroasă bunicul a primit o scrisoare în care marusia îi spunea că familia ei nu mai are răbdare și că vor s-o mărite cu altul bunicul i-a scris în aceeași zi și i-a spus să se mărite în timp ce scria lacrimile îi curgeau pe obraji și câteva ore mai târziu bunicul patrula aproape adormit pe peronul înghețat al unei gări din preajma bucureștiului când cineva l-a prins de braț și l-a tras din fața unei locomotive care venea spre el am scăpat cu viață gândește-te ionuț dacă m-ar fi călcat trenul tot satul ar fi zis ca m-am aruncat în fața locomotivei din cauza marusiei chiar așa de prost nu eram

de ce se despart oamenii cum pot exista mai multe femei în viața unui bărbat oare asta nu înseamnă să mori și să învii cum poate fi femeia iubită înlocuită de altcineva asta scriam la un moment dat în jurnalul meu înțesat de mărturisiri patetice i-am spus și lui dan și el mi-a zis că are legătură tot cu imaginea unică a mamei dar poate astea nu sunt decât baliverne eu nu voiam decât să o văd pe mama fericită lângă cineva atunci când mama se despărțea de m eram bucuros că pleacă și că rămân doar eu cu ea și că nimeni n-avea s-o mai lovească dar fugeam spre fereastră și mi se făcea milă privindu-l cum iese din bloc târâind o geantă mare de rafie citeam dostoevski în liceu și știam că nu există oameni răi și oameni buni și el pleca undeva departe acum nu mai avea nici șapcă de ofițer într-un sat de pe malul prutului și mi se făcea milă pentru că acolo nu avea cablu tv și asta mi se părea cel mai trist lucru din lume

tot decorul pentru despărțire era pregătit ploaia șiroia pe ferestre era ora douăsprezece dar afară era aproape întuneric eu pe salteaua mea ea pe salteaua ei ascultam leonard cohen și ne țineam de mâini și plângeam amândoi regizasem toată

scena în mod admirabil seara am mers la restaurantul chinezesc cât stăteam la cămin mergeam tot timpul aici am mâncat pui la plită încinsă și orez cu legume și ou și ne-am ținut de mâini și am plâns simțeam că mă sufoc ne-am întors spre casă fără să ne mai ținem de mâini și eu pe salteaua mea ea pe salteaua ei a adormit repede fosăind ușor și pe mine m-a bușit iar plânsul o priveam cum doarme așa fi vrut să o sărut așa cum făceam seară de seară în toți acești ani dar n-am mai făcut-o m-am uitat la meci unirea urziceni învingea glasgow rangers cu patru la unu iar comentatorul spunea că în noaptea asta românii trebuie să fie fericiți și eu nu știam ce să cred despre asta

Cecilia Ștefănescu

Sfântul Thomas

La începutul anilor '80, cea mai bună prietenă a mea se numea Miki. Din balconul apartamentului nostru, dacă mă ridicam pe vârfuri, puteam să mă uit fix în curtea familiei Ciotoescu, unde două fete costelive zburdau nestingherite, sărind coarda și jucând șotronul până la epuizare. Mezina era doar cu un an mai mare decât mine și pe ea o ochisem, curtând-o de la balcon, să-mi devină „cea mai bună prietenă”. La început a fost greu. Le-am spionat din spatele perdelelor de nailon cu modele florale și am aburit geamul după-amiezi întregi de vară. Apoi, după ce le-am inventariat slăbiciunile și punctele tari, mi-am luat inima-n dinți și, gătită și sulimenită cu fardurile mamei, mi-am făcut de lucru pe afară, pentru a-mi anunța prezența. De multe ori, când udam florile cocoțată pe un scaun, le simțeam privirile ațintite spre mine, mirate, trezite din jocurile lor vrăjite. Altă dată, stăteau tolănite pe șezlonguri și nu catadicseau să ridice nici măcar o geană înspre blocul gri care le făcea umbră. Așa au trecut o vară, o toamnă, o iarnă și înc-o primăvară, până când într-o zi oarecare, ce nu se deosebea cu nimic de restul zilelor trecute, Miki, mezina, m-a întrebat abrupt, în timp ce-mi urmam ritualul de traversare a balconului dinspre bucătărie spre camera de zi, dacă nu vreau să ieșim împreună cu „biclele”. Habar n-aveam să merg cu bicicleta, de fapt, nici bicicletă nu aveam, dar eu i-am răspuns pe loc „da”. Într-o lună, călăream deja Pegasul meu cel nou și roșu, șerpuind pe potecile din Parcul Libertății, actual Carol. Iar într-un an o puteam suna pe Miki la orice oră din zi și din noapte, îi spuneam toate secretele, iar ea mi le servea pe ale ei la schimb, și ne numeam prietene la cataramă. Dar nu Miki, așa cum s-ar putea ușor crede, a fost prima mea iubire. Povestea ei abia acum începe.

Mama lui Miki era dirigintă la Poștă. Cuvântul „dirigintă” mă făcea să îngheț în poziție de drepti, imaginând-o pe blajina mea vecină cum le tăia pletele elevilor neastâmpărați și îi spânzura de cravata roșie în cuierul din fundul clasei. Târziu m-am lămurit eu, după câțiva ani și multe vizite în casa familiei Ciotoescu, în care am depănat benzi de magnetofon agățate în ghidaje și am stat suspendate la capătul telefonului, ascultând cum cei pe care-i sunam la întâmplare se agitau ca niște râme lucioase agățate-n acul undițelor, că doamna dirigintă nu era regină peste elevi, ci peste toptanele de scrisori, colete, timbre, plicuri, ziare și, cel mai important, peste revistele străine de muzică și modă care se odihneau, vraf, pe biroul ei din lemn scorjit. Mai mult decât cancanurile din *Paris Match* despre mărirea și decăderea prințeselor de Monaco sau dubla viață a lui Lady Di, mai mult decât hainele în culori reflectorizante din *Neckermann* și *Burda*, din care decupam tipare și croiam rochii pentru toate colegele din cartier, revista pe care o iubeam cel mai mult era *Bravo*. Miki mi le dădea cu împrumut, peste gard, iar eu i le înapoiam după câteva zile. Aveam voie să-mi aleg un poster pe lună, din *Bravo*, și tot așa, rupând filă lucioasă după filă lucioasă, am dat cu ochii de cea mai frumoasă arătare pe care o văzusem vreodată. Jumătate bărbat, jumătate femeie, o făptură cu un ten de porțelan cafeniu, cu părul ondulat și mătăsos acoperindu-i umerii îmbrăcați într-o tunică de catifea cu epoleți, cu buzele uleioase lucind în lumina reflectoarelor, cu pomeții sidefați, învăluit tot în mister și promisiune. „You’re my heart, you’re my soul / I’ll keep it shining everywhere I go...” A fost ca un fulger scurt care a lovit drept în stomac. Celălalt, blondul, pălea pe lângă frumusețea răpitoare a alesului meu. Am desprins cu grijă din cele două capse foaia A3 cu poza formației Modern Talking și am lipit-o cu scotch pe peretele afumat, la capul

patului, alături de alte postere cu CC Catch, Europe, Genesis, Dire Straits etc. L-am visat noapte de noapte, și nici nu era greu câtă vreme, înainte de culcare, vedeam cu ochii minții lumea decadentă și putregăită din subteranele apusului, scăldată în orgi de lumini și de sunete, îmbrăcată în haine zdrențuite și ținte, cu jambiere și bentițe pe frunte, cu ochi de pisici și gheare ascuțite. Și, în mijlocul acestui haos, în mijlocul fetelor asudate și asurzitoare care urlau din toți rărunchii „Tho-mas, Tho-mas”, Thomas însuși își croia cărarea, mă smulgea din vacarm, mă lua de mână și porneam împreună spre frumoasa și însorita Americă.

Aveam 12 ani, și iubirea abia adia pe la creștetul meu, unde un înger întunecat și frumos veghea, îngerul Thomas... „I’m living in my, living in my dreams...”

It's a final countdown

Într-o noapte, în timp ce dormeam, posterul cu Modern Talking s-a dezlipit, a căzut de pe perete și s-a prelins, cu un foșnet tăcut, pe după pat. L-am auzit ca prin vis. Mama, în schimb, a considerat căderea afișului drept un semn și a hotărât că toate celelalte trebuie să dispară, fapt care s-a și petrecut. Am suferit puțin, am plâns, nu foarte mult, și, cu inima ușurată, l-am uitat pe Thomas. Din momentul acela, am fost dezvrăjită. Distanța dintre noi fusese prea mare și am învățat că dragostea e ceva mult mai concret decât o față frumoasă imprimată cu cerneală colorată pe o bucată de hârtie. Pe locul unde rămăseseră urmele de scotch, am desenat cu carioca figuri geometrice în plan și spațiu.

După ce m-am eliberat de povara unei iubiri imposibile, am fost gata să-mi diversific și prietenii. Cum Miki era cu un an mai mare și în curând se pregătea să plece la liceu, iar eu aveam nevoie de o colegă de bancă, norocul mi-a surâs.

Dar ce spun eu noroc? Dacă așa se cheamă să te trezești cu cea mai frumoasă fată din școală alături de tine, cu cea mai iubită, cea mai invidiată, dorită, dar și temută. Lora. Avea ochii verzi și părul șaten, coapse înguste și sânii abia întrezăriți, se îmbrăca mereu altfel, iar pentru noi era un mister de unde scotea astfel de haine, parcă toate comandate din reviste. Lora era, aș spune acum, prostuță, avea, în schimb, o memorie bună, o tehnică impecabilă de copiat și multă naturalețe. Eu, pe de altă parte, scriam comentarii la română cu multă ușurință, ceea ce pentru Lora a reprezentat, la momentul respectiv, un punct de atracție. M-a copleșit cu prietenia și cu atențiile, mă lăuda pentru tot ce făceam – și pentru ce nu făceam –, îmi admira puloverele croșetate în culori pestrițe, talentul și inteligența. Admirația colegei mele de bancă, de care devenisem nedespărțită într-atât încât nici pe Miki, vecina mea, nu prea mai aveam timp s-o văd, a ținut un an. E greu să descriu ce a însemnat anul acela pentru mine. Mă agățasem de coada curcubeului și mă lăsam dusă unde mă purta. O bucurie nesperată care s-a instalat, ca o pernă de aer, împrejurul meu, săltându-mă. Devenisem, prin contagiune, alături de frumoasa școlii, și eu o frumoasă, sufeream de o frumusețe probabil mai ciudată și mai de neînțeles, dar unanim acceptată și proslăvită. Devenisem, așadar, o nesuferită, iar Lora mă consuma înțelept, ca pe o delicatesă, înainte să arunce resturile la coșul de gunoi al clasei. La orele de sport, la cor, la dansuri, în pauze, eram înconjurată de un cârd de fete care și-ar fi dorit, toate, să fie în locul meu.

M-a invitat o singură dată la ea acasă, într-un apartament micuț de două camere din blocul-turn de la Operetă, în care locuia cu părinții și cu sora ei mai mare. În sufrageria care servea și drept dormitor, erau două corpuri de bibliotecă pe rafturile cărora, în locul cărților cu file lipite, care decorau jumătate din bibliotecile din țară, erau

puse pulovere din mohair, fuste de blugi și blugi prespălați, cămăși colorate, tricouri din bumbac fin și alte cârpe minunate. Fetele le împăturiseră grijuliu, le presăraseră cu lavandă și le împănaseră cu săpunuri puternic parfumate. Lora mi-a făcut turul casei și apoi m-a introdus în baie, unde pe raftul de faianță de sub oglindă erau puse de-a valma sticlute de Magnolia, Jubileu, parfum de trandafir, spray-uri, sulimanuri și brizbizuri. Creioanele dermatograf erau ținute în piesa de rezistență, o doză de Coca-Cola decupată la gură și cu marginile atent îndoite înăuntru. Cerceii erau păstrați într-o cutie de tablă aurie unde inițial fuseseră dropsurile Cavendish & Harvey, cu gust de cireșe amăruie. Era un paradis de ambalaje străine, reciclate și înnobilate. Lora a mai scos din dulapul mamei câteva tuburi de fixativ, sclipici pentru păr, clipsuri de lemn în formă de stea, romburi, bumbi și dreptunghiuri, șiraguri de mărgelile făcute din paste făinoase și brățări de plastic.

Ziua petrecută împreună a părut să ne unească și mai mult. Lora, pe lângă faptul că îmi lăuda ținutele pe care le strecuram pe sub sau peste sarafan și propunea câteodată să ne mai schimbăm hainele, îmi adora comentariile pe care le scriam pentru amândouă pentru temele la română și mă suna de fiecare dată după ce ajungeam acasă de la ore, ca să mă întrebe ce mai fac, mai susține sus și tare, pentru cine avea chef s-o asculte, că, după școala generală, o să mergem împreună la același liceu și, poate, chiar la aceeași facultate. Îi sorbeam fiecare cuvânt și o credeam. Nici dragostea nu era departe. Ne plăceau doi băieți, prieteni la rândul lor, amănunt pe care colega mea de bancă mi-l prezentase ca pe un avantaj absolut. Atunci când ne vom mărita cu ei – pentru că sigur ne vor cere în căsătorie, după o curte lungă și asiduă –, ne vom muta împreună toți patru, vom locui în același bloc, pe același palier, ușă-n ușă.

Ne aranjaserăm deja întregul viitor, și nimic nu părea să stea în calea fericirii, până în ziua în care diriginta a intrat ținând de mână o slăbătură de fată, cu mâinile și picioarele ca niște așchii, cu un păr brunet și ondulat prins într-o coadă împletită spic și cu un breton caraghios, noua noastră colegă. Nicoleta, așa o chema. Nu mi-a plăcut de prima dată numele ei și am simțit pe loc că aburul acela de prospețime și noutate pe care-l aducea cu ea și-l răspândise în toată clasa, care o forfeca din priviri, o să îmbete multă lume.

Nu a trecut bine o lună, și Lora se mutase deja cu Nico în bancă, chicoteau pe înfundate în timpul orelor, făceau gălăgie și fuseseră de câteva ori mustrate și chiar urecheate. Eu împleteam pe dinăuntru bucuria pedepselor pe care le primeau cele două trădătoare cu chinul de a fi fost părăsită cu atâta nonșalanță, fără nici cea mai mică explicație. Locul din dreapta mea rămăsese gol și, deși mi se făcuseră câteva oferte de a primi pe cineva lângă mine, unele venite chiar de la cei doi amorezi, am refuzat cu încăpățănare. Nu mai țin minte cât a trecut, în amintire pare să se fi scurs ani întregi, dar, în realitate, nu putea să fi fost mai mult de o lună până când m-am decis să trec la fapte. Mi-am scotocit prin minte cu ce aș fi putut s-o câștig pe Lora înapoi. Nimic nu părea convingător: comentariile i le făcea acum slăbănoaga, iar la haine și brizbizuri nu o puteam concura. Am scotocit prin dulapul cu rechizite, am răsturnat sertarele cu echere, stilouri chinezești cu capete de urs panda, gume de șters cu miros de căpșuni, creioane cu mină 0.5 și 0.7, pixuri multi-mină, compasuri, m-am uitat cu disperare pe rafturile bibliotecii și am pus degetul arătător, inventariind toate obiectele mici pe care le colecționasem până atunci și care stăteau în fața cărților îndesate unele-ntr-altele. În cele din urmă, mi-a sărit în ochi: un omuleț albastru cu tichie roșie și barbă albă. Un Ștrumf. Fusesse capacul

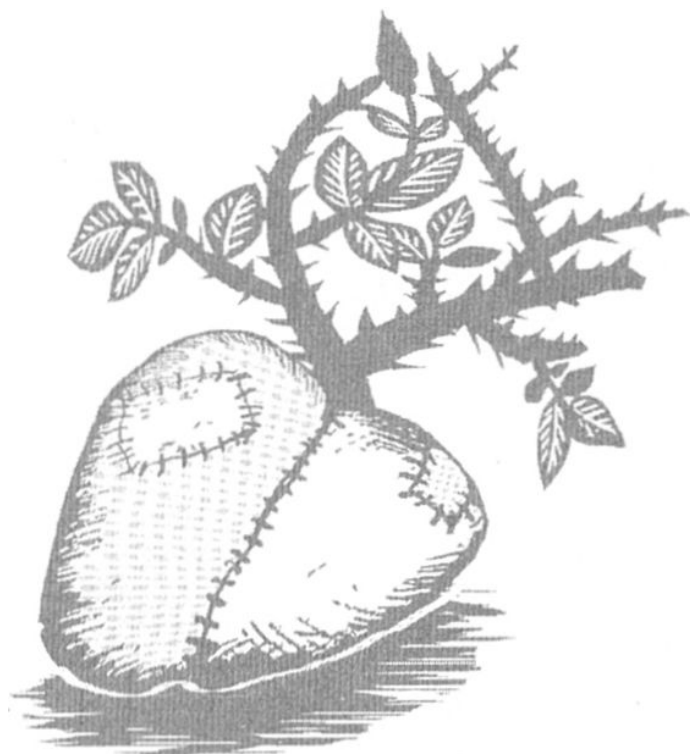
unui pix venit tocmai din Franța. Valora aur, sânge și sudoare, dar nimic nu era prea mult când venea vorba de fosta mea colegă de bancă. A doua zi, m-am dus la școală și, într-o recreație, l-am scos și l-am pus, ostentativ, pe pupitru. S-a format o coadă lungă de admiratori și admiratoare. Toți roiau în jurul capacului din plastic solid, lucios, care avea miros de Toblerone, Coca-Cola, cafea și portocale. „De unde-l ai?”, „Ce vrei să-ți dau pe el?”, „Mai ai vreunul?”, „Da’ nu mai poți să faci rost?”. Și, la fiecare rugămintă, clătinam din cap, ridicând din umeri. Era al meu și numai al meu, nu voiam nimic în schimb, fusese făcut special pentru mine, era unicat. Zumzetul admirativ s-a dus din om în om, până pe culoar unde Lora cu Nico și cu alte trădătoare stăteau și se hlizeau din te miri ce. Nu a durat mult până i-am văzut umbra proiectată pe banca mea. I-a dat târcoale și mi-a cerut voie să-l ia în mână. Când l-a ridicat, l-a ținut cu grijă, de parcă să nu se spargă. Ochii i se învârteau în cap de plăcere și, după câteva clipe de gândire, m-a întrebat direct: „Nu mi-l dai mie? Și-ți dau altceva pe el. Vrei?” Până atunci, totul păruse simplu: Lora, dorința, Ștrumful, întoarcerea, împăcarea. Acum însă, în fața deciziei de a mă despărți definitiv de pitic, mi s-a arătat și cealaltă parte, partea cea neagră a umilinței, cu care nu mă resemnam ușor. M-am întrebat, în secunde dinainte de a-i da răspunsul, dacă e într-adevăr un troc echitabil, cât valora prietenia în ochii ei verzuiei, cât va dura până să-mi dea papucii la vederea unei alte nou-venite, ce însemna Ștrumful acela pentru mine și, deși, răspunsurile m-au întristat, i-am spus cu o voce moartă: „Ți-l dau dacă te muți înapoi cu mine-n bancă.” Nu era proastă. Cunoștea toate culoarele de intrare și de ieșire ale unei astfel de situații. A consimțit pe loc, bucuroasă, și mi-a sărit de gât, șoptindu-mi că și ea ar fi urmat să-mi propună, oricum, asta, pentru că Nicoleta o plictisea, ba chiar o enerva la culme și-i

părea rău că ne răcisem relația. Mințea cu nerușinare, dar nu mai conta. Într-un an, urma să mă duc la liceu și s-o uit pe Lora în banca noastră, zâmbind îmbătată de putere spre Ștrumful samavolnic smuls din brațele-mi. Era numărătoarea inversă, cum ar fi zis pletoșii de la Europe.

Rhett Butler, Jon Forsyte, Angel Clare, Léon Dupuis, Julien Sorel, Heathcliff, Edward Rochester și toți cei care i-au netezit calea

În ultimul an de generală, am citit tot ce mi-a căzut în mână. Am scos cărțile care încăpeau pe două-trei rafturi, Biblioteca pentru toți, ELU și Romanul de dragoste, și le-am așezat la grămadă pe biroul din camera mea. Le luam la citit cum le venea rândul. Din momentul în care ajungeam acasă, mă schimbam în ceva comod și mă cufundam în fotoliu cu cartea-n mână. Pe de o parte, părinții mei se bucurau văzându-mă cum citeam toată ziua. Pe de altă parte, îmi suspendasem orice altă activitate. Mesele, ieșirile, vizitele la rude căzuseră una câte una de pe lista mea de priorități. Mama îmi aducea farfurii cu bunătăți în așa fel preparate încât să le pot mânca fără să las cartea din brațe. Nu aveam păreri despre ce citeam, cărțile îmi creaseră același tip de dependență pe care îl au gospodinele privind *soap-uri*. Se amestecaseră erotismul cu naivitățile, visurile și așteptările unei fete de 13 ani. Când închideam copertele, continuam să vorbesc cu un personaj proteic, care de la o zi la alta își remodela simțitor înfățișarea: era viril și nonconformist ca Rhett, deși uneori altruist și fragil ca Ashley, tânăr ca Jon, dar mai degrabă nobil decât burghez, mai degrabă deștept ca Léon, dar mai puțin crud, nu atât de dogmatic precum Angel, dar la fel de pur, mai moderat în ambiții ca Julien, leit Heathcliff, mai frumos decât Rochester, aspirând, în schimb,

spre același final fericit, dar mai puțin dramatic. Creșteam cu fiecare carte pe care o citeam. Creșteam la propriu. Când m-am decis să iau o pauză din citit și am ieșit în lume, tata mi-a spus, văzându-mă la lumina zilei, că par mai înaltă. Câștigasem doi centimetri în înălțime și o paloare bolnăvicioasă. În plus, mă apropiasem destul de mult. Mai aveam câteva luni și, în toamna lui '89, intram la liceu și dădeam nas în nas cu un băiat blond, ciolănos și mai degrabă antipatic la prima vedere, pe care l-am iubit cu încăpățănare patru ani de zile. Era opusul a tot ce întâlnisem eu până atunci: pentru că nici brunet ori pletos ca Sfântul Thomas nu era, nici Ștrumf, nu avea nici ochii verzi și nu era nici unul dintre personajele literare de mai sus. Însă perioada era perfectă pentru o dragoste necugetată, plină de extaze și dezamăgiri, care să dureze.

Iulian Tănase

Nu, mulțumesc

Să iei bătaie de față cu iubita ta nu e cel mai de dorit lucru. Dacă aş fi fost bărbat, dar n-am fost, aş fi putut riposta. N-am făcut-o. Ea se uita la mine în timp ce eu primeam acea corecție nefericită, și privirile ei mă dureau, de fapt, cel mai mult. De ce, oare, n-am fost bărbat? Poate pentru că eram în clasa întâi și nu se cădea, probabil, să-i ard vreo două doamnei învățătoare, care, pe deasupra, îmi era și mătușă. De Mihaela fusesem îndrăgostit câțiva ani, de la grădiniță până în ultimii ani ai claselor primare. Atunci când am luat bătaie de la doamna învățătoare, tocmai ieșiserăm în recreație, eram fericit că pot să fiu, din nou, în preajma Mihaelei, am pupat-o pe gură și apoi m-am dat de câteva ori peste cap în iarba din curtea școlii, doamna învățătoare m-a văzut și m-a articulat. Sigur, povestea asta nu are nici o legătură cu dezamăgirea, deși mi-ar fi plăcut, chiar dacă eram în clasa întâi, ca doamna învățătoare să mă trateze cu ceva mai mult respect: eram îndrăgostit, ce naiba, măcar pentru atâta lucru.

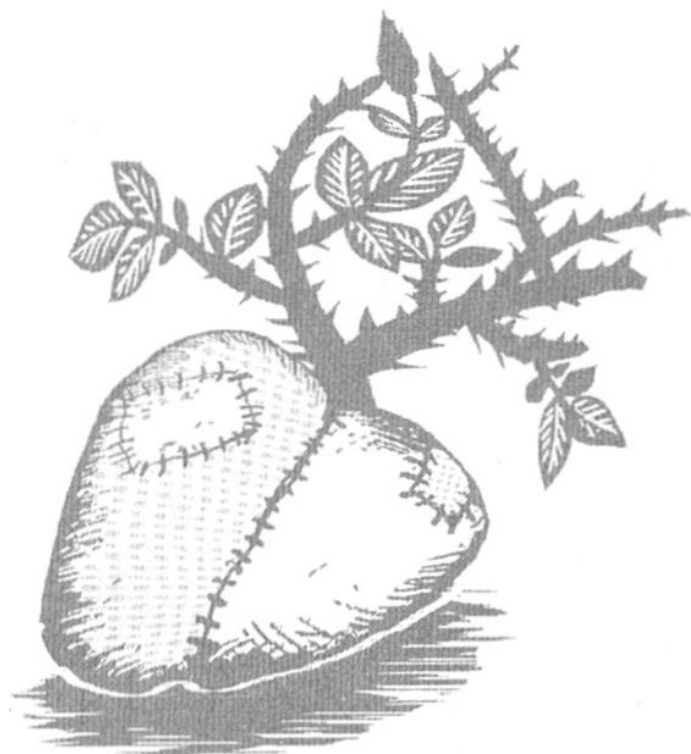
În clasa a cincea, când umbra Mihaelei se desprinsese deja de umbra aceea a mea mirosind a iarbă de la atâtea tumbe, m-am îndrăgostit la nebunie de Lidia. Am iubit-o din prima clipă. Aș fi fost în stare să iau numai note de 9,50 și 10 doar pentru a o face să mă iubească și ea pe mine. Am știut că mă iubește în ziua când mi-a dăruit o fotografie: era o fotografie cât o unghie de la degetul mare, din care Lidia îmi surâdea, cu capul întors ușor într-o parte, îmbrăcată în uniformă școlară. Îmi plăceau buzele ei cărnoase, deși, chiar și după ce am devenit – vorba vine – iubiți, foarte rar am avut de-a face cu ele. Cu fotografia asta a Lidiei am trăit nu o dezamăgire, ci o adevărată dramă. Când mi-a dăruit fotografia, am simțit că această întâmplare este cel mai important lucru pe care îl trăisem eu vreodată. Fotografia era, într-un

fel, cuțitul plin de sânge de care ucigașul trebuie să scape cât mai repede după ce a comis crima. Eu nu voiam neapărat să scap de fotografia aceea, dar ceva trebuia să fac cu ea, să o pun bine, să o ascund într-un loc unde n-ar fi putut să o găsească nimeni. Copil fiind, nu aveam un spațiu privat, numai al meu, de aceea trebuia să fiu precaut. Mi-am ales o cameră mai puțin frecventată a casei, am pus fotografia sub covor, în dreptul unei comode cu o oglindă mai înaltă decât mine și am lăsat-o pe Lidia să se descurce singură, să suradă liniștită între dușumea și covor. În vacanța de vară uitasem, probabil, de fotografia secretă. Cerul a căzut peste mine într-o frumoasă zi de vară când s-a întâmplat că mama, apucându-se să facă curățenie în toată casa, a găsit fotografia sub covor. A venit la mine și, cu o față amuzată, m-a întrebat ce e cu fotografia aceea, deși ea își dăduse seama imediat despre ce era vorba. M-am simțit mizerabil, îmi amintesc că am rupt-o la fugă, am fugit și am tot fugit, numai să fiu cât mai departe de fotografia Lidiei și mai ales de ironiile mamei și-ale surorii mele. Aș fi fugit ani în șir, ca un machiguenga înspăimântat de întuneric aș fi alergat, aș fi mâncat pământul, stelele, soarele și alte planete comestibile, doar să nu mai fiu nevoit să îndur rușinea de a fi iubit o fată cu buze cărnoase, care, ca semn al iubirii ei *reciproce*, îmi dăruise o fotografie mică și prăpădită, o fotografie pe care, în loc să o ung cu unt și puțin gem și să o mănânc, și buzele acelea fotogenice să-mi intre în sânge, o ascunsesem, jalnic și neinspirat, sub un covor.

Pe Diana am iubit-o din clasa a șasea până în clasa a opta, eram colegi de școală în Bacău, ea era la A, eu eram la D, A era cea mai bună clasă, D era cea mai proastă, mă gândesc că ne-am fi completat foarte bine, însă, în tot acest răstimp, vreme de trei ani, tot ce am îndrăznit eu să-i spun Dianei a fost s-o întreb cât e ceasul. Se întâmpla într-o dimineată, în drum spre școală. Nu-mi mai

amintesc cât era ceasul pe vremea aia, dar știu cu precizie că Diana nu mi-a dat niciodată ora exactă. O iubeam foarte mult, mă împrietenisem cu câțiva colegi de-ai ei de clasă, mă împrietenisem cu fratele ei, aș fi fost în stare să ies cu mama ei la cofetărie, i-aș fi dăruit tatălui ei un câine sau un porumbel, m-aș fi dus la Techirghiol, la tratament, cu bunica ei reumatică, numai în speranța că Diana își va ridica privirea și asupra mea. N-a fost cazul. A fost, în schimb, o mare surpriză pentru amândoi să ne pomenim, la liceu, în aceeași clasă. Am fost colegi patru ani. Odată, într-o excursie la munte, am luat-o pe Diana deoparte și i-am povestit totul. Ne-am sărutat frumos pe gură, ca niște liceeni cuminți, și asta a fost tot.

Au trecut vreo treizeci de ani de când aș fi avut șansa de a-mi trece în cont prima dezamăgire din dragoste. Am ratat-o. Am ratat și următoarele ocazii care, de altfel, niciodată nu întârziiau să apară. Dragostea nu mi-a provocat dezamăgiri, dimpotrivă. De la Mihaela am rămas cu amintirea unor săruturi infantile care mă făceau să mă tăvălesc prin iarbă, de la Lidia am păstrat imaginea unor buze cărnoase, care, pe atunci, habar n-aveam la ce folosesc, de la Diana am rămas cu senzația unui prim și ultim sărut, un sărut justificativ și conclusiv, un sărut eliberator care, în câteva secunde, a reușit să arunce în derizoriu toți anii aceia în care nu am știut cât e ceasul. N-am stofă de dezamăgit, încercați alături.

Stelian Țurlea

La fereastră

La sfârșitul lui februarie 2009, în miezul zilei, mă aflu la Brașov, în Piața Sfatului. Era o zi rece, dar însorită, mă bucuram de cerul senin după fulguiala din timpul nopții. M-am învârtit o vreme fără rost, apoi am apucat-o încet pe strada Mureșenilor, spre bulevardul principal, cu gândurile aiurea. După nici douăzeci de pași, mintea mea a înregistrat ceva, m-am întors și am privit atent zidul pe lângă care trecusem. Cenușiu și scorjit. Cineva scrisese cu vopsea la fel de cenușie, sau poate scrisul fusese spălat de ploi, *Fuck you, Viviane*. Am rămas perplex. Gândurile mi s-au învâlmășit cu mare repeziciune, întrebări cărora nu le găseam răspunsul pe loc mă asaltau. Scrisese vorbele acelea vreunul dintre cei pe care îi știam? Când? De unde știau ce mi se întâmplase? Cum de aflaseră de furia mea? Fusesem atât de străveziu încât cei din jur să-mi perceapă dezamăgirea la capătul unei iubiri care abia începuse? Cine știa de frământările mele? Și mai ales de ce mă izbeau vorbele acelea după zece ani?

Mi-am continuat drumul, dar toată ziua gândul nu mi-a mai fost decât la ce se petrecuse. Încercasem zece ani să las în urmă furtuna din mine, eram convins că uitasem, și acum mângălelile de pe zid stârniseră o amintire care ardea cumplit.

N-am să uit niciodată ziua în care ea a deschis ușa biroului nostru. Era spre prânz, mă cam săturasem de citit texte care aveau să intre cine știe când în revistă, dacă se va întâmpla să intre vreodată, și mă tot uitam la ceas, să vină ora de pauză. Nu mă obliga nimeni să aștept, dar ne impuseserăm cu toții o disciplină de funcționar, altfel ne-am fi lăsat duși de apă și n-am mai fi răzbătut cu teancurile de solicitări de publicare. N-aveam nici o îndoială că la fel gândea și Aleodor,

cu care împărțeam încăperea. Era un birou spațios, cu un perete întreg de sticlă, prin care vedeai orașul de la înălțime, până departe spre răsărit. Era atâta lumină, încât în zilele cu soare mult îmi lăcrimau ochii și-mi puneam ochelari negri. Nimeni nu se gândise că ar fi fost simplu să montăm niște jaluzele, dar, cum nici unul nu părea să se plângă în afară de mine, nu mi-am mai bătut nici eu capul. Mai ales că o mare parte din vreme eram plecat. Dar cred că mai mult a contat că eram un puștan abia ieșit de pe băncile facultății, n-aveam cum să le impun nimic unor oameni pe care îi citeam de câțiva ani și la care mă uitam ca la niște zei. Biroul acela era baza noastră, oaza noastră de liniște, locul în care ne adunam măcar o dată pe săptămână pentru definitivarea numărului revistei. Fiecare avea o măsuță cu sertare de o parte și de alta, să ne ținem dosarele, la vedere nu erau decât computerele, câte un desk pentru fiecare și alături o tăviță sau două cu hârtie pentru imprimantă. Și un borcânaș din plastic cu pixuri, creioane, carioci, pe care le foloseam din ce în ce mai rar. Șeful zicea că ne vor fi utile într-o zi. În rest, de-abia ne lăsa să mai ținem pe măsuțe câte o ceașcă de cafea sau ceai, avea o manie a ordinii și-a curățeniei care ne scotea din sărite. Din nefericire, nu era singura. Norocul era că șeful venea din ce în ce mai rar, după ce fusese numit trimisul țării la un organism din Paris.

Eram patru cu totul în birou, mai erau alți redactori funcționari ca noi în două încăperi asemănătoare, dar în biroul ăsta eram patru; mai exista o măsuță pregătită la fel, cu desk și borcânaș cu creioane, dar acolo nu s-a așezat nimeni niciodată. Ne grupaserăm în redacție în bisericuțe care nu se prea înțelegeau între ele, așa că au preferat să se înghesuie prin alte încăperi, probabil noi patru nu le eram pe plac celorlalți, bârfa oricum era în floare. În acea zi, doi dintre noi, tineri aproape ca mine, lipseau, chiar nu mă

interesa pe unde umblă, nu țineam cont de ce fac ceilalți, era o regulă.

Terminasem de citit o plicticoșenie de fragment de roman stufos și mă pregăteam să notez pe margine că autorul n-are nici o șansă să ajungă vreodată scriitor, iar într-un caiet special conceput, destinat șefului, numele solicitantului și datele când trimisese manuscrisul și când i-a fost respinsă propunerea. Asta era o altă chestie pe care n-o suporta șeful, să nu poată răspunde pe loc oricărei scrisori de protest sau de amenințare din partea vreunuia ieșit la suprafață din valul ce bătea la porțile afirmării. Am învățat în timp că nu e bine să-l sâcâi ori să-l enervez pe șef cu lipsa referatelor, cât de mici, pentru orice text ajuns la redacție. O chițibușerie insuportabilă. Presupuneam că și ceilalți fac la fel.

Femeia a deschis ușa ca o vijelie și ne-a aruncat un:

— Salut, băieți!

Înainte să apucăm să răspundem, și-a zvârlit geanta de pe umăr pe biroul gol și s-a dus la peretele de sticlă să privească orașul de sus, așa cum fac absolut toți vizitatorii care intră prima oară în biroul nostru. Era încântată:

— Uau! Îmi place grozav!

Apoi și-o fi dat seama că intrarea ei vijelioasă și căderea în extaz în fața ferestrei erau cam nepoliticoase și s-a întors să ne întindă mâna pe rând.

— Mă cheamă Viviana Lorena Pop.

Până să ajungă în dreptul meu, l-am văzut pe Aleodor înmărmurit, derutat, nu știu care ar fi cuvântul cel mai potrivit, se ridicase în picioare, cât era de mare și greoi, chipul îi înțepenise într-o uluire incredibilă, de parcă ar fi văzut o nălucă, nici nu mai știu dacă s-a aplecat să-i sărute mâna. Sigur e că n-a scos o vorbă, habar n-am dacă și-a mormăit numele. Înainte să-mi întindă și mie mâna, m-a învăluit un parfum de iasomie care mi-a

făcut-o pe loc plăcută, putea să-mi zică orice, așa că m-am uitat drept în ochii ei mari, aproape de culoarea fisticului, ochi de pisică, și tot ce-am înregistrat în clipa aceea a fost că era foarte frumoasă. Și atât de strigător la ceruri de tânără, încât, și dacă m-aș fi străduit să-i găsesc cusururi, cum am încercat mai târziu, ar fi fost degeaba, era pur și simplu copleșitor de tânără și era frumoasă și prin asta. S-a aplecat ușor în față, ochii mi-au coborât fără voie în decolteul ei larg în care un firicel aproape imperceptibil de sudoare șerpuia între sânii bronzăți. Cred că aceea a fost clipa în care m-am îndrăgostit, habar n-am de ce. Când a deschis din nou gura, am știut că o să-mi aducă necazuri, deși avea un glas catifelat și învăluitoare, care te legăna și te liniștea. Ca în aeroporturi.

A dat mâna și cu mine, dar mi-a fost limpede că nu existam. Nici Aleodor nu exista, eram doar niște prezențe cu care ea dă mâna. Nici nu ne vedea. Nu-i păsa dacă îi spuneam ori nu ceva. Doar ea conta în acel spațiu, de fapt în orice spațiu s-ar fi aflat, și era atât de evident, că nici măcar nu era nevoie s-o mai spună cineva. Într-o fluturare a rochiei înflorate s-a îndreptat spre biroul la care nu se așezase nimeni și a pus stăpânire pe el.

— Acesta va fi al meu, a spus.

N-a protestat nici unul, n-aveam de ce, biroul era neocupat de aproape un an, șeful se mai pirona acolo când venea să ne frece ridichea în grup, ajunseserăm să socotim că și-l rezervase, iar ea probabil avea asentimentul șefului să se așeze în locul lui, altfel nu-mi explicam atâta dezinvoltură. Dar, la urma urmelor, nu era treaba mea, fiecare pasăre pe limba ei piere. M-am așezat din nou pe scaun, să-mi reiau treaba, dar mi-au fost de ajuns câteva clipe să-mi dau seama că nu prea mai știam ce aveam de făcut. Uitasem complet. Așa că am privit-o fără jenă. Mă amețise parfumul.

A scos un carnet în care a început să noteze repede ceva, ignorându-ne. Aleodor s-a întors la

scrisul lui, dar cred că doar își coborâse ochii în dosare. Curând se făcu ora de pauză, Aleodor a plecat să mănânce la bufet, cum face de obicei, iar eu mi-am scos sendvișul adus de acasă, cu brânză și salată verde. Mestecam încet, privind-o. Chiar era frumoasă.

— De ce nu te-ai dus cu el? m-a întrebat pe neașteptate, ținându-mă cu privirile de fistic.

— Nu suport mirosurile de-acolo, i-am spus franc.

— Ești bolnav?

Atâta dezinvoltură aproape că m-a blocat. Abia mă întâlnise și mă tutuia. Și, în plus, se grăbea să intre în intimitățile mele. Dar am fost sigur că cel mai bine e să nu țin nasul pe sus și să-i răspund franc.

— Ficatul, am spus la întâmplare, deși nu știam să am vreo supărare.

Probabil i-am stârnit interesul, că a adăugat imediat:

— Nici eu nu le suport. Înseamnă că vom sta împreună la toate prânzurile.

Am făcut ochii mari și probabil s-o fi gândit că spusese prea multe, pentru că s-a grăbit să adauge:

— Asta, când voi fi aici. Cred că n-o să fiu prea des aici.

Spusele ei mă obligau măcar la o întrebare, ce avea de gând să facă sau unde anume avea de gând să plece, dar n-am zis nimic, o priveam doar, mestecând încet. Cred că a intrigat-o, nu știa dacă să creadă că sunt discret, indiferent sau doar nesimțit; în mod normal, de formă măcar, ar fi trebuit să spun ceva, ne vedeam pentru prima oară. Dar eu tăceam. Adevărul e că eram prea tulburat, îmi impuneam să mestec încet și să-mi liniștesc bătăile inimii, dar nu mă puteam împiedica s-o privesc mai departe și, cu fiecare clipă care trecea, simțeam că toate sunt nesigure în jurul meu.

— Nu ești prea vorbăreț, a zis.

— Cu străinii nu sunt.

Credeam că i-am dat o replică inteligentă, dar când am auzit ce-am spus m-am gândit pe loc că par un necioplît sau chiar mitocan și am încercat să dreg ceva.

— Mi se întâmplă doar prima oară, am adăugat.

A surâs, dar n-a mai răspuns nimic, își coborâse din nou ochii în carnetul din care citea probabil ce notase. O clipă mi-am zis că își va nota replicile mele stupide sau impresia pe care i-o făcuseră, dar n-a scris nimic. Sunt convins că mă și uitase.

Nu știu cât timp a trecut până a închis carnețelul, l-a vîrât în poșetă, s-a ridicat și s-a apropiat de fereastră. Abia terminasem sendvișul. Aleodor întîrzia.

— Îți plac, am auzit-o spunînd, fără să se întoarcă spre mine, uitîndu-se în zare.

Pielea mi s-a înfiorat, nu eram în stare să răspund, oricum nu se aștepta la vreun răspuns din partea mea, a continuat de parcă nu eram acolo.

— Te-am simțit cum mă fixezi de când am dat mâna. Ar trebui să mă supăr și să retez treaba asta, dar îmi place și mie. Sper să merite. Poate o să-mi arăți cum stă treaba pe aici în zilele următoare.

Era atît de evident că n-așteaptă vreo confirmare din partea mea, încât nici măcar nu m-a privit.

Preț de-o clipă ne-am văzut peste câteva luni, ședeam la același birou, ea privea tot pe fereastră cît un perete, cu spatele la mine, doar că afară soarele nu mai avea putere, ori asta credeam eu, care simțeam că mi se îneacă toate corăbiile. Din senin. Nu trebuie să mai vii cu mine, spunea. De ce nu? întrebam. Sper că nu vrei să ne facem o scenă, spunea. Nici n-o să mai trec pe aici, am să te rog

să le spui tu celorlalți. Să le spui și că m-am simțit bine cu ei. Nu vrei să... am încercat. Nu vreau, mi-a retezat vorbele înainte să le spun. Și ce-a fost... am îngăimat. O poveste, uit-o, a spus. Sau faci cum vrei, n-are rost să discutăm, ne facem râu, e mai bine să tăiem acum nodul...

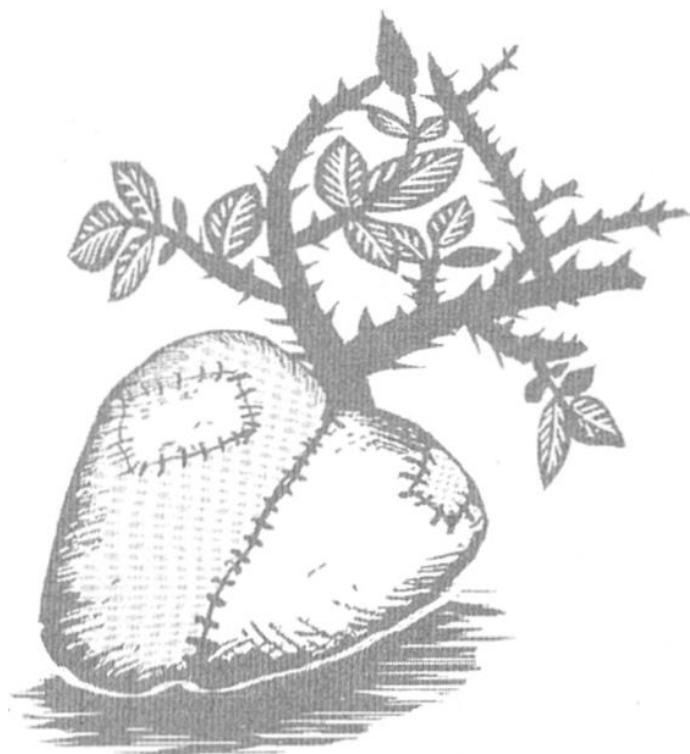
Și-a ridicat poșeta, mi-a aruncat un „la revedere” peste umăr, zâmbitoare, și a ieșit cu o fluturare a rochiei înflorate care a umplut întreaga încăpere de parfum de iasomie.

Eram bulversat. Și Aleodor nu se mai întorcea! Măcar aș fi putut discuta cu cineva despre indiferent ce!

N-aveam nici un chef să mai pătrund în atmosfera tulbure a manuscrisului la care citeam, n-aș fi înțeles nimic. M-am dus la fereastră să privesc în stradă, mă liniștea mereu colcăiala orașului văzută de sus, era ca într-un film mut foarte animat.

Femei și bărbați grăbiți, ciocnindu-se unii de alții; vânzători de ziare și covrigi; șiruri de mașini oprite la semafor și claxonând cu disperare; troleibuze înaintând ca gândacii.

Deodată, am zărit rochia înflorată, șerpuia printre alte rochii la fel de înflorate. Mersul îi era semeț, pletele îi săltau energic pe umeri, n-a întors o clipă capul, a dispărut după un colț, în bătaile nebunești ale inimii mele.

Constantin Vică

*Sper să vă dezamănesc cât mai
mult*

Singura mea dezamăgire în dragoste sunt eu. Ori mă plictisesc, ori mă simt în plus sau în minus, ori pur și simplu mă îndrăgostesc de altcineva. Așa că dezamăgesc, dar timpul le rezolvă pe toate.

Îmi place să plec eu primul. E butonul de restart pe care vreau eu să-l apăs. Altfel, rămân blocat în trecut. Și, dacă tot plec, rostesc și ceva puternic, emoționant. De obicei, un căcat. La finalul relației, ești cel mai prost bărbat din oraș.

După cum se știe, suntem purtători de gene; evolutiv, dacă nu ne reproducem, dezamăgim. Restul dezamăgirilor sunt de umplutură, să treacă timpul mai repede. Prima dată când am fost părăsit a fost tragic și de nereprodus. Nu înțelegeam unde fusese eroarea fatală, de ce a dispărut totul și a rămas în urmă o scrisoare densă și bacoviană. Persoana nu s-a sinucis, nici eu. Ea s-a căsătorit, eu nu.

Apoi am mai fost dezamăgit ceva vreme de cum eșuează relațiile. Psihanaliza m-a ajutat să trec peste aceste probleme. Nu mi-e foarte clar cum, dar e clar că nu o abordare rațională m-a adus aici. Acum sunt sigur că orice dezamăgire în dragoste ca efect al acțiunilor celuilalt (celorlalți) e doar o iluzie. Dacă ceva n-a mers bine nu e nici o problemă. De aceea dezamăgesc enorm.

Unele persoane au simțul proprietății foarte dezvoltat: corpul meu, mintea mea, corpul tău în proprietatea mea. Mintea celorlalți rămâne o necunoscută inapropriabilă. Cu toate acestea, persoanele sunt dezamăgite tocmai de deciziile luate în mințile celorlalți.

Controlul e o formă avansată de frică. O femeie pe care am iubit-o vrea să fie 100 sigură de tot ce se întâmplă, s-a întâmplat, se va întâmpla. Uneori rezonază cu mania mea de a fi totul în ordine. Un cuplu de maniaci care proiectează

centralizat și eficient lumea. Relația a eșuat. O altă femeie care m-a iubit mai mult decât era posibil a vrut să ne mutăm într-o lume ficțională. Am început într-un bloc la capătul orașului, călătorii prin vise, comunicare telepatică, traversarea câmpurilor magnetice, și am obosit. Eu am ieșit brusc înapoi pe terenul brut al realității și am vrut să fut. Acest lucru, am aflat în timp, se întâmplă tuturor.

Cel mai frumos este când trece timpul, rănilor imaginare se închid, pasiunea la fel. Atunci poți sta liniștit la o cafea cu cea mai mare dezamăgire a vieții tale, amintirile au farmec, momentele stupide capătă înțelegere, observi cât de diferit priveai totul atunci, cât de diferită e persoana din fața ta, pe care ai iubit-o, acum nu, acum vrei să explorezi totul altfel. Dar e clar că zona autonomă de atunci, a trupurilor noastre, nu mai e. Nu mai sunt nici cuvintele grele, care acoperă inabilitatea noastră de a fi rezonabili, de a lăsa să treacă tot ce nu stă.

Dorința și corpul merg împreună, dar corpul nu merge niciodată până la capăt. Orice dragoste intensă ar trebui să se termine doar transgresiv. Suntem interesați de supraviețuire, nu de comuniunea finală, și, atunci când alegi corect – supraviețuirea –, îți pare rău. Toți maestrul spirituali îți indică detașarea și intrarea în marele flux al vieții, tu stai în casă trist, aproape mizantrop, privind fotografiile trecutului. Ai pierdut ceva, se știe. Ai pierdut corpul altuia.

Fiecare persoană dintr-un cuplu vrea să fie în posesia celuilalt. Dar poți avea dezamăgiri într-o dragoste colectivă, tribalizantă? Se poate depăși posesia, dar trebuie să eliminăm partea din cipul evolutiv care ne spune să ne înmulțim și să luăm pământul în stăpânire. Instituția cuplului strică jocul. Dacă aș fi feminist, aș refuza întregul discurs al dragostei și al relației de cuplu pe motive de opresiune și dominație. Aceste structuri

sunt o invenție recentă în istoria vieții și nu e de neînchipuit o lume care să nu le conțină. Când vedem că toată construcția utopică a cuplului se duce la vale, suntem disperați, acționăm violent. Orice cuplu e o cetate bine păzită de orice străin.

Cum dezamănesc? Sunt mai multe moduri și mă pricep bine la toate. Internetul, de exemplu. Rețeaua mondială e dușmanul cel mai puternic pentru femei. Întotdeauna e un e-mail de citit, un flux RSS de străbătut, o aplicație de încercat, un film de descărcat. Posibilitățile incalculabile ale netului mă țin captiv așa cum nici o persoană nu ar putea-o face. O călătorie online poate dura o zi întreagă și o relație cap-coadă.

Cele mai stranii momente sunt cele în care te răcești. Privești către corpul din față, gesturile sunt fermecătoare, lumina pică la fix, se aude în surdină o muzică melancolică, poți fi și-n America de Sud. Apoi se aude un click, și în mintea ta se instaurează o tăcere liniară: nimic nu mai contează. Momentul zero, pace și liniște. În tot acest interstițiu, dragostea se scurge rapid și nu se mai vede. Uneori e reversibil, speră doctorii și pacienții. Dar joci la ireversibil, de obicei.

Cele mai penibile momente sunt cele când arzi de dorință și nu accepți că s-a terminat. Zboară lucruri prin cameră, loviturile se dau fizic și semantic, sunetele ating volumul maxim. O ceartă pe bază de energii neconsumate. De multe ori, scenariul evoluționist termina cearta într-o partidă excelentă de sex. Dar e și ziua când cearta te lasă în plin căcat moral și emoțional. Apoi înveți să te mai liniștești. Între cele două extreme e un drum foarte scurt, iar eu știu să-l traversez rapid.

Povestea a fost așa: eu aveam 14 ani și ea era mai mare. Ne-am iubit prin parcuri, curți de școli și apartamente în lipsa părinților. Intens,

melodramatic, adolescentin. Au fost zile în care nu ne puteam vorbi de cât de frumoasă era lumea noastră ascunsă. Citeam pe rupe tot felul de poezii și misticisme, ne țineam de mână pe sub copaci și pentru toate astea chiuleam de la școală. Apoi ea a fugit cu un alt tip, și asta e tot.

^[1] *Vocabulaire européen des philosophies. Dictionnaire des intraduisibles*, sous la direction de Barbara

Cassin, Seuil/Le Robert, Paris, 2004

^[2] Prin „subiecți” înțelegem și personaje de hârtie, desigur.

^[3] Sursa: tot CNP-ul, pardon.

Table of Contents

[Doliul ne şade bine](#)

[Prefaţă](#)

[ANEXĂ](#)

[Studiu de caz](#)

[Marius Chivu](#)

[Chivis \(file de jurnal\)](#)

[Raluca Dincă](#)

[Marile speranţe](#)

[Şerban Foartă](#)

[Cu inima în copci](#)

[Bogdan Ghiu](#)

[Nu am făcut niciodată decât să\(-ţi\) scriu](#)

[Adela Greceanu](#)

[Mers de raţă](#)

[Mugur Grosu](#)

[Tortul](#)

[Augustin Ioan](#)

[Un amator avizat...](#)

[Luminiţa Marcu](#)

[Fotografii cu un Olympus de unică folosinţă](#)

[Mitoş Micleuşanu](#)

[Porcule, purcelule, purceluşule!](#)

[Ada Milea](#)

[„Ochii sunt orbi”](#)

[Matei Pleşu](#)

[3,14](#)

[Antoaneta Ralian](#)

[O fată cu numele meu care nu eram eu](#)

[Johnny Răducanu](#)

[Nu toate moldovencele sunt la fel](#)

[Ionuţ Sociu](#)

[unirea urziceni învingea glasgow rangers](#)

[Cecilia Ştefănescu](#)

[Sfântul Thomas](#)

[Iulian Tănase](#)

[Nu, mulţumesc](#)

Stelian Turlea

La fereastră

Constantin Vică

Sper să vă dezamănesc cât mai mult

Table of Contents

Doliul ne șade bine	4
Prefață	4
ANEXĂ	8
Studiu de caz	8
Marius Chivu	10
Chivis (file de jurnal)	10
Raluca Dincă	21
Marile speranțe	21
Șerban Foarță	27
Cu inima în copci	27
Bogdan Ghiu	31
Nu am făcut niciodată decât să(-ți) scriu	31
Adela Greceanu	41
Mers de rață	41
Mugur Grosu	48
Tortul	48
Augustin Ioan	54
Un amator avizat...	54
Luminița Marcu	60
Fotografii cu un Olympus de unică folosință	60
Mitoș Micleușanu	74
Porcule, purcelule, purcelușule!	74
Ada Milea	79
„Ochii sunt orbi”	79
Matei Pleșu	81
3,14	81
Antoaneta Ralian	84
O fată cu numele meu care nu eram eu	84
Johnny Răducanu	92

Nu toate moldovencele sunt la fel	92
Ionuț Sociu	97
unirea urziceni învingea glasgow rangers	97
Cecilia Ștefănescu	101
Sfântul Thomas	101
Iulian Tănase	111
Nu, mulțumesc	111
Stelian Țurlea	115
La fereastră	115
Constantin Vică	123
Sper să vă dezamăgesc cât mai mult	123